• NOTA 10 LA MUNCĂ!

INIȚIATIVĂ PIONIEREASCĂ ÎN ACȚIUNE

La Reșița, într-un cadru sărbătoresc, în piața din fața palatului administrativ s-au adunat peste 3 000 de pionieri și școlari pentru a răspunde «prezent» chemării de a participa la diferite acțiuni de muncă patriotică în noul an școlar. Pioniera **Iraida Sorochin,** locțiitoarea președintelui Consiliului municipal al pionierilor a dat citire Chemării pionierilor din municipiul Reșița către toți pionierii și elevii din județul Caraș-Severin în legătură cu săptămîna muncii patriotice.

Am vizitat cîteva școli din Reșița. La Școala generală nr. 7, anul școlar a fost întîmpinat cu patru noi ateliere școlare, o sală de sport, o bază sportivă în aer liber. Laboratoarele de biologie, fizică și chimie, cabinetul de științe sociale au fost reamenajate. Printre evidențiați: **Doina Păun, Ionică Milcu, Mircea Buda, Cornelia Blaga, Ana Luca, Adriana Marcu, Carmen Negru, Nicoleta Ricz, M. Moisescu.** La Școala generală nr. 8 a fost amenajat un atelier de tîmplărie, aleile de acces și terenurile de sport au fost curățate, holurile s-au împodobit cu jardiniere și acvarii. S-au evidențiat **Helga Barna, Dan Lupu, Sorin Grădinaru, Ovidiu Vizitiu, Adrian Balaci, Alexandru Țoca, Liliana Boroșoga, Carmen Cicodeică, Diana Blasius, Simona Oprea, Mariana Marin, Georgeta Masca, Daniel Popovici, Nicolae Rotaru.**

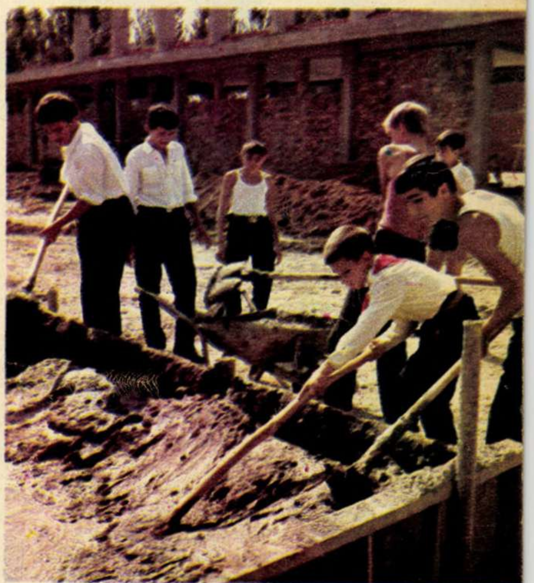

La Școala generală nr. 3 elevii și-au construit și instalat o stație de radioficare. Sortarea și împărțirea manualelor școlare a revenit tot harnicilor pionieri, la fel pavoazarea și înfrumusețarea sălilor de clasă și a holurilor.

Fotografiile noastre vi-i prezintă la lucru pe pionierii reșițeni.

Foto-reportaj de
CĂLIN CREȚU

START SPRE TRIMESTRUL DE AUR

APLAUZE PENTRU Alexandru CONSTANTIN

Am rămas singuri în clasă. Orele s-au terminat. Sîntem deja în a patra zi de școală: lucrurile încep să reintre în ritmul obișnuit, vacanța devine o amintire de care ne depărtăm firesc, pe neștiute.

Nu știu mare lucru despre el, sau mai bine-zis nu știu nimic, și încerc, într-o privire fugară, să descopăr acel amănunt care, la un prim contact cu o persoană necunoscută, îți poate furniza tocmai detalii ce ulterior înțelegi că-i sînt definitorii: un băiat aproape înalt, bine legat, șaten, ochii albaștri fixați parcă cu încăpățînare pe un punct nevăzut pe dușumea. Cînd se uită la tine, te învăluie cu o privire caldă, surprinzător de matură.

Stăteam de vorbă pe culoar, cu directorul școlii. A trecut întîmplător pe lîngă noi și dînsul i-a cerut sa se apropie:

— Este unul dintre cei mai buni, poate chiar cel mai bun de la cercul de muzică. Oricînd ai nevoie poți conta pe el.

L-am întrebat cum se numește: **Alexandru Constantin, elev în clasa a VII-a B, Școala generală nr. 2 Alexandria;** l-am întrebat la ce instrument cîntă: la acordeon; l-am întrebat, înainte de-a ne despărți, ce intenții are în noul an școlar:

— Nu am să iau decît note bune și foarte bune, am să fiu foarte bun la învățătură...

Și s-a oprit brusc, surprins parcă de siguranța, de hotărîrea ce o trădau vorbele lui.

NU ESTE VORBA DE CEVA CARE SĂ APARĂ NUMAI ÎN REVISTĂ...

Am rămas singuri în clasă. De la prima noastră discutie au trecut cîteva ore. Am deschis catalogul de anul trecut, al clasei din care a făcut parte Alexandru Constantin și mi-am notat notele obținute după un an de muncă. Media generală: 8,25! Și atunci o întrebare mi s-a conturat clar în minte: ce înseamnă un elev foarte bun? Și, mai departe, ce înseamnă dorința de-a te autodepăși, de-a obține rezultate mereu și mereu mai bune? De la aceste întrebări a pornit cea de-a doua parte a dialogului nostru. Și primul lucru pe care Sandu mi l-a amintit mi se pare, într-adevăr, demn de toată atenția: cu o medie generală, cu care într-o altă clasă s-ar fi putut număra printre elevii fruntași, în clasa lui. Alexandru Constantin ocupă abia locul 21 din totalul de 34 de elevi.

— Eu, sincer să fiu, nu m-am gîndit niciodată al cîtelea din clasă voi fi la sfîrșitul anului... Veneam cu lecțiile pregătite și gîndeam că e destul.

— Acest «destul» poate fi valabil și în continuare...

— Nu!

Și iarăși am avut impresia că Sandu se simte surprins de siguranța cu care-și expune gîndurile. A urmat o clipă de tăcere după care, făcînd parcă un efort să uite că vorbește în fața unui necunoscut, a continuat marcînd precis fiecare cuvînt:

— Vreau să obțin numai note bune și foarte bune... Așa cum v-am mai spus-o... Nu este vorba de ceva care să fie numai pentru dumneavoastră, ca să apară în revistă... La anul dau examen de admitere, trebuie să fiu

O discuție cu mama.

cît mai bine pregătit. Numai la mine în clasă sînt destui care ştiu mai bine materia decît mine, dar cînd s-or aduna absolvenţi de la mai multe şcoli!

Sandu se numără, de cinci ani, printre membrii cercului de muzică de la Casa pionierilor. Şi tot de atunci cîntă şi în orchestra şcolii. În cadrul serbărilor şi concursurilor la care participă, corul şcolii este acompaniat la acordeon de Alexandru Constantin. De cinci ani de zile, fie la cerc, fie acasă, Sandu exersează în fiecare zi, ore întregi, la instrumentul îndrăgit. Uneori, poate, trecînd peste faptul că la matematică, de exemplu, ar mai fi trebuit să repete odată demonstraţia teoremei. După atîtea ore de studiu (muzical, de data asta) evident se simte nevoia unei activităţi recreative: şi iată-ne prinşi într-un disputat meci de tenis, ambiţionaţi, parcă de formidabilele performanţe ale lui Năstase şi Ţiriac. Îi putem reproşa ceva unui elev ce obţine media generală 8,25?

SANDU ŞI... TIMIDITATEA

Stăm de vorbă cu cîţiva dintre colegii prietenului nostru: Caterina Bourlidis, Aura Cimbru, Tudor Roman şi Gheorghe Şerbulescu. Toţi patru îl cunosc de cîţiva ani, unii făcînd parte şi ei din cercul de muzică. Le redau o parte din discuţia mea cu colegul lor şi le cer să-şi spună părerea legat de două probleme. Prima: cum se face că un elev disciplinat, conştiincios, cu posibilităţi evidente de-a obţine notele maxime nu se numără totuşi printre elevii fruntaşi? A doua: consideră că Sandu poate să transforme în realitate ambiţiosul gînd? Dacă legat de cea de a doua problemă toţi au fost absolut siguri de reuşita colegului lor, prima întrebare ne-a adus în faţa unor răspunsuri dintre cele mai interesante. Să le transcriem întocmai.

Caterina Bourlidis — Sandu este un băiat cu o ţinută exemplară, cuminte, disciplinat la ore. Nu-i ştiu programul zilnic, dar poate ar mai trebui să renunţe la pasiunea lui pentru acordeon... sau să-şi împartă mai bine timpul. Şi apoi e aşa de timid. Dacă-i ceri ceva, nu te refuză niciodată, n-a făcut necazuri nimănui, dar e aşa de retras...

Gheorghe Şerbulescu — Sandu e un băiat foarte bun, dar e prea timid şi dacă-l iei puţin mai repede uită tot ce ştie. El nu vine niciodată cu lecţia neînvăţată...

Caterina Bourlidis — La cea mai mică observaţie a tovarăşilor profesori se pierde şi nu mai ştie ce să facă.

Tudor Roman — Eu îl cunosc mai bine. Într-o vreme am fost vecini. Cred că tot de la timiditate i se trage. Dacă ar apela mai mult la colegi, dacă ar fi mai puţin retras...

Aura Cimbru — Am multă încredere în Sandu. Îl ştiu şi de la cerc. Cînd e cu acordeonul, cînd cîntă e parcă un alt copil. Dar, în clasă, dacă tovarăşul profesor vrea să vadă cît e de sigur pe lecţie şi-l pune să repete ceva ce-a mai spus atunci... e mut. Nu mai deschide gura. Şi dacă l-aţi vedea cum e cînd începe să cînte!

Timiditatea — principalul obstacol pe care trebuie să-l depăşească Alexandru Constantin în spectaculoasa întrecere cu el însuşi! Sau cel puţin asta e părerea unora dintre colegii lui. Există oare vreo soluţie?

INDIFERENT CE FACI, S-O FACI DIN TOATĂ INIMA...

Pe **Alexandru Mihu,** lăcătuş mecanic la Secţia Mobilă, I.I.L. Alexandria, l-am cunoscut printre vecinii lui Sandu. Îl ştie de cînd era înalt aproape cît... acordeonul şi nu are decît cuvinte de laudă pentru felul în care Sandu se poartă atît acasă cît şi la fabrică, unde s-au întîlnit cu ocazia practicii. «Ce trebuie să facă elevul Alexandru Constantin pentru a obţine rezultate tot mai bune?» este întrebarea la care-l rugăm să ne răspundă:

— Sandu e un băiat foarte bun şi dacă vrea şi mai mult, cu atît mai bine. Îl aud tot timpul cu acordeonul, poate s-o ţine de muzică. Important e că indiferent de ce te apuci, lucrul trebuie să-l faci din inimă. Şi dacă el e acum timid, o să ajungă să nu-l poată urni nimeni din ce ştie. Atunci o să-i dispară şi timiditatea. Am multă încredere în el.

Deci pînă şi timiditatea poate fi depăşită. Şi după părerea lui Alexandru Mihu, munca, seriozitatea este metoda ce nu dă greş. Să vedem şi o altă părere.

NU ŞTIU CE ÎNSEAMNĂ «NU POT»

Sîntem la Policlinică. Ne aşteptăm rîndul în faţa cabinetului doctorului Vasile Brumărică. Pasionat sportiv (jucător de rugbi, turist încercat), astăzi preşedintele comisiei judeţene de box, interlocutorul nostru ia cunoştinţă de toate datele ce constituie «pacientul nostru». Ce trebuie făcut pentru a ne asigura de o reuşită deplină?

— Sandu trăieşte un moment deosebit de important: el intră acum în rîndul oamenilor responsabili, în rîndul celor ce trebuie să dea seamă de faptele lor. Că vrea, că poate să ceară de la el însuşi mult mai mult, e o treabă pentru care merită toată cinstea. Dar sînt cîteva lucruri pe care nu trebuie să le uite (şi aici mă adresez tuturor elevilor): viaţa ordonată, programul bine întocmit şi respectat, mişcarea şi sportul în aer liber, orele de lectură şi selecţia cărţilor asupra cărora ne oprim, anturajul pe care-l avem (lucru de maximă importanţă) — toate acestea, armonios realizate, au ca rezultat crearea acelei ambianţe ce duce la autodepăşire. Cît despre timiditate, există un leac miraculos, pe nume: «Nu ştiu ce înseamnă nu pot». Rezultatele (de data asta în catalog) nu vor întîrzia să apară.

Profesorul **Ion Voinea,** comandantul instructor al unităţii de pionieri este convins de însemnătatea angajamentului pe care Sandu şi l-a luat faţă de el însuşi şi nu aşteaptă decît primele note care să-i demonstreze că nu se înşeală în aprecierea celui despre care ne spune: **«Este un copil minunat, deosebit de ataşat de clasă şi şcoală. Mă bucură ambiţia lui de-a fi mereu mai bun şi mai bun. Organizarea mai bună a timpului, educarea cu răbdare a voinţei, pregătirea temeinică a lecţiilor sînt cele trei probleme care trebuie să-i stea permanent în atenţie. Şi sînt sigur că la sfîrşitul anului vom avea motive să-l aplaudăm».**

Mama lui Sandu, Elena Constantin, ştia cu aproape două săptămîni înainte de începerea şcolii de importanţa, de semnificaţia hotărîrii luate. Ne vorbeşte despre ajutorul pe care-l primeşte în casă din partea lui, despre seriozitatea cu care se apucă Sandu de orice are de făcut. Un singur lucru nu ştie încă: cum va face Sandu să devină unul dintre elevii fruntaşi ai clasei.

CITITORII AU CUVÎNTUL

Şi de aici nu mai putem înainta fără intervenţia «eroului» nostru. De fapt, el a fost tot timpul alături de noi şi acum, la sfîrşitul celor două zile petrecute împreună, întrebarea firească ce ne vine pe buze este tocmai întrebarea la care se gîndeau toţi cei cu care am stat de vorbă: **«Cum vei face ca să fii sigur de reuşită, Alexandru Constantin?»**

— Nu ştiu... Aş putea să vă spun că e un secret, dar de fapt încă nu ştiu sigur... Ştiu doar că trebuie să muncesc mult mai mult. Eu mi-am propus şase ore pe zi. Poate o să fie prea mult, poate n-o să fie destul... Ştiu ce am de făcut. Nu renunţ nici la acordeon, trebuie să-i găsesc însă timpul potrivit... Nu pot să vă spun, pe puncte, ce-am să fac, dar ştiu ce mi-am pus în cap şi ştiu c-am să reuşesc.

Un elev cu media generală 8,25, considerînd că poate mai mult, este nemulţumit de rezultatele obţinute. Am stat de vorbă cu el, am stat de vorbă cu oamenii care-l cunosc personal sau numai din relatările noastre. «Ce înseamnă un elev foarte bun? este întrebarea de la care am pornit şi pe parcurs s-au ivit atîtea altele (timiditatea este un obstacol de netrecut? Alexandru Constantin este un copil timid? cînd şi de ce devenim muţi în faţa tablei? avem timp şi de acordeon sau de alte activităţi? ce trebuie să facem ca să obţinem note la nivelul posibilităţilor noastre?). Pentru noi nu încape nici o îndoială că Alexandru Constantin este un elev pentru care obţinerea notelor foarte bune nu este decît o problemă de voinţă (evident, cu toate implicaţiile). Dar care este părerea voastră? Ne puteţi scrie la redacţie dar, mai ales, îi puteţi scrie direct lui Sandu, pe adresa: **Str. 23 August nr. 50, oraşul Alexandria, judeţul Teleorman.**

Sîntem siguri că o veţi face!

Foto: AL. BĂRBIERU

RADU F. ALEXANDRU

LACRIMI SĂRATE, LACRIMI DULCI

ŞCHIŢĂ DE
IULIU RAŢIU

Desen: VINTILĂ MIHĂESCU

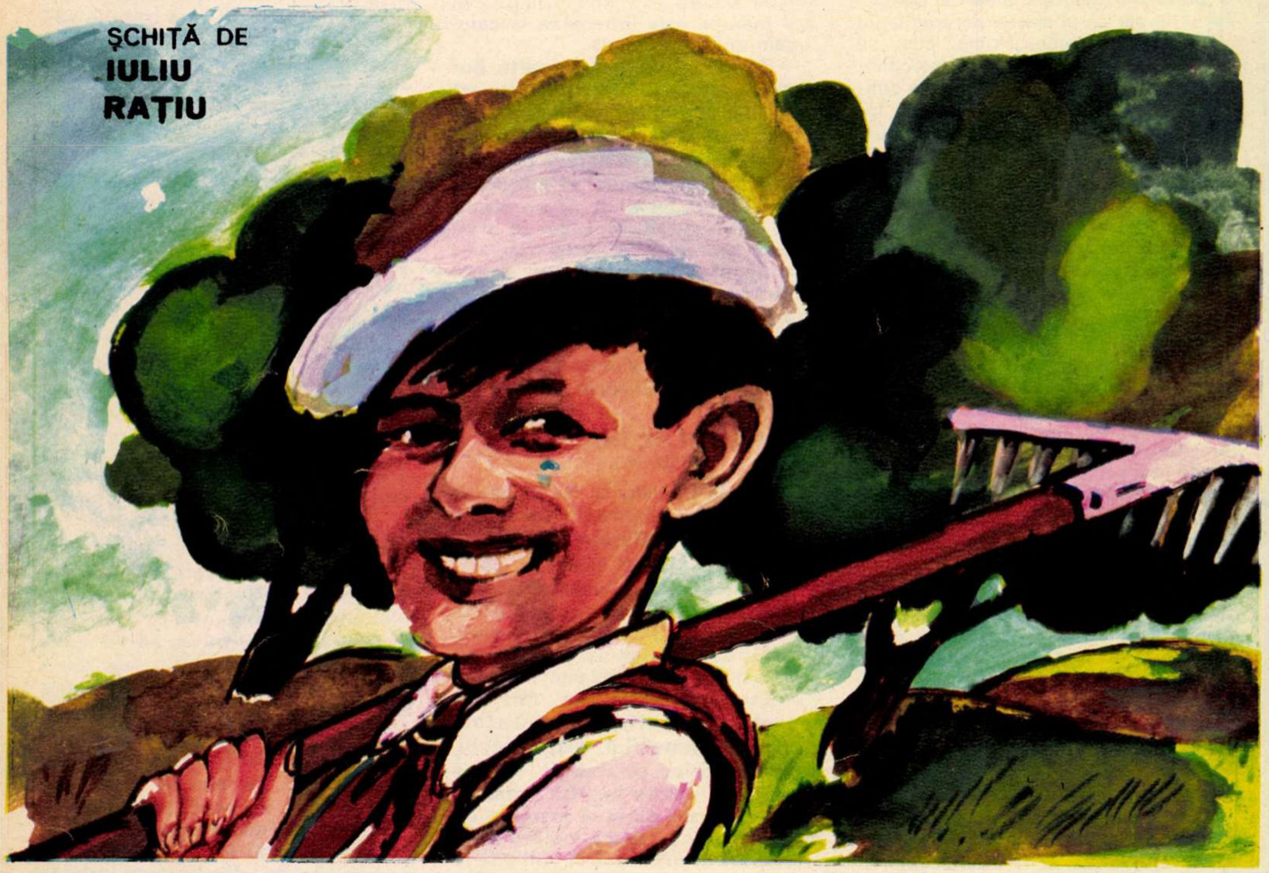

Pentru el flăcările au avut întotdeauna o frumuseţe aparte. Nu odată s-a trezit în faţa sobei, urmărind limbile de lumină care se mistuiau pentru a se naşte din nou, mereu jucăuşe şi pure. Sau flăcările din soare — pe care nu le vedea, dar le simţea în globul acela incandescent, ce uneori îl privea pînă începea să lăcrimeze. Şi acum lăcrima: îşi simţea obrajii în flăcări.

Comandantul - instructor, profesorul Bucur, îi strînsese în careu şi-i felicita:

— Aţi făcut o treabă bună! arătă el cu mîna spre terenul pe care în acea după-amiază detaşamentul lor încercase să-l niveleze. O să mai trebuiască, e adevărat, mîine, să mai cărăm cîteva căruţe de pămînt — dar, oricum, munca voastră a fost folositoare... Vă mulţumesc...

În momentul acela a simţit prima lacrimă, rotundă, rece, sărată, cum se prăvăleşte peste obraji. A şters-o pe furiş, dar dogoarea feţei a simţit-o multă vreme în palmă, ca pe un semn al ruşinii care îl cuprinsese. Comandantul - instructor îi lăuda pentru o treabă făcută de mîntuială. Dacă terenul de volei ar fi rămas cum îl nivelaseră ei, apoi, sigur, îşi mai luxa piciorul cineva.! Şi totuşi erau lăudaţi. Ba chiar şi felicitaţi! Şi, mă rog, pentru ce? Pentru că detaşamentul trebuia să se strîngă la ora trei şi ei începuseră lucrul la patru? Pentru că în loc să care cu roabele pămîntul, îl căraseră pe Mitică şi pe Laurenţiu?

—! Şi-apoi mai sînt şi alte detaşamente care vor vrea să contribuie la amenajarea terenului! parcă încerca să-i scuze profesorul. Nu-i aşa, copii?...

Era oare asta o întrebare la care se putea răspunde — aşa cum făceau întotdeauna — : «Daaaa?»

Nimeni însă, în afară de el, se pare că n-a înţeles voioşia profesorului Bucur. Cu sapele şi greblele pe umăr toţi porneau mulţumiţi. O armată care, după un marş nu prea greu, mai cucerise o poziţie. S-au despărţit — făcînd parcă anume — o gălăgie infernală, fiecare căutînd să-i spună celuilalt, cîte lucruri extraordinare îl aşteaptă acasă: decuparea ilustraţiilor dintr-o revistă, vizionarea emisiunii «Căminul» de la televizor sau partida de mini-fotbal din faţa blocului. Chiar şi el, cînd îl întrebase Mariana unde se ducea, i-a răspuns, în doi peri:

— Cred că la un film.

— Cu grebla?!

— A, ai dreptate, poate am s-o las pe undeva.

— Eu mă duc la tanti — găsi ea de cuviinţă să-l încunoştiinţeze, deşi nu o întrebase.

— Treaba ta, îi tăie el vorba, scurt.

Mariana părea că mai vrea să-i spună ceva, dar renunţă şi fugi de lîngă el, fără ca măcar să-şi ia rămas bun. O urmări un timp cum aleargă, apoi porni în cealaltă parte, simţind nevoia să nu mai vadă pe nimeni. Era supărat. Sincer supărat. Nu atît pe ei, pe colegii lui, cît pe el. Oare nu el începuse, primul, să arunce cu bulgări la ţintă — de se strînseseră trei-patru în jurul lui? Apoi, Sandu a început povestea cu roabele, iar Dorina a organizat bîza. Aşa au trecut două ore încheiate.! Şi ar mai fi trecut încă două, dacă nu venea profesorul. «Aţi făcut o treabă bună... Vă mulţumesc»... Da, da... Ce putea să spună şi profesorul Bucur. Atîta fusese în stare detaşamentul să facă şi gata? Dar el, el ştia că puteau, cu adevărat face ceva. Dacă toţi ar fi muncit numai cu puţină tragere de inimă, totul ar fi fost gata şi n-ar mai fi trebuit, ca a doua zi să lucreze alţii, acolo pe unde trecuseră ei. Numai de puţin interes trebuia să dea dovadă şi... Da: trebuia să le arate că se poate... Că şi chiar unul singur poate face, dacă vrea, mai mult ca toţi.

Începu din nou să-şi simtă obrajii arzînd. Dar acum, cînd paşii îl aduceau înapoi, spre terenul de sport, ardeau parcă altfel. Iar cînd îi zări acolo pe Sandu şi pe Mariana, pe Dorina şi pe ceilalţi colegi ai lui, lacrimile i se părură dulci.

ATELIER LITERAR

RĂSPUNDE SCRISORILOR VOASTRE LITERARE POETUL VIRGIL TEODORESCU

Reluăm «Atelierul» («literar» sau «liric», cum vreți să-i spuneți) după o destul de lungă absență.

Într-un fel obligatorie, pentru că tinerele condeie se odihnesc vara, ca să alerge mai repede pe hîrtie toamna și iarna.

Asta nu înseamnă că unele texte pe care le-am primit **acum** spre a fi citite, nu și-au făcut de mult stagiul.

Să începem, așadar, căci altfel cei care așteaptă își vor pierde răbdarea.

Emilian Moț, cl. a V-a — Aciuța, comuna Pleșcuța, județul Arad

Ai perfectă dreptate: «poezia cere o muncă permanentă». În ceea ce te privește sînt sigur că te poți angaja într-o asemenea muncă, fără să-ți pierzi timpul degeaba. Stîngăciile dumitale poetice sînt pline de promisiuni.

Sagna M. Petrică, județul Neamț

Dragă Petrică, — prea multă insistență strică.

Eu zic să te oprești aici.

Daniela Vățulescu, satul Smîrdan, județul Dolj

Ne scrii că ai mai trimis la redacție, acum cîțiva ani, două sau trei poezii, dar n-ai primit răspuns, și că ai dori ca lucrul acesta să nu se repete.

Iată: nu se repetă. Te rugăm însă ca nici dumneata să nu repeți.

Cristian Ciocan, București

Dacă te-ai hotărît să practici poezia rimată (nici versul alb nu e de disprețuit), atunci ia te rog seamă că, oricît ne-am căzni noi, «meseria» nu o să ajungă niciodată să rimeze cu «cheia». Dincolo de această elementară observație nu mai avem nimic de zis.

Nicolae Igna, comuna Rîșca, județul Cluj

Nu ți se pare că, pe de o parte, te-ai apucat să copiezi versuri dintr-o culegere de folclor, iar, pe de altă parte, ai pigulit cîte ceva dintr-o carte de poezii din secolul trecut?

Mie așa mi se pare. Reproduc două strofe din poezia intitulată: «Paharul cu flori», plină de haz prin croiala lor demodată, prin erorile de limbaj și sunetul vetust: «Pe măsuță sînt culorii (!) Albe, roșii și argintii/ Ce le văzui adeseori/ Printre obiecte bleumarii (!)/ Stînd pe masă frumușele/ Printre fanduri(!) aurine (!)/ Bucuroși de-a sa vedere/ Cu tambururi de arine (!)»

Îmi vine să cred că ții cu tot dinadinsul să inventezi un alt grai.

Cornel Munteanu, Liceul pedagogic Blaj, județul Alba

Reportajul se resimte de lecturile pe care le practici, dar în stilul acesta poematic al «Cîntării României», nu este prost scris. În ceea ce privește poezia, te-aș sfătui să nu te lansezi scriind poeme lungi cu caracter filozofic sau istoric, poeme care cer o minuțioasă arhitectură, stăpînire perfectă a prozodiei și respirație largă. Apoi poemele dumitale au oarecum un aer paseist, par niște obiecte patinate de timp. Ar fi bine să lărgești aria lecturilor. Lui Matei Vișniec, poet veritabil («scriitor», cum îi zici dumneatale) îi datorez demult un răspuns, pe care n-am izbutit încă să i-l înfățișez. Cu el este o chestiune mai complicată: dorește să-și tipărească un volum de versuri. Dacă vrei să corespondezi, iată adresa lui: Vișniec Matei, str. Voluntarilor nr. 18, Rădăuți, Suceava.

Gabriela Pîrcălăbescu, București

Îți adresez, vorba dumitale: «Două cuvințele/ Două fraze, maximum./ Sînt chiar gîndurile mele/ Care-n scris vreau să le spun». Prima frază: «Încercarea moarte n-are». A doua frază: «Dar nici viață prea lungă».

Georgeta C. Dragomir, comuna Provița de Jos, județul Prahova

Cele două poezii trimise sînt neconcludente. Mai trimite.

Mișu

Nu pot înțelege de ce îți ascunzi numele. Am remarcat poezia «Autoportret» și aș fi vrut s-o propun pentru a fi publicată în revistă. Dar cum s-o semnăm? Mișu? Ăsta e nume de poet?

Inventează un pseudonim. Sau, dacă vrei, hai să-l inventăm împreună.

Forca Francisc Iosif — Sat nou Horești, județul Gorj

Iubite Forca Francisc, — eu am mai scris despre dumneata și revista «Cutezătorii» ți-a tipărit, cu bucurie, aproape o pagină de versuri.

Textele pe care le citesc acum (trimise probabil din vară) — sînt pătrunse de același patos, de aceeași dragoste fierbinte de țară. Aceste texte sînt scrise frumos și te onorează. Ele au, totuși, un caracter ocazional. («Ocazional», în cel mai bun înțeles al cuvîntului, pentru că lucrul acesta nu le scade din valoare. Dimpotrivă). Unele din momentele la care faci aluzie nu mai sînt însă chiar atît de actuale. Te-aș ruga să-mi trimiți și alte lucrări și atunci vom vedea ce vom alege pentru tipar.

Adrian Alui Gheorghe, cl. a VII-a, Școala generală nr. 1, satul Toplița, județul Neamț.

Răspunsul e mai mult decît pozitiv. Și pentru ca mama dumitale să înceapă să aibă încredere «în modestul (dumitale) talent», și ca să-i «arătăm (amîndoi) contrariul», tipărim in acest număr al revistei poezia (toate poeziile trimise sînt remarcabile) de mai jos...

CA OM ADEVĂRAT!

Nu știu cînd m-am născut.
O dată cu soarele?
O dată cu marea
O dată cu țara?
O dată cu visele?

Nu știu cînd m-am născut,
Dar știu
că am prins rădăcini adînci
în trupul țării,
în soare,

în mare
și-n vis
și am pătruns în viață
ca om adevărat.

ADRIAN ALUI GHEORGHE,
cl. a VII-a, Școala generală nr. 1, satul Toplița, județul Neamț

• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •

ION CRÎNGULEANU
RIDICĂ MÎNA ȘI VEI PRIMI O FLOARE!

AZI, ÎN LIBRĂRII

În rafturile librăriilor vă așteaptă în aceste zile un volum de proză, recent apărut, purtînd titlul cu rezonanțe poetice «Ridică mîna și vei primi o floare».De altfel, pe autorul ei, pe poetul Ion Crînguleanu, îl cunoașteți din anterioarele sale volume de versuri. Noua carte te cucerește de la lectura primei pagini. Cu exuberanță, autorul ne povestește fapte și întîmplări ai căror protagoniști sînt pionierii, ne poartă prin locuri pe unde ei învață, se joacă, lucrează. Autorul este prezent mereu, ca părtaș al fiecărei întîmplări și, observațiile sale sînt cînd grave, cînd șăgalnice ori străbătute de un fior poetic. Surpriza ne așteaptă în final cînd sîntem puși în fața unor fotografii și aflăm că personajele cărții nu sînt eroi de literatură, ei au de fapt o identitate precisă. Autorul i-a cunoscut în peregrinările sale prin țară.

«OLIMPIADA» BIOSFEREI

Mùnchen '72 a însemnat în lunga și bogata istorie a olimpiadelor un moment deosebit. În fiecare zi, în orașul olimpiadei au fost stabilite numeroase noi recorduri mondiale, omul demonstrînd capacitatea sa de a se depăși.

Cu toate recordurile spectaculoase ale unor supercampioni, am fi uimiți dacă le-am compara cu cele realizate de cîteva specii de animale. Ce performanțe ar înscrie acestea, dacă ar participa la... olimpiade? Și aici, răspunsul l-a dat tot omul. Iată cîteva date interesante.

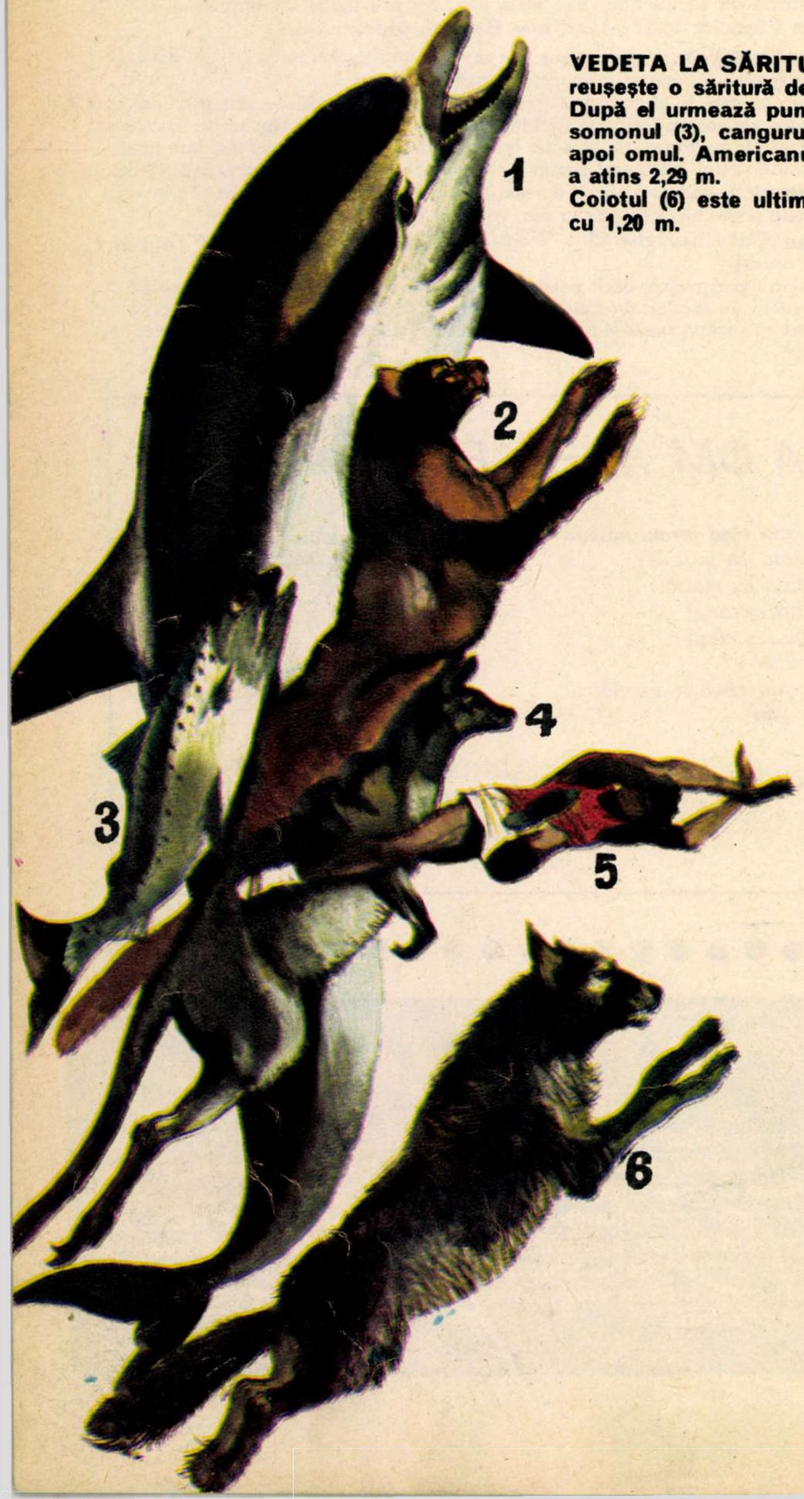

VEDETA LA SĂRITURA ÎN ÎNĂLȚIME: marsuinul (1) care reușește o săritură de 6 m.
După el urmează puma (2) cu 4,50 m, somonul (3), cangurul gri (4) și apoi omul. Americanul Pat Matzdorf a atins 2,29 m.
Coiotul (6) este ultimul, cu 1,20 m.

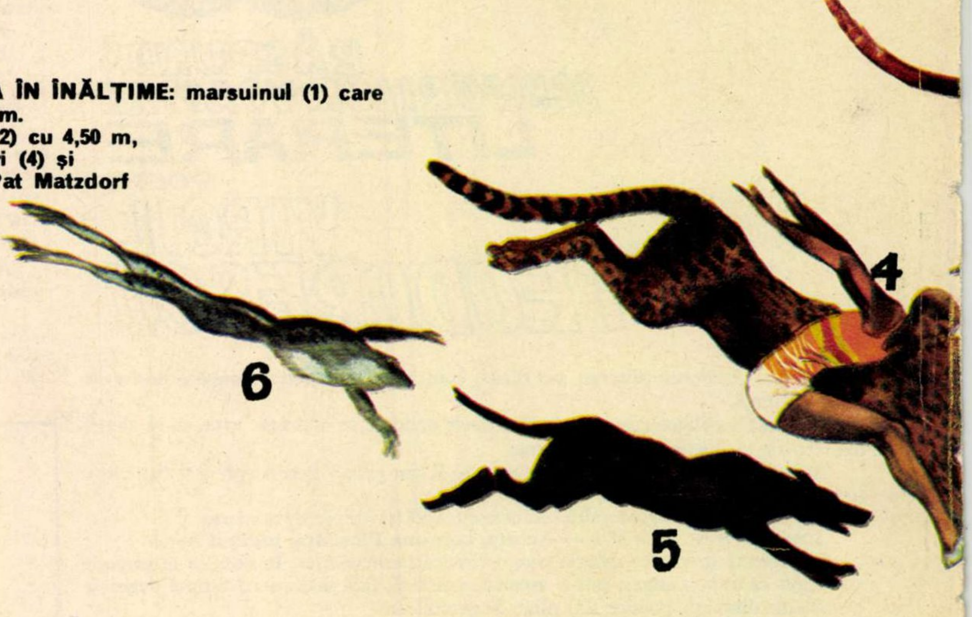

VICTORIOS LA SĂRITURA ÎN LUNGIME este cangurul roșu (1) cu 12,60 m urmat îndeaproape de gazela indiană (2), cu 12,20 m, apoi de ghepard (3), după care vine omul. Bob Beamon obține 8,90 m. Urmează cîinele-lup (5) și apoi broasca africană (6).

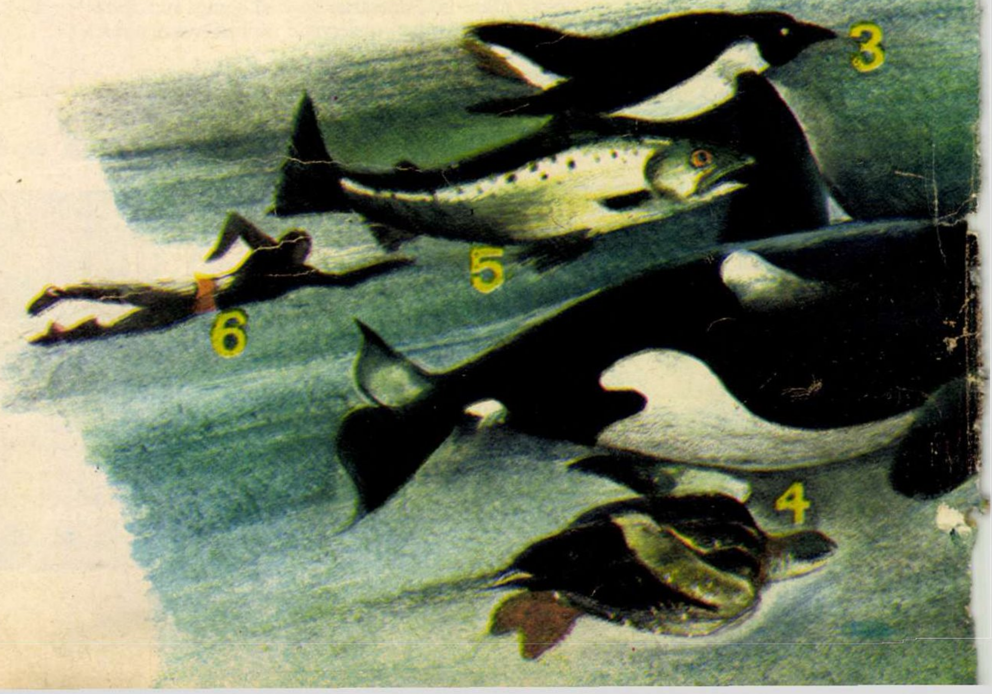

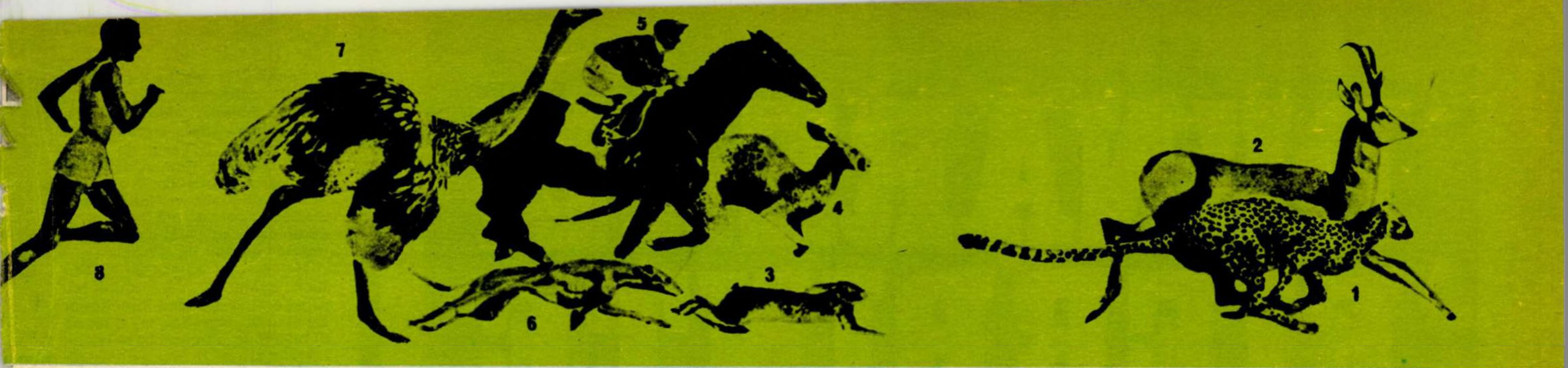

CONCURENŢI LA PROBA DE 200 m PLAT: ghepardul şi antilopa cu coarne despicate (1—2) se apropie de 100 km/oră în linie dreaptă. În urma lor plutonul este format din iepure (3) care atinge 74 km/oră şi cangurul roşu (4) care nu depăşeşte 72 km/oră. Urmează în ordine calul (5) cu 70,800 km/oră, ogarul (6) şi struţul (7). Omul rămîne mai în urmă; recordmenul lumii abia a atins 37 km/oră.

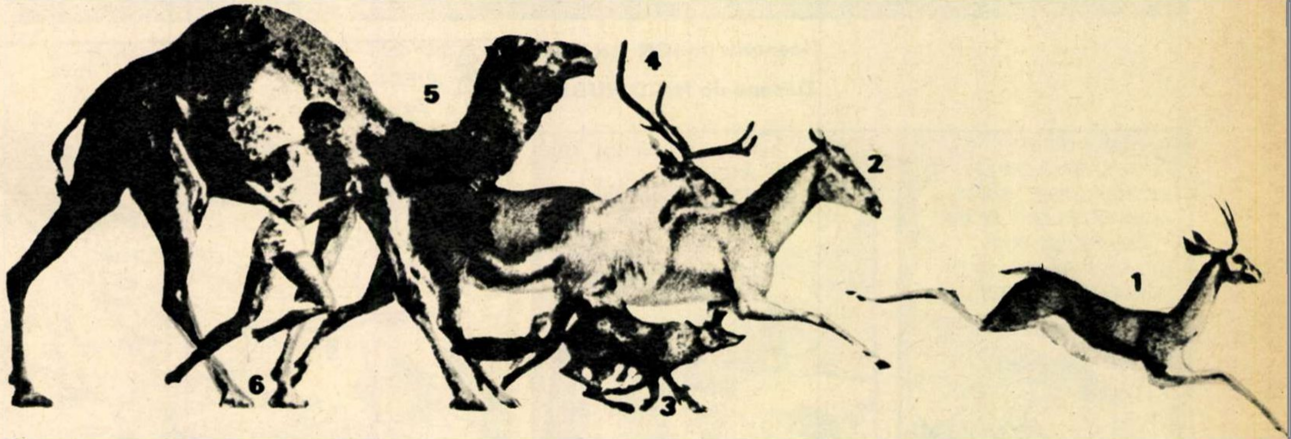

LA 1 500 m PLAT: gazela indiană (1) se impune prin supleţe (aleargă în medie cu 80 km/oră). Rămîne mult în urmă măgarul sălbatic (2) care atinge 56 km/oră. Urmează apoi coiotul (3), renul (4), dromaderul (5) şi, în cele din urmă, omul: 25,4 km/oră.

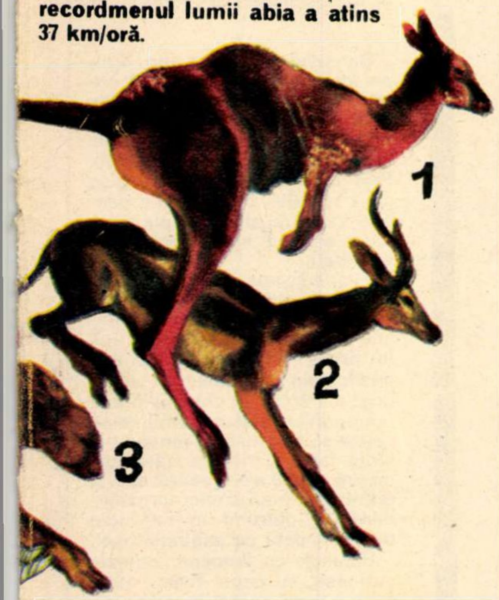

RECORDMEN LA 100 m LIBER este wahoo (1) — specie de thon tropical. El înoată cu 80 km/oră, lăsînd în urmă delfinul din mările reci (2) care nu reuşeşte decît 57,500 km/oră; pinguinul (3) ocupă locul următor; broasca ţestoasă marină (4), somonul (5) şi omul. Mark Spitz înoată numai 7 km/oră.

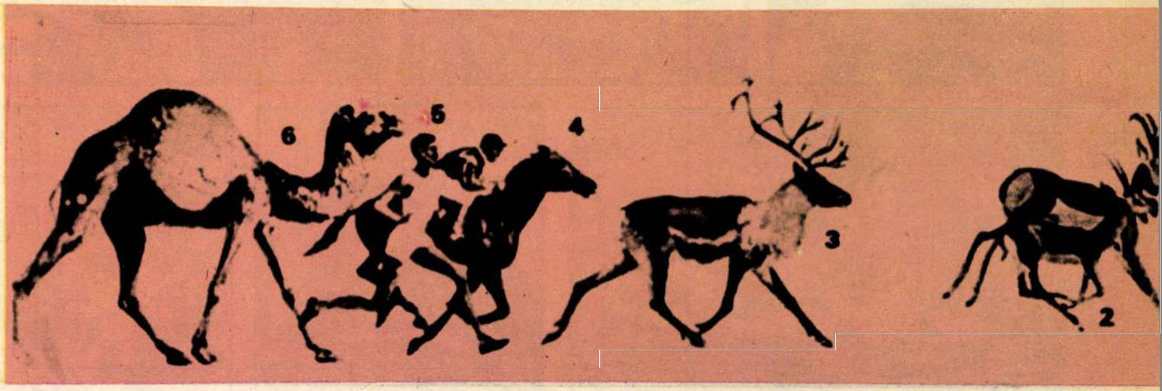

ÎN LUPTA STRÎNSĂ PENTRU MARATON, antilopa cu coarne despicate va cîştiga, de drept, cu 57,500 km/oră în medie, înaintea gazelei mongole (2), a renului (3), a calului (4). Urmează apoi omul. Etiopianul Abebe Bikila a obţinut 19,200 km/oră. În final: dromaderul (6).

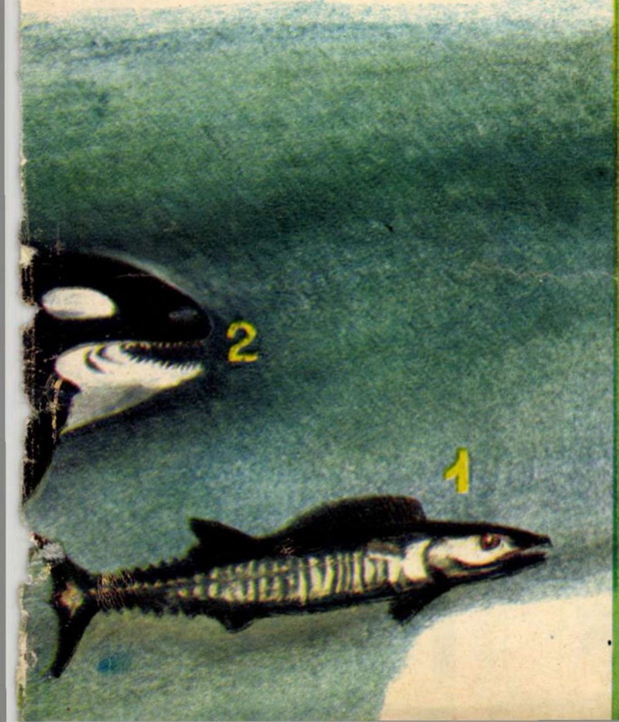

UN PALMARES PENTRU O EVENTUALĂ OLIMPIADĂ A ANIMALELOR

ANTILOPA CU COARNE DESPICATE: medalia de aur a maratonului (57,500 km/oră); medalia de aur la 200 m plat (96,500 km/oră).

GAZELA MONGOLĂ: medalia de aur la 1 500 m (80 km/oră); medalia de argint a maratonului (56 km/oră).

GHEPARDUL: medalia de aur la 200 m plat (96,500 km/oră); medalia de bronz la săritura în lungime (9 m).

CANGURUL ROŞU: medalia de aur la săritura în lungime (12,60 m).

WAHOO: medalia de aur la 100 m liber (80 km/oră).

MARSUINUL: medalia de aur la săritura în înălţime (6 m).

GAZELA INDIANĂ: medalia de argint la săritura în lungime (12 m).

DELFINUL DIN MĂRILE RECI: medalia de argint la 100 m liber (57,500 km/oră).

PUMA: medalia de argint la săritura în înălţime (4,50 m).

MĂGARUL SĂLBATIC: medalia de argint la 1 500 m (56 km/oră).

PINGUINUL: medalia de bronz la 100 m liber (37 km/oră).

IEPURELE: medalia de bronz la 200 m plat (74 km/oră).

COIOTUL: medalia de bronz la 1 500 m (48 km/oră).

SOMONUL: medalia de bronz la săritura în înălţime 3,60 m.

RENUL: medalia de bronz la 1 500 m (48 km/oră).

Notaţi în mod special că, dacă «palmaresul» jocurilor olimpice ale biosferei (reprodus după «Paris Match») s-ar extinde şi la insecte şi s-ar face un clasament pe categorii, puricele ar cîştiga medalia de aur la săritura în lungime, ceea ce ar fi echivalat la om cu o săritură de 540 m. Furnica ar fi deţinătoarea medaliei de aur la haltere. Greutatea pe care o poate ridica ea corespunde cu 3,9 tone ridicate de om. Lăcusta africană şi-ar asigura recordul la săritura în înălţime, echivalent cu un salt de 630 m la om!

DUNAREA FIERBINTE

10

Scenariu de **ION ARAMĂ**

Desene de **NICU RUSSU**

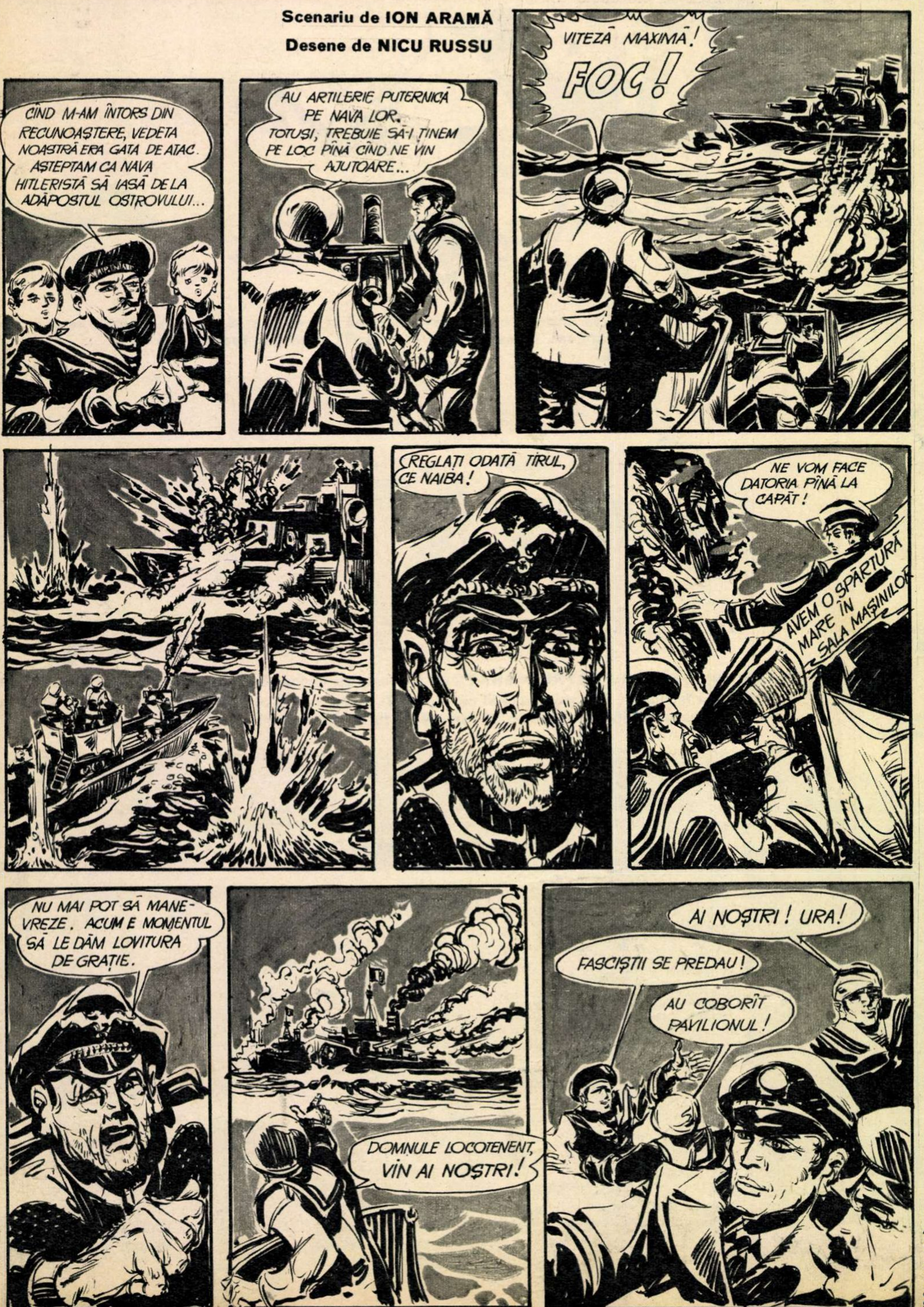
CÎND M-AM ÎNTORS DIN RECUNOAȘTERE, VEDETA NOASTRĂ ERA GATA DE ATAC. AȘTEPTAM CA NAVA HITLERISTĂ SĂ IASĂ DE LA ADĂPOSTUL OSTROVULUI...
AU ARTILERIE PUTERNICĂ PE NAVA LOR. TOTUȘI, TREBUIE SĂ-I ȚINEM PE LOC PÎNĂ CÎND NE VIN AJUTOARE...
VITEZĂ MAXIMĂ! FOC!
REGLAȚI ODATĂ TIRUL, CE NAIBA!
NE VOM FACE DATORIA PÎNĂ LA CAPĂT!
AVEM O SPĂRTURĂ MARE ÎN SALA MAȘINILOR
NU MAI POT SĂ MANEVREZE. ACUM E MOMENTUL SĂ LE DĂM LOVITURA DE GRAȚIE.
AI NOȘTRI! URA!
FASCIȘTII SE PREDAU!
AU COBORÎT PAVILIONUL!
DOMNULE LOCOTENENT, VIN AI NOȘTRI!

(Va urma)

Pentru cei pe care-i interesează cetologia sau știința despre balene, «Moby Dick», opera americanului Herman Melville, rămîne o carte de bază, prin excelență. Roman de aventuri trăite, Moby Dick este, în același timp și o veritabilă enciclopedie consacrată balenei și celor care au vînat-o în epoca marilor corăbii cu pînze.

Melville își cunoștea foarte bine subiectul, căci, după ce fusese rînd pe rînd funcționar de bancă, îngrijitor la o fermă și învățător, a îmbrăcat bluza de matelot și a participat la nenumărate expediții pe baleniere. Melville este cel care și-a imaginat istoria bogată în simboluri a singuraticului căpitan Achab, parcurgînd oceanele în căutarea uriașei balene albe care, în imaginația lui întruchipa toate primejdiile.

Scrisă în 18 luni și publicată în anul 1851, Moby Dick a fost primită de cititori cu răceală. Abia după aproape un secol, compatrioții lui Melville au descoperit în această carte o capodoperă. Astăzi ea este tradusă în toate limbile pămîntului.

*

Balenele fac parte din ordinul cetaceelor în care sînt cuprinse acele mamifere marine total adaptate la viața acvatică. Ele sînt, în același timp, cele mai mari viețuitoare de pe glob. Prin particularitățile respirației, ale circulației sîngelui, ale dentiției și ale mișcării, grupul balenelor este cel mai ciudat dintre mamifere.

Ținînd seama de formatul gurii și de hrana pe care o consumă, viețuitoarele din ordinul cetaceelor se divizează în două grupe. În prima grupă sînt cuprinse misticetele sau balenele cu fanoane. Pentru a consuma hrana (cu predilecție planctonul), misticetele se folosesc de fanoane — lungi lame cornoase care formează o sită ce filtrează apa și reține plactonul și microorganismele ce pătrund în cavitatea bucală o dată cu aspirația apei.

Balenele cu fanoane, animale curioase, cu capul foarte mare și cu o largă despicătură a gurii, au ochii mici și orificii nazale duble. Ele pot atinge o greutate de pînă la 200 de tone și o lungime de 20—30 metri. Tot din această grupă fac parte și așazisele balene libere sau balene cu pielea netedă. Ele trăiesc în regiunile cele mai nordice, de obicei în grupuri și se găsesc în apele Oceanului Înghețat și ale Pacificului. În secolele al XVI—XIX-lea, această specie de balenă a fost vînată cu atîta înverșunare încît s-a ajuns pe punctul de-a fi exterminată total.

Balena albastră, nume care se datorează culorii ei, este cea mai mare dintre viețuitoarele care trăiesc, în prezent, pe planetă. Acest gigant al oceanelor dispune de o forță nebănuită. El este capabil să pună în mișcare o greutate egală cu cea a 1 000 de oameni laolaltă. Numai forța codală este egală cu cea a 520 de cai putere. Nu este deci de mirare că în secolele trecute corăbiile cu pînze erau în fața balenei albastre niște jucării. Foarte abilă și extrem de rapidă, balena albastră a fost mai puțin vînată. De aceea astăzi poate fi întîlnită mai des.

În nordul Oceanului Pacific și în special pe coasta Californiei trăiește o specie de balenă cenușie cu pete, căreia i se mai spune și balena cu aripi. Spre deosebire de celelalte balene, capul acesteia este mic, iar pielea gîtului prezintă încrețituri caracteristice.

Balenele cu dinți sau Odno-

Familia lui Moby Dick

tocetele alcătuiesc cea de a doua grupă a cetaceelor. Ele se hrănesc cu pești, scoici, moluște de talie mare cum sînt cefolopadele și caracatițe uriașe (calmrii). În această grupă sînt cuprinse și numeroase specii de delfini. Dar cel mai mare dintre odontocete, capabil de a rivaliza în gigantism cu balenele misticete, și care datorită forței sale este denumit rege al oceanelor, este cașalotul.

El poate fi întîlnit pe toate oceanele pămîntului cu toate că preferințele lui se îndreaptă către regiunile mai calde. În cîrduri, cașaloții gonesc în largul oceanelor evitînd zonele de mică adîncime. Datorită forței lor, acești tauri marini au fost supranumiți «luptătorii oceanelor». De-a lungul secolelor cașalotul a fost vînat cu harponul de mînă și, nu de puține ori balenierele erau scufundate împreună cu echipajele lor datorită fantasticei izbituri a capului, pe care cașalotul o aplica cu o viteză de 35 km pe oră.

În anul 1949, pe coastele Portugaliei a fost capturat un cașalot cu o greutate de 134 tone. Cașalotul alb — imaginea celui imortalizat sub numele de Moby Dick — este un specimen foarte rar și este capturat în proporție de 1 la 20 000. Un astfel de exemplar a fost capturat de o navă uzină, în august 1951, pe coastele Perului.

Din cașalot se extrage, printre altele, un produs foarte căutat și scump — ambra sau chihlimbarul gri — foarte utilizat în industria parfumurilor.

În hrana acestui animal figurează și elemente cu particularități indigeste (părțile cornoase ale cefalopodelor, mai ales). Pentru a le putea dizolva, stomacul și intestinele cașalotului secretă acizi și sucuri din care se formează apoi chihlimbarul gri (ambra). În anul 1953, în largul coastelor chiliene a fost vînat un cașalot de 16 metri lungime, în intestinele căruia a fost găsit un bloc de ambră cu o greutate de 450 kilograme.

Uriașul cap de cașalot care măsoară între 3 și 9 metri lungime ascunde sub stratul de grăsime o imensă «cisternă» plină cu un ulei incolor, mai ușor decît apa, care în contact cu aerul, se solidifică rapid, transformîndu-se într-o ceară albă, foarte maleabilă, denumită spermanțet. Acest ulei slujește cașalotului pentru a preîntîmpina eventualele accidente ce ar putea surveni în timpul plonjării.

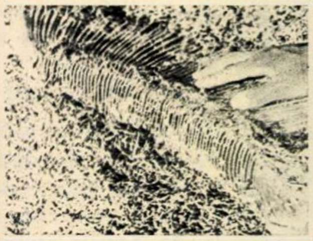

Această «sită» formată din lungi plăci cornoase (fonoanele) ajută balenelor misticete să rețină hrana.

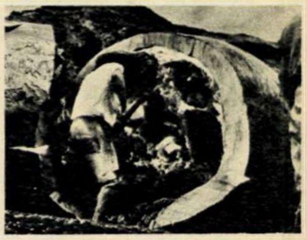

Potrivit unui străvechi obicei, capul balenei este tăiat de către cel mai abil dintre harponieri.

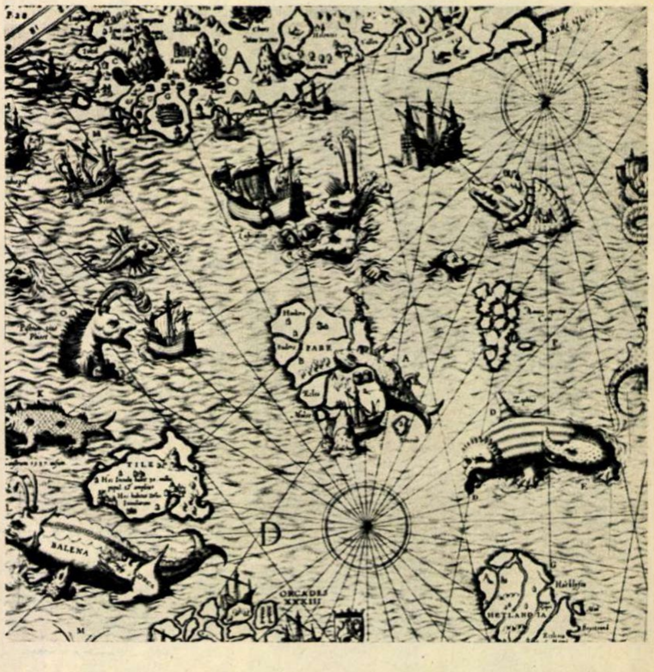

Balena a înflăcărat dintotdeauna imaginația omului. Pe această hartă, executată în anul 1572 se pot vedea: o balenă atacată de un delfin; figura unui cașalot; un cetaceu despicat de doi monștri marini, suflînd vapori de apă; un șarpe de mare pe o corabie. Mai puteți vedea, de asemenea, un pește zburător precum și alte viețuitoare marine, considerate în acea vreme monștri marini.

Datorită contractării musculaturii, în timpul scufundării, densitatea acestui ulei crește, ajutînd corpul să se scufunde lin; relaxarea mușchilor, care are loc în timpul ridicării la suprafață face ca densitatea acestui ulei să revină la normal. Din capul unui cașalot de talie obișnuită se pot extrage 5 pînă la 8 tone de ulei. Iată de ce în secolul trecut, considerat drept «secolul marilor vînători de cașaloți» această specie de balenă a fost vînată cu atîta înfrigurare. Bogat în acizi și alcooluri grase, uleiul de cașalot este folosit în numeroase ramuri industriale (în industria textilă, la colorarea stofelor, în industria pielăriei, pentru a da suplețe și impermeabilitate pieilor fine etc.). Tot din uleiul de balenă se prepară renumitul «alb de balenă» care în secolul trecut, servea la iluminatul caselor în întreaga lume.

BALENELE NU TREBUIE SĂ DISPARĂ

Vînătoarea de balene se practică încă din cele mai vechi timpuri. Cu tot riscul, care constă fie în posibilitatea de pierdere a vasului fie în posibilitatea unui eșec, în cele mai multe cazuri, vînătoarea de balene a fost rentabilă. Vînătoarea se făcea cu harponul, armă de atac constituită dintr-un fier în formă de lance ascuțită, prevăzută cu un cîrlig și o funie lungă, înfășurată în partea din față a bărcii. Cînd harponierul lovea trupul balenei, animalul se scufundă imediat iar funia ce ținea harponul se desfășura cu repeziciune. Cînd balena se ridica pentru a respira, era aruncat un alt harpon. Operația se repeta pînă cînd animalul își pierdea viața. Astăzi harpoanele sînt lansate cu ajutorul tunurilor și, doar în foarte puține locuri din lume se mai practică harponajul de mînă.

Dezvoltarea tehnicii în vînare și prelucrare a balenei a ajuns atît de departe, încît toate balenele ar putea fi exterminate în scurt timp. În aceste condiții a apărut ca o necesitate absolută instituirea unui sever control internațional pentru limitarea vînătorii. Astfel încă din 1946 a fost creată o comisie internațională pentru ocrotirea balenelor, stabilindu-se interdicții severe privind vînătoarea. Harponajul balenelor cu piele netedă a fost interzis total.

Pionierii CHINEI POPULARE

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

Am ales pentru voi cîteva imagini trimise de Agenția de presă «China Nouă», special pentru revista «Cutezătorii», care reprezintă secvențe ale unei frumoase și rodnice activități desfășurate în palatul copiilor din Șanghai și alte aspecte din viața copiilor din R.P. Chineză. În anul 1953, copiii din orașul Șanghai au primit în dar un palat. Peste 2 000 de școlari merg zilnic acolo să-și petreacă timpul liber. Pe grupe, ei desfășoară activități culturale, artistice, tehnico-științifice și fac sport. Unul dintre cele mai iubite cercuri este cel de teatru, unde copiii au posibilitatea să pună în scenă piese și să fie ei înșiși interpreți. Fiecare copil își alege, după preferință, cercul în care vrea să lucreze. Adeseori sînt invitați la palatul copiilor din Șanghai muncitori, țărani, ostași ai Armatei populare și vechi militanți revoluționari care vorbesc copiilor despre tradițiile de luptă eroică pentru libertate ale poporului chinez. Legat de școală și familie, Palatul copiilor contribuie la formarea unui tineret crescut în spiritul dragostei și devotamentului pentru patrie, pentru Partidul Comunist Chinez.

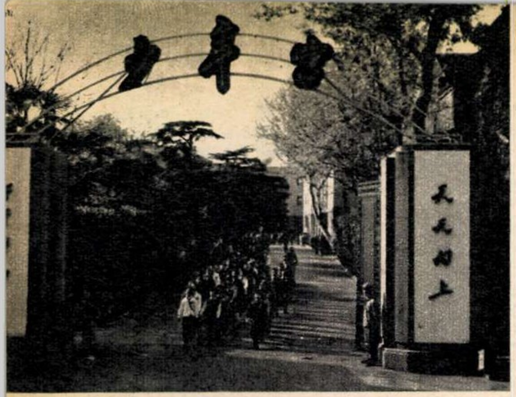

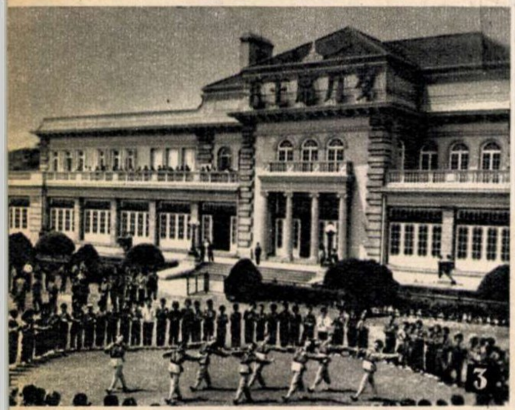

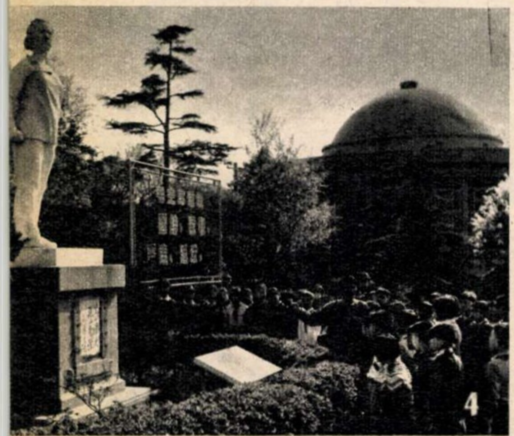

POD

Desen de **LO SIAO-TZUAN** — elev

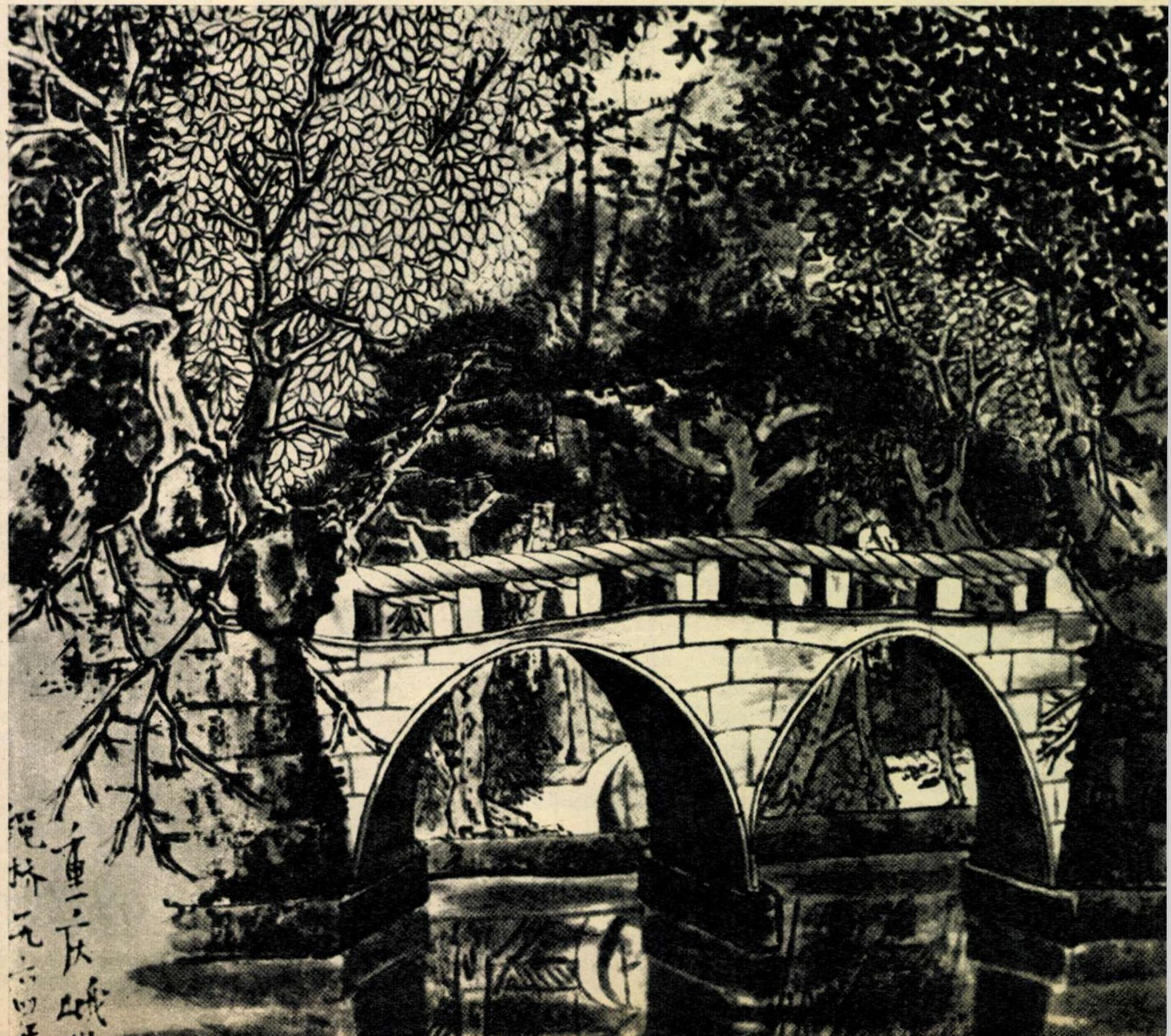

1

Palatul din Sanghai, palatul copilăriei fericite unde stăpîni sînt jocul și veselia.

2

Copiii învață să cînte la tradiționale instrumente populare.

3

Și dansurile constituie una din bucuriile ceasurilor petrecute la Palatul copiilor.

4

Copiii de la Palatul copiilor din Sanghai vin adeseori la statuia eroinei revoluționare Liu Hulan spre a-i omagia amintirea.

5

«Cursă de încercare» a unor navomodele pe care le-au lucrat copiii.

6

Elevi dintr-o școală sătească împreună cu profesoara lor.

7

Se învață dansul revoluționar «Lanterna roșie».

8

O serbare cu cîntece si dansuri.

9

În timpul vacanțelor, școlarii din Pekin vizitează o expoziție de artă din centrul cultural al orașului.

10

Micile gimnaste de la Școala de atleți amatori pentru tineret, din Pekin.

11

Din fotografie vă zîmbește un grup de copii din comuna Tung-feng.

12

Elevii din Hanceu își petrec zilele de vacanță pe țărmurile frumosului Lac din Vest.

13

La Pekin, într-o grădiniță, cei mici își susțin echipa favorită de ping-pong.

14

Copiii executînd un dans în cinstea muncitorilor din Nankin, care au realizat vestitul pod de pe Yangtze.

15

In orașul Suatou, din provincia Kuangtung, din Sudul Chinei, desenul este favoritul numărul unu al copiilor.

6

7

8

9

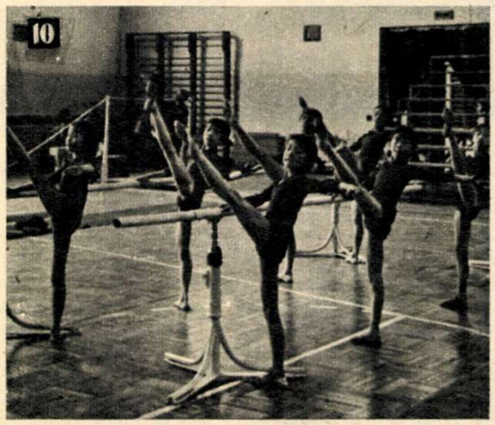
10

11

12

13

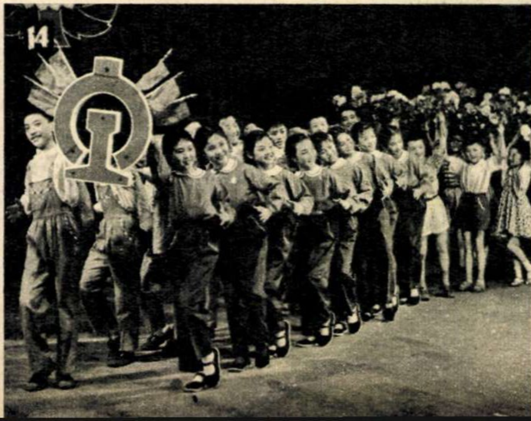
14

15

PORT NAȚIONAL DIN ORĂȘTIOARA DE SUS.

RODICA DUMITRU, Brăila, str. Grigore Alexandrescu nr. 23, județul Brăila; MARIA POTOMEANU, satul Horpoz, comuna Miroslave, județul Iași; CONSTANTIN NICA, comuna Berzeni, județul Vaslui; ELENA RACOVIȚĂ, comuna Homocea, județul Vrancea; DOINA POPESCU, comuna Dîngeni, județul Botoșani; VASILE OLTEANU, Școala generală nr. 7, Moinești, județul Bacău; OLTIȚA ANDRIEȘ, Școala generală Putna, județul Suceava.

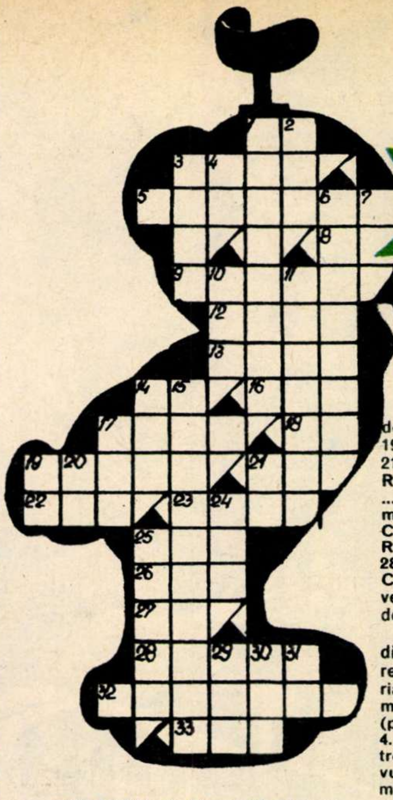

ORIZONTAL: 1. Manevrat de acar sau cu schimbare automată. 3. Infirmieră. 5. Muncitor calificat care dirijează arderea combustibilului într-un focar. 8. Cap de contabil! 9. Specialist în chestiuni juridice. 12. La intrarea în alimentara! 13. Trandafir sălbatic. 14. Geamgiu! 16. Prescurtare pentru «Greenwich mean time». 17. Urmează școli profesionale și licee de specialitate (sing.). 18. Din caolin! 19. Muncitor specialist în construcții. 21. Pisc, vale și trecătoare în Alpii Retici. 22. Verbul tractoristului... 23. ...și al confecționerului de îmbrăcăminte! 25. Mică insulă lîngă Noua Caledonie. 26. Întreprinderea Optică Română (abr.). 27. Niculescu Luca. 28. Constructor de butoaie (pl.). 32. Conduce un spectacol din punct de vedere artistic și tehnic. 33. Curelușă de meșină.

VERTICAL: 1. Specialist care studiază felul de viață și cultura popoarelor antice, pe baza urmelor materiale păstrate. 2. Drumul ales la terminarea celor opt sau zece clase (pl.). 3. Verbul conducătorului auto. 4. La loc! 6. Prestidigitator. 7. În întregime. 10. Materia primă a zugravului. 11. Confecționer de încălțăminte (pl.). 14. Acela (pop.). 15. Se ocupă cu studiul mărfurilor (pl.). 17. Insulă în arhipelagul Orcade. 19. Ochi de lanț. 20. Alifie. 21. Geolog! 24. Metal prețios. 25. A pune în vînzare. 29. Garanție. 30. Scriitor spaniol (1851—1921). 31. În capul robotului.

DICȚIONAR: ERR; VEA; EDA; AZA.

Prof. **TEODOR AXIOTI**

MINI-TEHNICUS VĂ RECOMANDĂ

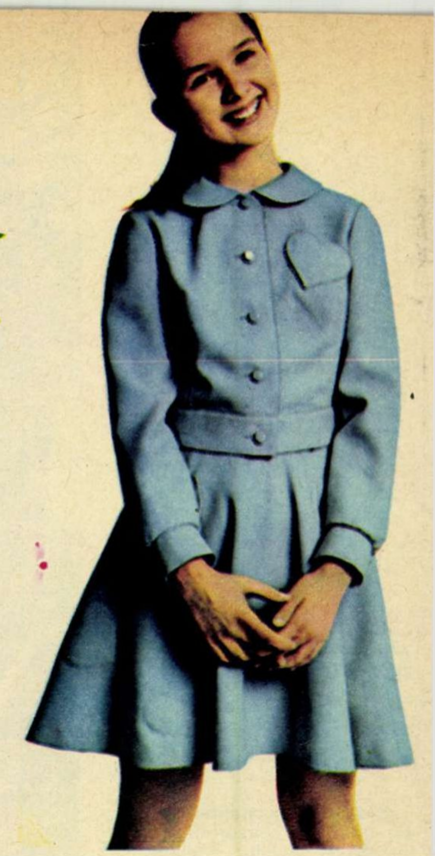

Pentru sezonul de toamnă vă recomand o rochie de stofă uni pe care o puteți îmbrăca dimineața sau după-amiaza. Acest model îl puteți confecționa și dintr-un material în carouri, asortîndu-i o garnitură într-una din culorile materialului.

CORESPONDAȚI CU NOI

ELENA RACOVIȚĂ

VASILE OLTEANU

OLTIȚA ANDRIEȘ

RODICA DUMITRU

MARIA POTOMEANU

CUM AM CIȘTIGAT CUPA „CUTEZĂTORII” LA FOTBAL

însemnări de **VASILE MATEI**, căpitanul echipei «Flamura pionierească»

ÎNAINTE DE START RĂSAR NOI «STELE»

După toate întîmplările din toamnă, cred că e ușor de înțeles de ce gerul iernii, care ne-a alungat de pe terenurile de fotbal, n-a reușit, totuși, să ne înghețe cîtuși de puțin entuziasmul. Dimpotrivă, am putea zice că acesta a continuat să crească. Și să vă explicăm și de ce.

Deși regulamentul Cupei «Cutezătorii» la fotbal prevede că echipa poate fi formată din pionieri și școlari selecționați dintr-o întreagă comună, din diverse motive (din grabă, din comoditate și din altele asemănătoare), toți componenții formației noastre eram din același sat, Gruiu, și din aceeași școală. Ba cei mai mulți chiar din aceeași clasă. Dar oricît de multe talente fotbalistice ar avea o clasă sau o școală, tot mai multe se găsesc în mai multe școli.

Nu ne-a trebuit prea mult ca să ne dăm seama de avantajul acesta. Și cum după afirmarea noastră pe plan republican am fost luați cu asalt de numeroși colegi de la celelalte școli din comună, care voiau să intre și ei în echipă, nu le-am trîntit ușa în nas, ci i-am pus la tot felul de încercări (cîțiva dintre ei, de exemplu, au făcut parte cîte o repriză sau chiar două din formația care a jucat la Gălbinași și la Buciumeni). Și cum unii dintre noi (Gabi Bădărău, Toader Goguță, Petrică Costache, Nicu Ivan, Joja Zaharia) depășiseră deja vîrsta admisă pentru viitoarea competiție, i-am înlocuit cu colegi de la alte școli din comună. În felul acesta, de pildă, a apărut în formația noastră, printre alții, și Marian Sîrbu, cel care avea să devină apoi «jucătorul nr. 1» a «Flamurei pionierești», cel care a contribuit cel mai mult dintre noi la victoria echipei, colegul nostru pe care doar ce l-a văzut jucînd într-un meci, și unul dintre antrenorii de la Clubul sportiv «F.C. Argeș» a și venit în satul nostru și nu s-a mai întors la Pitești decît cu el. Dar despre asta, mai tîrziu.

*Deocamdată sîntem încă în plină iarnă și cum fotbalul de masă nu ne pasionează, ca nu cumva să ne pierdem gustul pentru competiție, participăm la tot felul de concursuri, fie din școală, fie din afara ei (printre altele, și la un concurs de desene organizat de revista «Cutezătorii»). Și, totodată, ne străduim (cu patinele, cu săniile, cu ce putem și cum putem și noi) să ne menținem condiția fizică! Și, tot timpul cu gîndul la viitoarele meciuri, la viitoarea competiție, facem (pe hîrtie deocamdată) fel de fel de planuri, tactice și strategice, cu care avem de gînd să-i năucim, să-i facem K.O. pe viitorii noștri adversari. Și învățăm de stingem. Învățăm mai mult decît înainte, deoarece pe lîngă regulamentul general, tovarășul profesor Virgil Frăsineanu, antrenorul nostru, a propus, și noi am acceptat, un amendament, anume că «***nu vor fi primiți în echipă decît elevi cu note de la 8 în sus**».

UN MECI DE POMINĂ

Totul merge strună. Mai puțin două mărunțișuri... importante. În primul rînd este vorba despre faptul că, deși revista «Cutezătorii» promisese că va publica din vreme regulamentul noii ediții a competiției, din punctul nostru de vedere (noi, afară din cale de nerăbdători și grăbiți) acesta întîrzia totuși să apară. (Joia, cînd ne sosește revista, devenise pentru noi cea mai așteptată zi a săptămînii, dar de fiecare dată descopeream cu dezolare că nici vorbă de regulament. Începusem chiar să ne temem ca nu cumva revista să renunțe la organizarea pe mai departe a competiției...) În al doilea rînd...

Ca să înțelegeți despre ce era vorba în al doilea

REVISTA «CUTEZĂTORII» ORGANIZEAZĂ, ÎNCEPÎND CU ACEST NUMĂR, ÎN CADRUL RUBRICII «ENIGMA», UN CONCURS DE PERSPICACITATE CONSTÎND ÎN PUBLICAREA A ZECE ENIGME, LA CARE VA TREBUI SĂ DAȚI REZOLVĂRI PE MĂSURA CUNOȘTINȚELOR ȘI PERSPICACITĂȚII VOASTRE.

Cei care au urmărit rubrica «Enigma», se vor reîntîlni cu căpitanul Dumitrescu și pionierul Radu și cu alte personaje care vă vor înfrunta în cadrul unor interesante și palpitante acțiuni, de data asta în cadrul unui concurs dotat cu **PREMII** în **OBIECTE**.

Așadar, **START** într-un concurs ce vă solicită să participați la dezlegarea enigmelor, putînd astfel să înțelegeți sensul și să luați parte la acțiunile întreprinse de căpitanul Dumitrescu și alți lucrători din Ministerul de Interne, care — cu sprijinul pionierului Radu — reușesc să-l facă inofensiv pe spionul Herdon sau să zădărnicească planurile altor infractori. Concursul este deschis tuturor cititorilor noștri.

PREMIILE CONCURSULUI:
PREMIUL I: UN APARAT DE FILMAT «QUARTZ»
DOUĂ PREMII II: CÎTE UN APARAT DE FOTOGRAFIAT «PENTACON-ELECTRA»
TREI PREMII III: CÎTE UN APARAT DE RADIO CU TRANZISTOARE «ZEFIR»
20 MENȚIUNI: CÎTE O PERECHE DE RACHETE DE TENIS «BADMINTON»

MODUL DE PARTICIPARE,

Începînd cu acest număr al revistei, se vor publica zece **ENIGME** și tot atîtea taloane de participare, pe care va trebui să scrieți numai răspunsul la întrebarea pusă.

Nu trimiteți la redacție, separat, fiecare talon decupat ci strîngeți-le pe toate și, numai după publicarea ultimei enigme (a zecea), veți lipi cele zece taloane, unul lîngă altul, în ordinea numerică, pe o coală de hîrtie. Pe această coală veți scrie numele și prenumele, clasa, școala, adresa exactă unde domiciliați (localitatea, județul, denumirea străzii, numărul etc.).

Participarea la concurs se realizează prin trimiterea, într-un plic, a celor zece taloane pe adresa redacției revistei «Cutezătorii» (București, Piața Scînteii nr. 1) pînă la data de 20 decembrie 1972 (data poștei), cu mențiunea pe plic: «Enigma».

Răspunsul să fie scris numai pe talonul care însoțește enigma din numărul în care a fost publicată, de exemplu: pe talonul 1, răspunsul de la enigma din numărul 40 al revistei; pe talonul 2, răspunsul enigmei din numărul 41 ș.a.m.d.

Dacă nu știți să răspundeți la una sau mai multe enigme, e obligatoriu să lipiți și taloanele respective lîngă celelalte, altfel nu puteți lua parte la concurs.

Dacă în urma trierii rezultatelor, vor exista mai mulți participanți cu același număr de răspunsuri pentru o categorie de premii, se va proceda prin tragere la sorți.

Concursul este organizat în colaborare cu echipajul «**NEÎNFRICAȚII**» condus de căpitanul Dumitrescu, prieten al tuturor pionierilor și școlarilor.

Pentru realizarea materialelor de enigmistică și aprecierea răspunsurilor avem asigurat sprijinul Ministerului de Interne care va contribui totodată și cu însemnate premii ce vor fi acordate cîștigătorilor concursului.

Fotografiile celor care vor obține premiile I, II și III vor apărea într-un număr al revistei «Cutezătorii».

Vă urăm succes.

ENIGMA 1
TALON nr. 1

RĂSPUNS . . . .
NUMELE . . . .
PRENUMELE . . . .
ADRESA . . . .
CLASA . . . .

ENIGMA
1
„În tren"

— Radule, îți încredințez cea mai importantă misiune pe care ai avut-o vreodată.

— Dacă credeți că o voi duce la capăt cu bine, vă ascult.

— Sînt sigur, Radule. Iată despre ce este vorba. Spionul Herdon, pe care-l cunoști, urmează să primească informații de la trădătorul acesta. Uite-i fotografia.

— Dar e un om obișnuit, remarcă Radu. Totuși observ ca semne distinctive, că are urechile blegi și sprîncenele împreunate.

— Sînt sigur că îl vei recunoaște imediat cînd vei da ochii cu el. Întîlnirea urmează să aibă loc în compartimentul șase, vagonul doi al trenului care pleacă peste cinci minute. Herdon va pronunța parola: «Mîine dimineață va ploua», după care se va realiza schimbul de informații. Ca eu să sosesc în aceeași clipă, pentru a-i prinde în flagrant, tu vei...

— Înțeleg, tovarășe căpitan. Veți sosi imediat?

— Chiar în aceeași clipă cînd voi primi semnalul tău. Voi aștepta pregătit în compartimentul alăturat.

Trenul era aproape gol. În compartimentul șase se aflau doar omul cu urechile blegi și Radu. După cîteva stații de la plecarea trenului, în același compartiment își făcu apariția Herdon. Lăsînd ușa întredeschisă, Herdon trecu pe lîngă Radu care «dormea», se apropie de trădător și îi șopti parola. Radu nici măcar nu se clinti. Chiar în clipa cînd Herdon atingea cu degetele plicul cu informații ce era încă ținut în mînă de trădător, Radu se «trezi» la un clic al aparatului de fotografiat, ținut în mînă de căpitanul Dumitrescu, care se postase «nepoftit» în ușa compartimentului.

Auzind clicul produs de declanșatorul aparatului, cei doi infractori rămaseră stupefiați. Radu se ridică de pe bancă și le zise sfidător:

— Credeți că mai e nevoie să vă spună să ridicați mîinile în sus?

— Ia plicul din mîna domnului Herdon și ajută-mă să le pun cătușele, spuse căpitanul Dumitrescu.

VALERIU IVAN

Vi se cere să răspundeți care dintre cele trei procedee le-a folosit Radu pentru a-l anunța pe căpitanul Dumitrescu să apară cu aparatul de fotografiat chiar în clipa transmiterii informațiilor între infractori: lovirea cu piciorul a caloriferului de sub bancă; tragerea de o sfoară ce făcea legătura între Radu și Dumitrescu; folosirea unui microemițător de semnalizare. Veți scrie pe talonul nr. 1, unul din următoarele cuvinte: calorifer, sfoară sau microemițător.

Păstrați talonul. Ne veți trimite toate taloanele la încheierea concursului.

rînd, trebuie mai întîi să vă spunem că-n satul nostru există niște «veterani» într-ale fotbalului, adică părinți și unchi de-ai noștri care, cu vreo 20 de ani în urmă, făceau parte dintr-o echipă de fotbal. Și dacă tații și unchii aceștia ne consolaseră în toamnă, după înfrîngerea de la Herăști, așa cum făcuseră toți ceilalți săteni, acum, din cine știe ce motive (poate din... invidie pentru renumele nostru, poate, dimpotrivă, din dorința de-a ne ambiționa și mai mult), și-au schimbat cam cu 180 de grade atitudinea față de noi. Ne tachinau ori de cîte ori aveau ocazia: «Ehei, dacă eram noi în locul vostru, praf îi făceam pe cei din Valea Dragului!...» sau «Să vă înecați voi tocmai cînd mai aveați doar doi-trei metri pînă la mal!... Să nu cîștigați voi cupa!...»

Nu mai lungim vorba. Vă spunem doar că în primăvară, scoși din pepeni de atitudinea asta a lor, le-am aruncat... mănușa. Au ridicat-o, dar punînd o condiție: să jucăm peste trei săptămîni. Curînd, cînd am aflat că «veteranii» răscolesc prin podurile caselor după fostele lor ghete cu crampoane, că se adună cîte doi-trei și bat mingea pe furiș prin cine știe ce ogradă sau grădină, am înțeles despre ce-i vorba, de ce ne ceruseră trei săptămîni de răgaz.

Dar cu toate antrenamentele, cu toată pregătirea lor, în disputa noastră cu ei, ale cărei ostilități s-au desfășurat într-o duminică de pe la mijlocul primăverii, un meci de pomină la care a asistat și s-a distrat toată suflarea satului, i-am învins cu 12 la 5. Și cred c-am fi putut să-i batem și mai și, dar ne-a fost teamă,

totuși să nu cumva să ne acuze de lipsă de respect față de cei mari!...

DE CE NU TE-AI NĂSCUT CU UN AN MAI TÎRZIU, ȚIPARULE?!...

Apoi, la cîtva timp după acest meci... istoric, a apărut și acel număr 21 al revistei «Cutezătorii», cu noul și atît de mult așteptatul regulament al noii ediții, număr care s-a vîndut ca pîinea caldă atît la chioșcul de ziare, cît și la poștă. (Am fost atît de emoționați și de grăbiți, încît am uitat că după-amiază ne vor sosi abonamentele la școală. Pe de altă parte însă, mai aveam noi răbdare să așteptăm pînă atunci?!...)

Mare bucurie! Dar și mare tristețe! Bucurie pentru că, în sfîrșit, de-acum încolo știm ce avem de făcut. Tristețe, deoarece, spre surprinderea noastră, regulamentul prevedea, negru pe alb, că nu pot participa la competiție decît cei născuți după 1 ianuarie 1958. Astfel, cîțiva dintre cei selecționați de noi, care erau siguri că vor face parte din echipă deoarece nu împliniseră încă 15 ani (și la prima ediție aceștia participaseră), nu mai aveau dreptul să joace... Ah, de ce nu te-ai născut cu un an mai tîrziu, Țiparule!... Acum nu mai poți să fii decît cel mult consilier tehnic al echipei... Dar ce să facem noi cu un consilier care plînge?...

Regulamentul e însă regulament. Și noi, care știm cît de mult atîrnă în cumpăna victoriei stricta lui respectare, sîntem hotărîți să nu călcăm nici un sfert de pas în afara literei lui...

(Va urma)

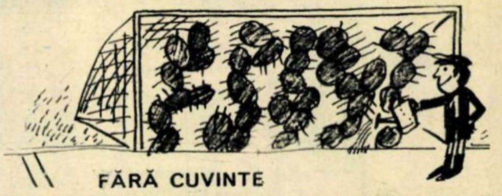

FĂRĂ CUVINTE

Desen: DAN VASILE

Cutezătorii 40

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
CĂSUȚA POȘTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1458

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia
Tiparul C.P.C.S.

ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ

CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI Nr. 64—66 P.O.B.-2001»

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU; Secretar de redacție Lucia Sicomas

«PĂȚANIILE LUI BOBIȚĂ»

Scenariu și desene: IONIȚĂ DAN — Liceul nr. 25, Bucuresti

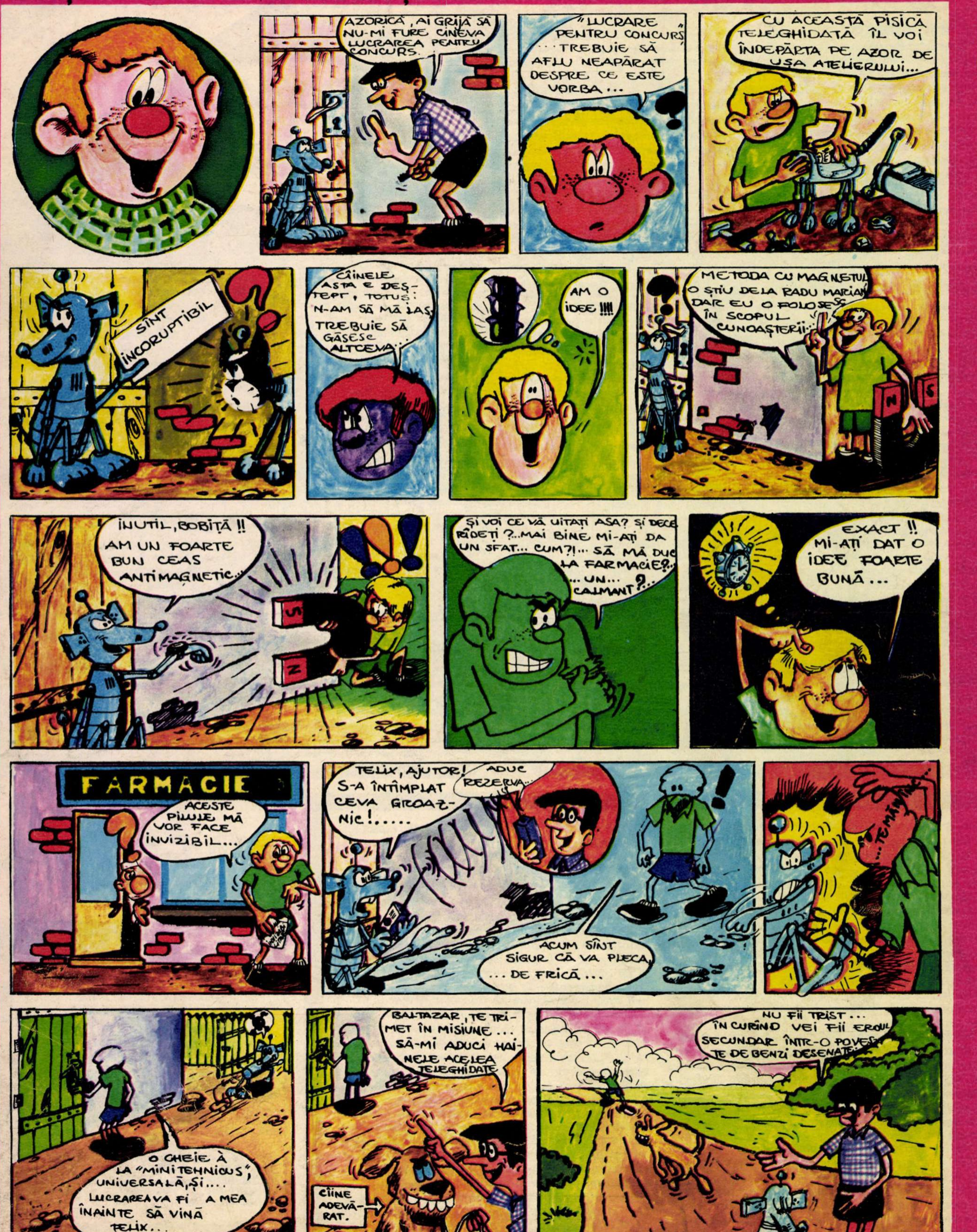
AZORICĂ, AI GRIJĂ SĂ NU-MI FURE CINEVA LUCRAREA PENTRU CONCURS.
"LUCRARE PENTRU CONCURS" ... TREBUIE SĂ AFLU NEAPĂRAT DESPRE CE ESTE VORBA ...
CU ACEASTĂ PISICĂ TELEGHIDATĂ ÎL VOI ÎNDEPĂRTA PE AZOR DE UȘA ATELIERULUI...
SÎNT INCORUPTIBIL
CÎINELE ĂSTA E DEȘTEPT, TOTUȘ: N-AM SĂ MĂ LAS. TREBUIE SĂ GĂSESC ALTCEVA...
AM O IDEE !!!!
METODA CU MAGNETUL O ȘTIU DE LA RADU MARIAN DAR EU O FOLOSESC ÎN SCOPUL CUNOAȘTERII...
N
S
INUTIL, BOBIȚĂ !! AM UN FOARTE BUN CEAS ANTIMAGNETIC...
S
N
ȘI VOI CE VĂ UITAȚI AȘA? ȘI DE CE RÎDEȚI ?...MAI BINE MI-AȚI DA UN SFAT... CUM?!... SĂ MĂ DUC LA FARMACIE?... ...UN... CALMANT?...
EXACT !! MI-AȚI DAT O IDEE FOARTE BUNĂ ...
FARMACIE
ACESTE PILULE MĂ VOR FACE INVIZIBIL...
FELIX, AJUTOR! S-A ÎNTÎMPLAT CEVA GROAZNIC!.....
ADUC REZERVA...
ACUM SÎNT SIGUR CĂ VA PLECA ... DE FRICĂ ...
...TE MĂNÎNC...
O CHEIE À LA "MINITEHNICUS", UNIVERSALĂ, ȘI.... LUCRAREA VA FI A MEA ÎNAINTE SĂ VINĂ FELIX...
BALTAZAR, TE TRIMET ÎN MISIUNE ... SĂ-MI ADUCI HAINELE ACELEA TELEGHIDATE
CÎINE ADEVĂRAT.
NU FII TRIST ... ÎN CURÎND VEI FII EROUL SECUNDAR ÎNTR-O POVESTE DE BENZI DESENATE...

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAŢIONAL
AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

JOI, 12 OCTOMBRIE 1972,
ANUL VI (265)

16 pagini 1 leu

41

Foto: CĂLIN CREŢU

ÎN ACESTE ZILE, PE OGOARELE PATRIEI

a
ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

Toamna aceasta ne-a adus, o dată cu certitudinile de rodnicie a ogoarelor noastre, și un șir de ploi aproape neîntrerupte, care au îngreunat muncile de recoltare îndeosebi în podgorii, în grădinile de legume și la culturile de cartofi. Exemplare dovezi de hărnicie sînt consemnate pretutindeni pe ogoarele patriei. Harnicii cooperatori și mecanizatori ai agriculturii noastre socialiste lucrează din zori și pînă-n seară, iar uneori și noaptea, la strîngerea produselor agricole.

Ziarele, televiziunea și radioul au prezentat adevărate acte de eroism săvîrșite la culesul porumbului, de pildă cele ale cooperatorilor din Bărăgan. Pionierii și școlarii se află, ca întotdeauna, alături de părinții lor. Viticultorii de pe colinele *Tohanilor*, *Nicoreștilor* și *Murfatlarului* nu vor uita entuziasmul cu care pionierii de pe aceste meleaguri au muncit pentru salvarea strugurilor. Cooperatorii din zona *Sibiului* și a *Brașovului* îți vorbesc cu mîndrie despre ajutorul primit la strînsul cartofilor din partea purtătorilor cravatelor roșii cu tricolor.

În marea bătălie pentru strîngerea recoltei, ca de altfel în tot efortul continuu de muncă tenace și gîndire înaripată cu care întregul nostru popor întîmpină aniversarea Republicii, pionierii aduc prinosul lor de străduință înflăcărată și de gînd luminos, răspunzînd prin fapte dragostei și grijii cu care sînt înconjurați de partid, de întregul nostru popor. Deviza îndeplinirii cincinalului înainte de termen, prin care partidul a mobilizat întreaga națiune, își află și în tinerii cutezători adepți înflăcărați și luptători destoinici. Ei răspund prin fapte Chemării Forumului Național al Pionierilor în care, printre altele, se spune: «*Să facem din munca patriotică o sarcină de cinste pentru fiecare pionier*».

La Gurbănești, județul Ilfov *recolta de porumb este bogată. Elevii școlii din localitate, inimoși ca întotdeauna, s-au grăbit să vină în ajutorul cooperatorilor la recoltare.*

LA STRÎNSUL RECOLTEI Pionierii ÎN ACȚIUNE!

În noua recoltă a vestiților struguri de Segarcea *(județul Dolj) să știți că sînt mulți, chiar foarte mulți ciorchini culeși de elevii din localitate.*

La Mișca, *județul* Arad, *întregul colectiv de elevi a participat la executarea lucrărilor pentru construirea noului local de atelier școlar. Indiferent că era vorba de transportul cărămizilor, descărcarea remorcilor cu nisip sau pregătirea mortarului, entuziasmul era același. De altfel, cuvinte de laudă se pot spune despre toți copiii satelor din județ. Importante lucrări pentru construirea unor noi săli de clasă, laboratoare ateliere sau alte obiective social-culturale din comună au mai fost executate de către elevii Școlilor generale din comunele* Vîrfurile Adea, Pleșcuța, Apateu *ș.a.*

Un deosebit și lăudabil sprijin l-au dat copiii, în această perioadă, unităților agricole socialiste, adunînd sfecla în grămezi și încărcînd-o în căruțe sau camioane, recoltînd legume sau curățind pășunile. S-au remarcat elevii școlilor generale din Sîmbăteni, Grăniceri, Măderat, Lipova.

EXPOZITIA NATIONALA A PIONIERILOR 1972 „CAUTATORII DE COMORI”

Inițiată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste și Ministerul Educației și Învățămîntului, expoziția națională a pionierilor — «Căutătorii de comori» și-a primit întîii vizitatori. Numeroși pionieri de la Școala generală nr. 37 din Capitală prezenți la vernisaj, au ținut să-și exprime, printre primii, admirația față de colegii lor„căutători de comori”care, străbătînd țara de la un capăt la altul, cercetînd trecutul istoric au reușit să descopere obiecte de mare valoare istorică, artistică.

Vestigii arheologice de o rară frumusețe, documente legate de evenimente istorice semnificative, vase de ceramică și alte multe obiecte valoroase vă așteaptă să le admirați în sălile expoziției pe care o puteți vizita în cursul lunilor octombrie și noiembrie, în fiecare zi, între orele 10 și 19, cu excepția zilei de luni.

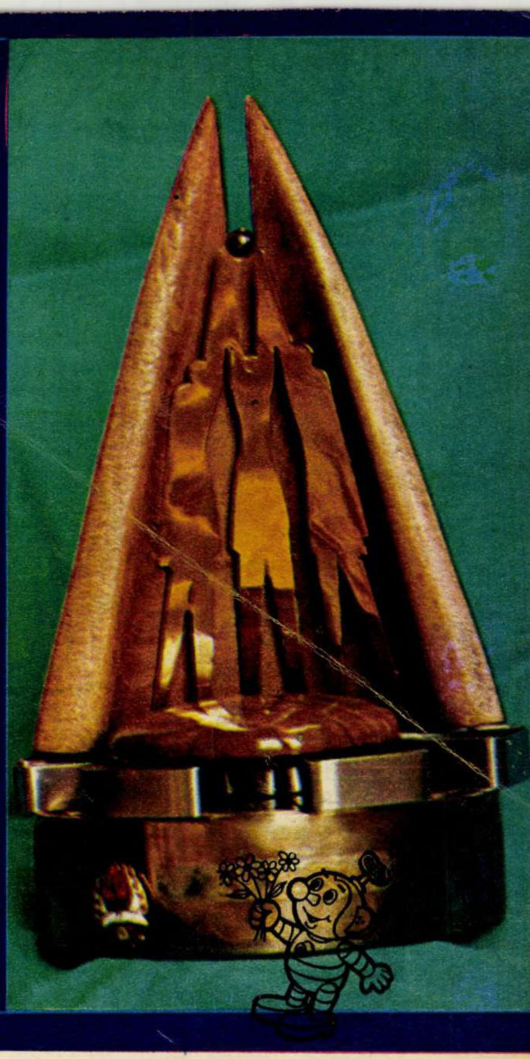

TROFEUL „RACHETA FETELOR” A FOST ÎNMÎNAT LA SIBIU

Pentru cei care cunosc istoria concursului Minitehnicus, anul primei ediții, 1968, constituie o dată memorabilă. La această primă ediție se detașează net județul Sibiu care obține Marele premiu. La următoarele ediții, surprinși de ritmul neobișnuit de creștere cantitativă și calitativă a concursului, minitehnicienii din Sibiu nu izbutesc să se afirme pe plan județean. În acest răstimp însă, județul Sibiu nu a încetat să furnizeze minitehnicieni de valoare, mai ales din rîndul fetelor, cum au fost surorile Florescu sau Elena Maria Achim, participantă și premiată la toate edițiile concursului Minitehnicus.

Și iată că, la ediția a V-a 1972, a concursului Minitehnicus, Sibiul se afirmă din nou cu un magistral procent de 42% participanți fete. Pentru această performanță, în afară de premiile obținute de concurenți, juriul a acordat județului Sibiu trofeul «Racheta fetelor».

19 septembrie 1972. O zi cu soare, așa cum se cuvine unei atari împrejurări. În straie de sărbătoare, pionierii din Sibiu se îndreaptă către marea sală «Independența». Cele două șiruri de pionieri care străjuiesc intrarea ne înștiințează că sînt așteptați oaspeți dragi. În prezidiu iau loc tovarășii Richard Winter, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim secretar al Comitetului județean Sibiu al P.C.R, Patița Silvestru, vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației pionierilor, Ion Popa, președinte al Consiliului județean Sibiu al Organizației pionierilor, Alexandru Galea, inspector general al Inspectoratului școlar județean Sibiu. Lucrările adunării au fost conduse de pioniera Carmen Simionescu, loctiitor al președintelui Consiliului județean Sibiu al Organizației pionierilor.

În aplauze entuziaste au fost înmînate premiile, medaliile și distincțiile cîștigătorilor din județul Sibiu la diferite secții ale concursului «Minitehnicus», precum și trofeul «Racheta fetelor».

În încheierea adunării, a avut loc o gală de filme, printre care filmul «Minitehnicus» și filme de scurt metraj realizate de cineaștii amatori de la Casa pionierilor din Sibiu.

A. WEISS

CĂUTĂTORII DE COMORI

7 000 de obiecte din cele mai felurite: cusături, scoarțe, cămăși cu frumoase înflorituri, unelte vechi de gospodărie — unele avînd vîrsta de peste 100 de ani — sînt expuse la **Expoziția «Căutătorii de comori»,** care s-a deschis zilele acestea în sălile Muzeului de istorie a partidului comunist a mișcării revoluționare și democratice din România.

Cine sînt căutătorii de comori?

Nu sînt alții decît purtătorii cravatelor roșii cu tricolor, cei care, cu multă fantezie și animați de o caldă dragoste pentru localitatea natală, au întocmit în școlile lor mici muzee etnografice.

Pentru expoziția bucureșteană, muzeele fruntașe pe județ au ales ceea ce au avut mai frumos, mai plin de semnificație. Unele dintre obiectele trimise constituie adevărate comori. Noua expoziție, atît de reprezentativă pentru activitatea pionierească, va stîrni, sîntem siguri, un mare interes nu numai în rîndurile celor de vîrsta cutezătorilor ci și în rîndurile specialiștilor.

Vom reveni în numerele viitoare cu aspecte din expoziție.

«ORGANIZAȚIA DE PIONIERI ESTE O VALOROASĂ ȘCOALĂ DE PLĂMĂDIRE A CELOR MAI NOBILE TRĂSĂTURI MORALE ALE PERSONALITĂȚII: CINSTEA, DEMNITATEA, RESPECTUL FAȚĂ DE MUNCĂ, MÎNDRIA PATRIOTICĂ, SPIRITUL INTERNAȚIONALIST, GENEROZITATEA ȘI DĂRUIREA PENTRU INTERESELE POPORULUI, EXIGENȚA ȘI SPIRITUL REVOLUȚIONAR COMUNIST».

(Din cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU
la cea de-a II-a Conferință Națională a
Organizației pionierilor)

„PRIVINDU-VĂ PE VOI, DRAGI PRIE
SI ȘCOLARI, SÎNTEM ÎNCREDINȚAȚI
CĂ NE CREȘTEM URMAȘI DEMNI, CA
ORUL PATRIEI NOASTRE
BU

PE ADRESA ACTIVULUI PIONIERESC

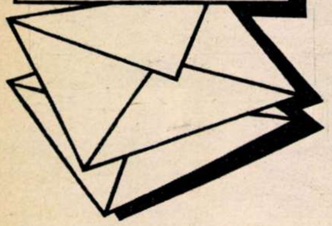

3,2,1...start!

O dată cu începutul toamnei, ați pornit cu avînt și hotărîre spre un nou și rodnic an de muncă, spre noi și frumoase inițiative pionierești. Voi, pionierii, harnici și destoinici, inimoși și buni organizatori, vă sfătuiți acum în adunările voastre de alegeri pionierești, vă gîndiți ce activități să organizați, ce acțiuni să propuneți în programele de activități.

Pionierii din activul pionieresc sînt primii care trebuie să acționeze pentru realizarea importantei cerințe exprimată de Forumul Național al Pionierilor ca fiecare grupă, detașament, unitate, să devină un colectiv puternic și unit, în care să înflorească cinstea, hărnicia și demnitatea, dragostea nețărmurită față de Partidul Comunist Român, față de patrie și popor, față de organizația revoluționară din care faceți parte. Sînt țeluri de mare însemnătate, de mare frumusețe. Fiecare pionier trebuie să se simtă răspunzător de realizarea lor. Întrebarea «Cum trebuie să procedăm, practic, ce acțiuni să inițiem?» este firească.

Fiindu-vă mereu alături, cunoscîndu-vă preocupările, revista adresează astăzi cîteva sugestii în sprijinul pionierilor aleși recent comandanți și, în general, al tuturor activelor pionierești.

Mîndria muncii voastre de școlari sînt notele bune!

Amintiți-vă îndemnul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cea de a II-a Conferință Națională a Organizației pionierilor:

«Vă chem pe voi, dragi prieteni, să răspundeți acestei înalte preocupări, acestei griji pline de căldură, învățînd și iar învățînd, însușindu-vă cu neobosită sîrguință comorile științei și culturii».

Iată de ce trebuie să acționați în așa fel încît fiecare pionier, fiecare școlar să înțeleagă că trebuie să învețe temeinic, cu toate puterile sale. Învățătura este una din principalele îndatoriri față de patrie și popor, față de organizație.

Faceți ca în fiecare grupă și detașament să se creeze și să se mențină o atitudine hotărîtă, care să închidă energic toate drumurile pe care s-ar putea strecura, în mijlocul vostru, lenea, comoditatea și superficialitatea.

O alee de 4 km plantată cu flori,
o pădure de brazi tineri, întinsă pe 10 ha
...sînt doar două rezultate ale hărniciei pionierilor din Cîmpulung-Muscel, înscrise în acțiunea de înfrumusețare a locurilor natale.

Exemple asemănătoare întîlnim multe pe cuprinsul țării. Oriunde te oprești, vezi roadele hărniciei pionierești. Tocmai de aceea apare necesitatea unei mai bune organizări a acestor activități. Anul acesta, munca patriotică o veți organiza pe baza unor planuri care vor face parte din programele de activități ale unităților și detașamentelor.

Atunci cînd vă hotărîți să participați la plantări de puieți, la împăduriri, la acțiuni de înfrumusețare ori la alte munci, cereți sprijinul tovarășilor primari, tovarășilor directori de școli, prezentați-le propunerile voastre, arătînd ce doriți să faceți, de ce ajutor aveți nevoie. Pentru toate acestea însă, chibzuiți singuri, cu atenție și cu răspundere față de obligațiile pe care vi le asumați, față de îndeplinirea sarcinilor obștești.

De nenumărate ori ați dat dovadă că puteți săvîrși fapte deosebite de hărnicie. Dovediți-vă priceperea și dragostea față de muncă în toate împrejurările, în ateliere, pe loturile și în fermele școlare, în cooperativele agricole de producție, la strînsul recoltei.

O pădure întinsă, coline, poieni și-un fir zglobiu de apă... Toate acestea le întîlnești în marginea comunei Manasia, Ilfov. Pînă aici nimic deosebit și totuși, la o plimbare mai atentă prin pădure, vezi într-un loc o bîrnă, mai încolo un «tunel», peste apă o frînghie groasă pregătită pentru traversare, mai departe o rîpă care se poate trece doar printr-o săritură cu prăjina. Într-un loc anume sînt fixate ținte pentru tras cu arcul și ținte de tras cu pușca de tir. Aceste elemente ale unui poligon de antrenament sînt realizarea comună a pionierilor de la Școlile generale nr. 1 și 2 din Urziceni și a celor din comuna Manasia. Harnici și pricepuți, și-au amenajat în pădurea din apropierea școlilor o bază sportivă, un teren de antrenament. Adesea, în cadrul activităților pionierești îi întîlnești aici, împletind sportul cu exercițiile aplicative și activitățile de pregătire pentru viață, pentru apărarea patriei.

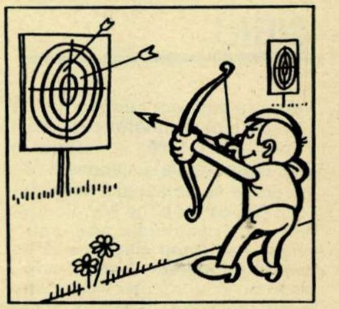

Urmați-le exemplul, sfătuiți-vă și, ca buni gospodari, porniți la amenajarea în cadrul unităților voastre a unor piste simple sau complexe, terenuri de sport și poligoane pe care să se desfășoare apoi activități în aer liber, ștafete și exerciții aplicative, care să contribuie la călirea

fizică, la pregătirea pentru apărarea patriei a tuturor pionierilor şi şcolarilor.

Sala de festivităţi a liceului de muzică cunoaşte o animaţie deosebită! Aici, are loc spectacolul de gală al laureaţilor la primul Festival de coruri pentru copii «Drag pămînt românesc». Rînd pe rînd, componenţii celor 34 formaţii corale şi cei peste 2 600 de pionieri timişoreni s-au întrecut în măiestria interpretării.

Toate cîntecele pionereşti şi patriotice prezentate la acest festival s-au unit într-un emoţionant imn închinat patriei, pămîntului românesc.

Alături de întregul popor, pionierii acordă o atenţie deosebită pregătirilor pentru sărbătorirea celei de a XXV-a aniversări a Republicii. Astfel, în unităţi şi detaşamente, veţi organiza serbări, adunări festive, concursuri şi programe educativ-artistice, întîlniri cu activişti de partid şi de stat.

Sîntem siguri că vă gîndiţi la multe alte acţiuni pe care le veţi organiza în cinstea aniversării Republicii. Scrieţi-ne despre ele; redacţia va iniţia o rubrică specială, dedicată corespondenţelor pe această temă.

Dimineaţă de făurar. Cer cenuşiu, stropi răzleţi de ploaie... Pe Calea Griviţei, trec 500 de pionieri în marş spre Ateliere. Se opresc la placa memorială. Ca la un semn, cîntecul pionieresc se înalţă din piepturile copiilor, cucerind împrejurimile...

Activul pionieresc al Capitalei aduce un profund omagiu jertfelor comuniştilor şi uteciştilor din 1933.

Ce poate fi mai frumos decît muzica şi poezia! Faceţi ca în adunările voastre pionereşti, în drumeţii, la serbări, în tabere, să răsune melodii şi versuri, învăţaţi cîntece patriotice, revoluţionare şi pionereşti. Fiţi mereu prezenţi prin hărnicia voastră şi îngrijiţi monumentele istorice, casele memoriale, locurile legate de lupta revoluţionară a poporului, a clasei muncitoare.

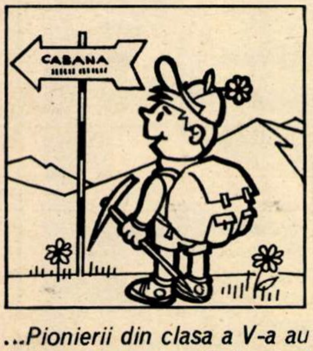

...Pionierii din clasa a V-a au fost aceia care i-au întîmpinat în prima zi de şcoală. Tot ei au venit într-o zi în clasa lor, a II-a, şi i-au învăţat cîntecul pionieresc «Să pornim la drum, copilărie». Altă dată, i-au luat într-o drumeţie şi le-au arătat cîteva jocuri sportive. Într-o după-amiază i-au invitat chiar la o adunare de detaşament. Cei mici au aflat multe despre cravata de pionier, despre Organizaţia pionierilor, despre cea de a II-a Conferinţă Naţională... Şi în altă zi, în clasa a II-a de la Liceul pedagogic din Timişoara, a fost o mare sărbătoare — primirea celor mai buni şcolari în Organizaţia pionierilor!

Şi în unităţile voastre trebuie să procedaţi la fel.

Comandamentele de pionieri vor încredinţa unor detaşamente sarcina pregătirii şcolarilor de a intra în rîndurile organizaţiei. Astfel, detaşamentele îi vor invita pe viitorii pionieri la activităţile ce le vor organiza la camera sau la colţul pionierilor, pentru a le explica semnificaţia unor însemne, atribute sau distincţii pionereşti. După primirea şcolarilor în organizaţie, detaşamentele de pionieri care au ajutat la iniţierea lor în cunoaşterea unor probleme ale vieţii de organizaţie vor continua să-i ajute mai departe în organizarea activităţii proprii.

Prietenia dintre pionierii Şcolii generale nr. 4 din Arad şi colegii lor din comuna Şiria este binecunoscută. Rînd pe rînd, ei devin gazde şi oaspeţi în vizitele pe care şi le fac reciproc. Împreună au ajutat la strînsul recoltei şi tot împreună au organizat întreceri sportive şi programe artistice care s-au bucurat de succes. Astfel, prietenia îi ajută să desfăşoare o activitate pionierească mai bogată, mai interesantă.

Urmîndu-le exemplul, fiecare unitate de pionieri de la oraş poate să-şi includă în program schimburi periodice de vizite cu o unitate de pionieri de la sat, în scopul unei mai bune cunoaşteri reciproce, al desfăşurării în comun a unor interesante acţiuni pionereşti.

La Şcoala generală nr. 13 din cartierul Iris-Cluj, tot mai cunoscuţi şi simpatizaţi devin pionierii cu banderola Crucii Roşii pe braţ. Ori de cîte ori, într-un detaşament se discută despre sănătate şi igienă, ei sînt prezenţi cu sfaturile şi cunoştinţele lor. De se întîmplă vreun accident, tot ei sînt primii care intervin cu pricepere, acordînd primul ajutor.

Constituiţi şi voi, în fiecare unitate de pionieri, formaţiuni de Cruce Roşie. Prin ele puteţi organiza activităţi de cunoaştere a regulilor de igienă, vă puteţi însuşi cunoştinţe de acordare a primului ajutor.

*

Multe şi felurite sînt îndatoririle pionierilor din activ! Prezenţi peste tot, ei veghează şi la întărirea disciplinei, a exigenţei faţă de ţinuta pionierilor, la respectarea ceremonialului, a simbolurilor organizaţiei şi a tradiţiilor sale.

Începînd din aceste zile, toţi pionierii recent primiţi în organizaţie, ca şi cei din activul pionieresc, vor purta cravata cu tricolor, urmînd ca treptat, în cursul anului, toţi pionierii să poarte noile cravate.

Aţi trăit vreodată o întîmplare ca-n basme? Nu?! Ei bine, fetiţele şi băieţii de la Grădiniţa nr. 30 din Craiova se pot mîndri cu aşa ceva.

Veniţi la grădiniţă, cei mici au găsit un deluşor pentru joacă, pomii curăţaţi şi împodobiţi cu căsuţe pentru păsărele, iar pe alei, numai flori, flori...

Autorii acestui «basm» nu sînt alţii decît prietenii lor, pionierii din clasele a V-a, a VI-a şi a VII-a de la Liceul «Fraţii Buzeşti».

Fiţi şi voi, prieteni buni ai celor mici. Nu uitaţi să-i vizitaţi pe copiii din grădiniţe şi cămine. Jucăriile şi obiectele lucrate de voi, în orele de atelier, programele artistice, scenetele cu păpuşi vor spori admiraţia, prietenia şi dragostea celor mici faţă de voi, pionierii. Şi-apoi, cei din grupa mare vor fi curînd colegii voştri de şcoală!

Iată deci cîteva sugestii pe care, în aceste zile, la început de an şcolar, le adresăm activelor pionereşti. Desigur, veţi ţine seama de necesităţile fiecărei unităţi, ale fiecărui detaşament, ale fiecărei grupe, de condiţiile în care vă desfăşuraţi activitatea. Discutaţi aceste sugestii cu toţi pionierii şi îmbogăţindu-le cu iniţiativele lor alcătuiţi-vă programele de activităţi.

Pentru realizarea proiectelor voastre, voi, **pionierii-comandanţi fiţi în primele rînduri!** Nu uitaţi, sînteţi comandanţi şi aveţi îndatoriri sporite în cadrul Organizaţiei. Redacţia vă doreşte mult succes!

«MERITUL PIONIERESC»

Începînd din acest an, Organizaţia pionierilor va acorda, la ieşirea din pionierat, celor mai vrednici dintre voi o înaltă distincţie — «Meritul pionieresc» **Ar fi foarte frumos ca peste ani, în tezaurul spiritual al cît mai multora dintre voi, să se poată găsi această minunată mărturie a faptului că organizaţia v-a cinstit pentru felul cum aţi activat în rîndurile ei, că vă va purta totdeauna o frumoasă amintire!**

Ucenicii

Reportaj de **RADU F. ALEXANDRU**
Fotografii de **CĂLIN CREȚU**

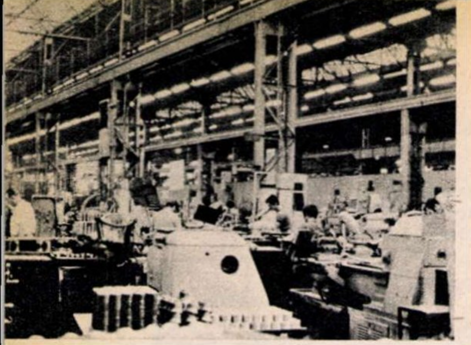

Înaintăm cu greu pe culoar.

Agitația, mișcarea de la un grup la altul, vîrsta celor care, cuprinși de nerăbdare n-au timp să asculte pînă la capăt răspunsul solicitat, frînturile de frază ce le surprindem — totul, și fiecare amănunt în parte, ne fac să recunoaștem atmosfera unică, de dragă sărbătoare, ce marchează începutul unui nou an școlar.

Și totuși nu sîntem într-o școală. Sau, mai exact, în ceea ce ne-am obișnuit pînă acum să numim «loc de învățătură». Forfota copiilor se pierde învăluită în respirația zgomotoasă a mașinilor, care zi și noapte își continuă fascinanta goana; oamenii în salopetă trec preocupați pe lîngă noi; podurile rulante și macaralele își anunță cursele spectaculoase prin solemne semnale de avertizare. Și așa, pe nesimțite, dincolo de neliniștea plăcută cu care te-ai obișnuit să treci pragul școlii, te simți copleșit de un sentiment mult mai puternic, mult mai grav: ai dintr-o dată certitudinea că ai devenit părtaș la înfăptuirea unor ambiții ce nu-și mai găsesc locul în spațiul fermecat, dar inevitabil limitat a ceea ce am numit copilărie. A fost prima și cea mai puternică impresie încercată de toți cei șapte elevi cu care am vorbit — ucenici ce se califică la locul de muncă, pe parcursul a doi ani — cu ocazia vizitei făcute la Uzinele «23 August» din Capitală.

FAȚĂ ÎN FAȚĂ: MARIN ȘI ALEXANDRU BURLACU

Am avut la început impresia că mașina lucrează automat. Apropiindu-ne,

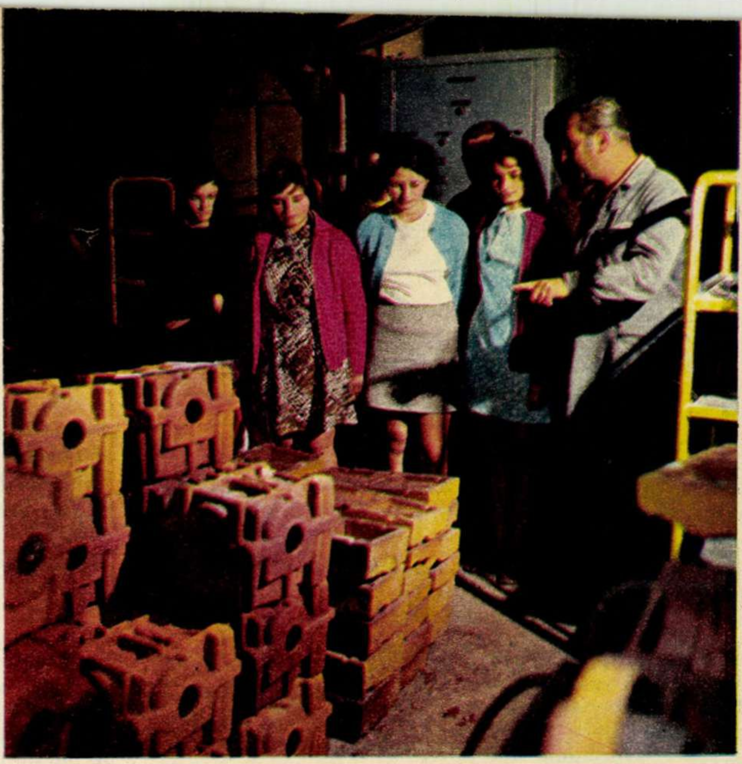

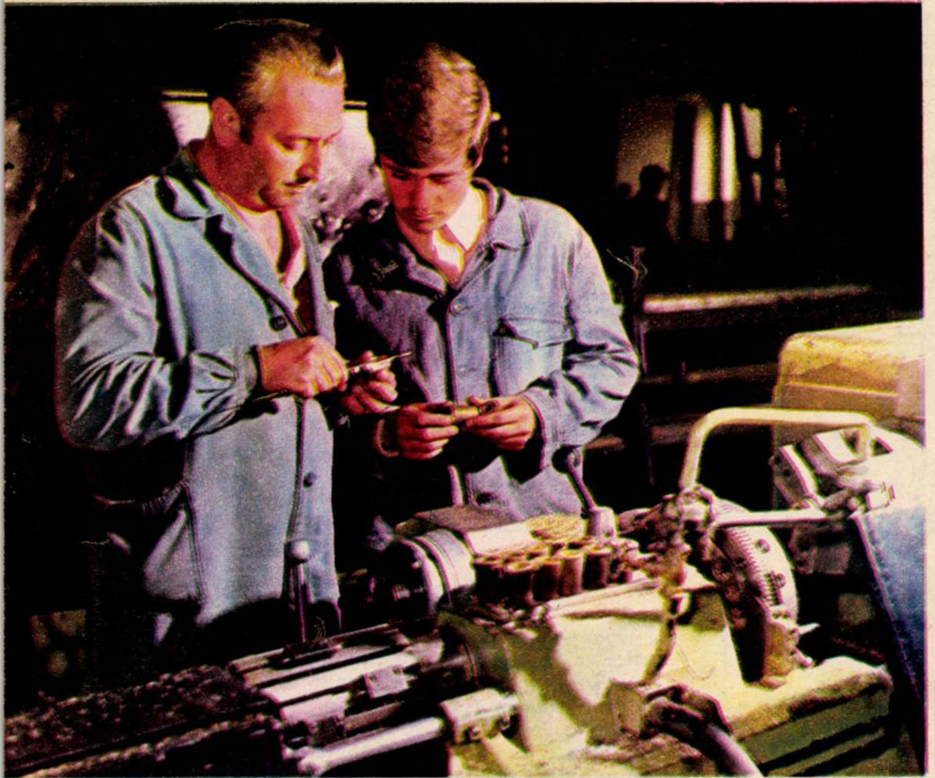

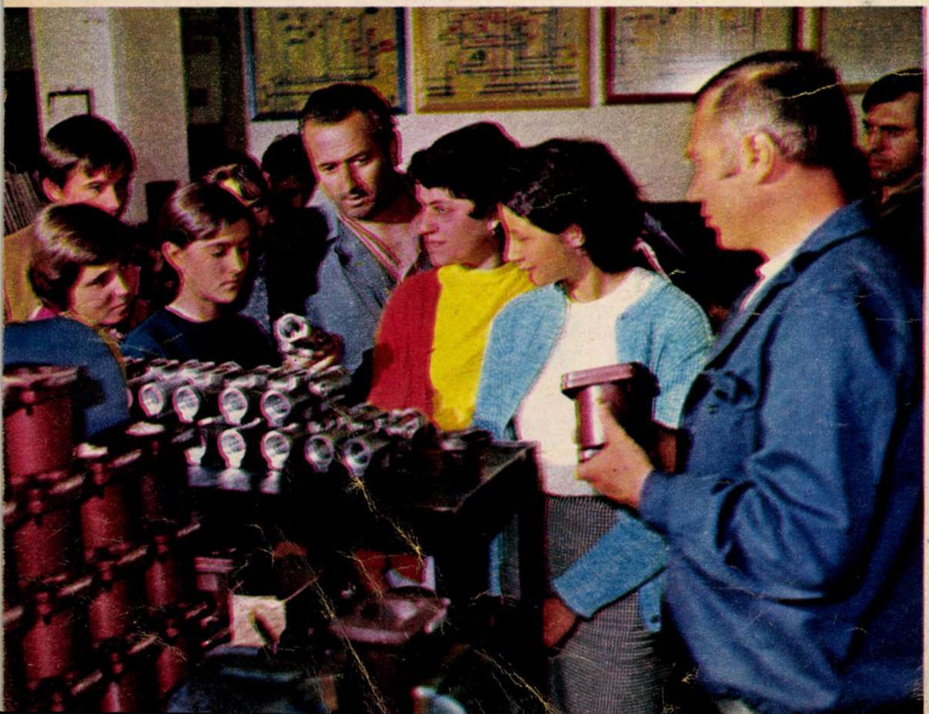

am descoperit «ucenicul vrăjitor» care, cocoţat pe un grătar de lemn reuşea prin mişcări sigure să controleze funcţionarea strungului paralel. Terminase prima sută de piese şi, după concentrarea ce i se citea pe faţă, nici nu se gîndea să-i recedeze locul la maşina titularului de drept. Pentru că cel care se lansase într-o disputată întrecere cu timpul şi cu el însuşi nu era decît...

— Pe mine mă cheamă Alexandru Burlacu, am 15 ani, am terminat acum clasa a opta, la noi în Axintele, în Ilfov, de unde sînt, şi am venit să învăţ aici, la '23. Marin, fratele meu, tot aici lucrează, e strungar vechi, acum s-a înscris în anul II la liceu, la seral. Cîştigă bine şi mi-a spus să vin şi eu, aşa c-am venit şi sînt foarte mulţumit...

Transcrierea celor spuse de Alexandru Burlacu este aproape întocmai. Aproape, din două motive. În primul rînd pentru că ar fi absolut imposibil de reprodus viteza şi siguranţa cu care primul nostru interlocutor ne-a explicat prezenţa lui în hala secţiei aparataj. În al doilea rînd, pentru că din cele spuse de el lipseşte un amănunt nu chiar lipsit de importanţă: experimentatul, încercatul nostru «viitor fruntaş în producţie» se află pentru a doua oară în viaţa lui în faţa unui strung. Nu l-am cunoscut şi pe celălalt frate, Marin Burlacu, dar dacă lucrurile merg aşa, la sfîrşitul celor doi ani de calificare, Alexandru va fi un candidat serios la titlul de... «cel mare».

«SE UMPLE TRENUL CÎND AJUNGE ÎN PLĂTĂREŞTI»...

Le-am remarcat, nedespărţite, printre cei prezenţi în faţa serviciului Învăţămînt. Şi tot aşa le-am reîntîlnit, atente la explicaţiile minuţioase ale instructorului Ion Păun, într-una din halele secţiei topitorie. Ne-am gîndit, poate în virtutea obişnuinţei de ai vedea mai mult pe băieţi în jurul strungului sau frezei, la un grup de vizitatoare. Cunoscîndu-le, însă, am încercat una dintre cele mai plăcute surprize. Pentru că noile noastre cunoştinţe sînt, de fapt, cinci foste colege din comuna Plătăreşti, judeţul Ilfov, astăzi ucenice în anul I: **Constanţa Marchidan, Niculina Marin, Maria Iacob, Niculina Dima** *şi* **Lidia Savu.** *Primele trei vor să se califice ca frezori, Niculina şi Lidia vor lucra la turnătorie. Alăturîndu-ne grupului în tradiţionala vizită prin uzină, am încercat să descoperim — lucru nu tocmai uşor, întreaga atenţie fiindu-le captată de cele văzute şi auzite — contururile acestei hotărîri întrutotul lăudabile. Am reţinut, din capul locului, un fapt care ni se pare că merită toată atenţia: fiecare din cele cinci fete are pe cineva din familie care lucrează în uzină fapt ce ne dovedeşte că prezenţa lor, astăzi, printre cei înscrişi în anul I nu este rezultatul unei întîmplări, ci este vorba de un pas bine gîndit, în înfăptuirea căruia discuţiile, sfaturile, experienţa celor de-acasă au fost îndelung solicitate.*

— Dar nu numai cu ai noştri am fi putut sta de vorbă. La noi în comună — ne spune Maria Iacob — cel puţin unul din fiecare familie, bărbat sau femeie, lucrează în uzină. Din şcoală, în afară de noi, am mai întîlnit încă patru... Trebuie să fie mai mulţi: se umple trenul cînd ajunge în Plătăreşti.

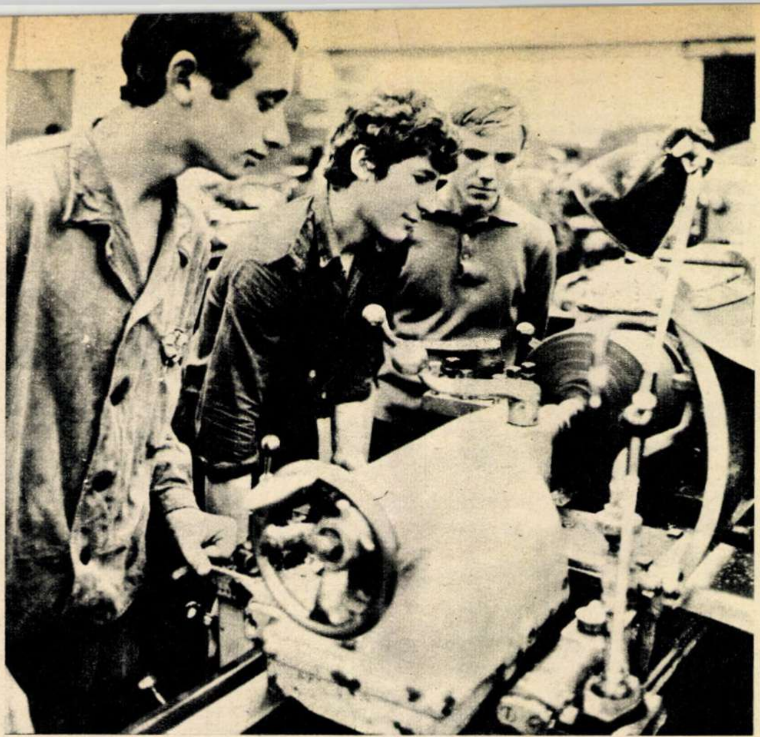

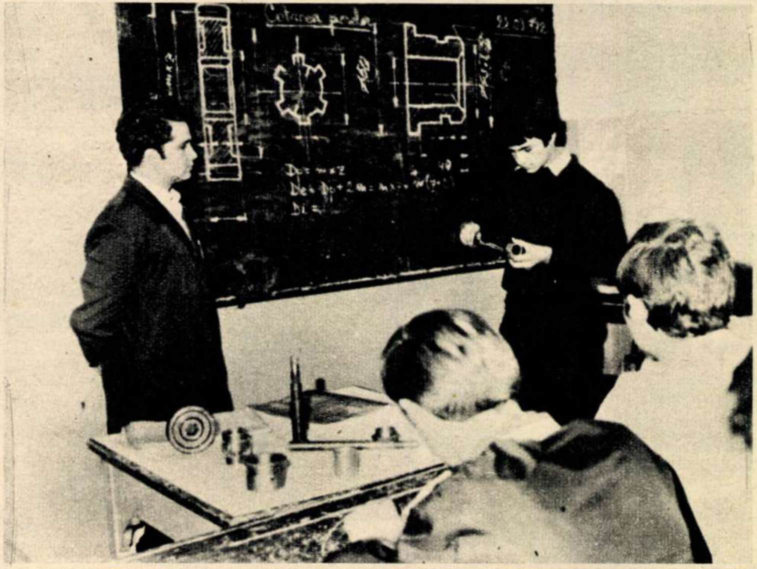

Le-am cerut interlocutoarelor noastre să ne rezume în cîteva cuvinte ce vor cuprinde cei doi ani la sfîrşitul cărora vor primi diploma de muncitor calificat. Niculina Dima se prinde să ne explice. Şi fiecare cuvînt este însoţit de completările celorlalte:

— În anul I facem numai pregătire practică în specialitatea pe care ne-am ales-o. Lucrăm şase ore pe zi, ne învaţă tovarăşii muncitori instructori şi ceilalţi lucrători din secţie, şi primim bursă 600 de lei pe lună. Primim de asemenea tot echipamentul de lucru, avem aceleaşi drepturi ca şi ceilalţi muncitori, noi avînd însă şi trei vacanţe (iarna, primăvara, vara). În anul II o să facem şi practică, şi teorie. Bursa o să fie 770 de lei în prima jumătate a anului şi 800 de lei în a doua jumătate şi la sfîrşit o să dăm examen (teoretic şi practic) după care vom obţine diploma de muncitor calificat şi vom lucra mai departe în uzină.

De fapt, nu sînt sigur dacă Niculina Dima a fost prima care s-a lansat în lunga şi completa explicaţie. Nu sînt sigur şi nici nu mi se mai pare important. Importantă devine certitudinea, siguranţa cu care cele cinci fete din Plătăreşti vorbesc despre viitorul ce şi-l prefigurează, începînd chiar din aceste zile. Şi felul în care o fac te obligă să le asculţi cu atenţie, cu stimă, stima ce o datorăm oricărui om ce şi-a găsit rostul.

ŞI AM AFLAT ACUM...

I-am găsit pe toţi trei, după terminarea turei, aşezaţi la aceeaşi masă în modernul restaurant-cantină din incinta uzinei. **Ion Anton şi Constantin Leca** *sînt ucenici în anul II (de fapt primul se consideră de pe acum strungar, celălalt lăcătuş-mecanic),* **Marin Anghel** *(la strungul căruia Alexandru Burlacu deprindea primele învăţăminte) a absolvit şcoala anul trecut. Le-am cerut să ne răspundă la o singură întrebare:* **care a fost cea mai frumoasă zi de cînd au intrat în uzină?** *Şi am aflat acum despre emoţia cu care fiecare ucenic din anul I urmăreşte desfăşurarea primelor 15 zile de acomodare şi orientare (la sfîrşitul cărora afli dacă ai sau nu aptitudini pentru meseria ce ţi-ai ales-o) şi despre bucuria reuşitei. Şi am aflat acum ce înseamnă să vii într-o dimineaţă la uzină şi cel lîngă care ai lucrat un an întreg să te conducă la un strung vecin şi să-ţi spună că din acel moment ai maşina ta şi nu mai depinzi de nimeni şi ce înseamnă să nu mai poţi uita acea dimineaţă. Şi am aflat acum că există o zi în care aceiaşi oameni care te-au strunit şi te-au învăţat doi ani de zile îţi strîng mîna şi te privesc în faţă şi-ţi spun cîteva cuvinte pe care parcă nu le-ai mai auzit niciodată şi n-ai să le mai poţi uita nicicînd, şi cum din această zi nu mai poţi gîndi decît alături şi o dată cu cei lîngă care munceşti.*

...Nu am fost într-o şcoală, sau, mai exact în ceea ce ne-am obişnuit pînă acum să numim «loc de învăţătură». In fiecare an însă mii de copii, absolvenţi ai şcolii generale păşesc pe porţile fabricilor şi uzinelor pentru a descifra minunatul alfabet al dragostei şi respectului faţă de muncă. Astăzi se numesc ucenici, mîine muncitori calificaţi, poimîine vor fi la rîndul lor gata să transmită tot ce ştiu celor ce-i vor urma. E sentimentul puternic cu care ne-am despărţit de cei şapte colegi.

Detectivi printre VULCANI

UN VIS ÎN AJUNUL ÎMPLINIRII: PREVEDEREA ERUPȚIILOR VULCANICE

Numărul pămîntenilor care și-au lăsat urmele pașilor în praful selenar a crescut. Lunomobilul sovietic ține acum companie vehiculului cu care au călătorit Scott și Irwin. Luna a căpătat un minisatelit. Grație navelor cosmice de tipurile «Marte» și «Mariner», tainele Planetei roșii încep să fie dezvăluite.

Dar în timp ce cronica cercetării Cosmosului se îmbogățește cu noi file, în timp ce numărul obiectelor create de geniul uman și care voiajează în spațiul interplanetar a ajuns la cîteva mii, pe planeta pe care locuim sîntem încă martorii neputincioși ai unor fenomene care provoacă mari daune materiale și victime omenești: erupțiile vulcanice și cutremurele.

Pînă nu de mult doar intuiția omului ori instinctul animalelor permiteau uneori să fie evitate urmările erupțiilor vulcanice. S-a observat nu o dată că animalele fug din împrejurimile vulcanilor cu cîteva ore înainte de intrarea în activitate a acestora.

În prezent, găsirea metodei de prevenire a cutremurelor și a erupțiilor vulcanice constituie problema nr. 1 a vulcanologilor. Este cunoscut că vibrațiile scoarței terestre sînt determinate de mai mulți factori (prăbușirea unor roci subterane, o explozie vulcanică, forța tectonică). Aproape toate erupțiile au o activitate seismică ușor detectabilă. Un exemplu tipic al relatiei existente între activitatea seismică și cea eruptivă este vulcanul Kilauea din insula Hawaii. Înaintea unei erupții, cutremurele de pămînt încep sub vulcan de la o adîncime de 50 — 60 km, apoi hipocentrul lor urcă progresiv, iar frecvența undelor sporește. Vulcanologii americani susțin că acest fenomen corespunde cu ridicarea lavei din rezervoarele magmei.

În anul 1934, profesorul T.A. Jaggar a prevestit o erupție apropiată a lui Mauna Loa, anunțînd chiar și itinerarul unei revărsări de lavă către orașul Hilo. Într-adevăr, la 21 noiembrie 1935, vulcanul s-a deșteptat, iar la 22 decembrie o scurgere de lavă a înghițit parțial localitatea Hilo, care fusese evacuată între timp. Cu 20 de ani mai înainte, geofizicienii observatorului din orașul Kagoshima, de la piciorul vulcanului Sakurashima (Japonia), studiaseră cutremurele de pămînt precedate de o activitate vulcanică. Astfel, după ce în anul 1912 s-au înregistrat 34 de seisme sub vulcanul respectiv, iar după un an 91 de seisme, s-au luat măsuri pentru evacuarea celor 27 000 de locuitori din cele 18 localități, cîte erau situate în jurul lui Sakurashima. La 10 ianuarie 1914 s-au produs cinci mari zguduituri concomitent cu fumegarea puternică a vulcanului. Două zile mai tîrziu a început erupția. S-a produs o mare explozie în jurul craterului, au căzut cantități mari de cenușă... Pe o rază de 5 km, pulberea vulcanică a atins peste 2 m grosime. Datorită faptului că populația a fost evacuată la timp, nu s-au înregistrat victime.

Este cunoscut faptul că, anual, pe glob au loc 500 000 de mișcări seismice, dintre care 1 000 provoacă victime omenești.

În Japonia, vulcanul Asma, situat la 120 km nord-vest de Tokio, a cauzat pagube însemnate înainte de construirea unui observator la 5 km est de crater. Între anii 1933 și 1961, fuseseră cercetate peste 2 000 de erupții ale acestuia. A reieșit că, în cele mai multe cazuri, există o relație foarte strînsă între seisme și erupții. Profesorul R. Manakami a deosebit trei stadii de frecvență a seismelor, stadii care corespund cu tot atîtea momente de activitate vulcanică. În perioada de «somn» a vulcanului, frecvențele seismice sînt foarte slabe; cînd se pregătește o erupție, ele se măresc progresiv; iar cînd se trece, în sfîrșit, la erupția propriu-zisă, frecvența urcă brusc, pentru a slăbi apoi în mod treptat, cînd activitatea se oprește. Pentru prevenirea erupției trebuie să se țină seama în primul rînd de detectarea perioadei preeruptive.

După inițierea unui program special de studiere a scoarței terestre, în vederea cunoașterii aprofundate a multiplelor procese care au loc în mantaua ei superioară, geofizicienii sovietici au întreprins o serie de cercetări în perioada 1963 — 1971. Dintre acestea amintim pe cele efectuate la observatorul Kliuci, pentru activitatea vulcanilor din Kamciatka și din insulele Kurile. După calculele făcute, ei au ajuns la concluzia că înaintea erupției se produce o deformație elastică a scoarței superficiale, care depinde de energia seismului.

În august 1971, s-a întrunit la Moscova Congresul Uniunii Internaționale de Geofizică și Geodezie. O problemă principală dezbătută aici a fost geneza cutremurelor. S-a ajuns la concluzia că dezintegrarea elementelor radioactive în interiorul Pămîntului provoacă încălzirea și dilatarea materiei. Calcule recente au arătat însă că, deși presiunea creată în acest fel este de ordinul zecilor sau sutelor de atmosfere ea rămîne insuficientă pentru producerea cutremurelor de intensități mari.

În favoarea acestor concluzii pledează și studiul statistic efectuat de geofizicianul american H. Simpson. Urmărind peste 22 000 de cutremure între anii 1950 — 1963, savantul a avansat ipoteza că ele ar fi generate și datorită erupțiilor solare, care frînează mișcarea de rotație a Pămîntului, producînd astfel o modificare a cîmpului său electromagnetic și deci a presiunii interne.

În problema prevederii cutremurelor și erupțiilor, o contribuție de seamă a adus și vulcanologia franceză.

În arcul vulcanic al Noilor Hebride din Pacific, geofizicianul C. Blot a observat că erupțiile erau precedate, cu mai multe luni înainte, de seisme puternice, declanșate la peste o sută de kilometri adîncime. Violenta explozie a vulcanului Lopevi, în anul 1960, a fost anunțată cu patru zile mai înainte de către un seism de gradul șapte, cu hipocentrul la 250 km sub baza vulcanului.

Deși înregistrarea cu ajutorul seismografelor a cutremurelor de pămînt de origine vulcanică rămîne metoda de previziune cu cea mai largă utilizare, vulcanologii sînt înzestrați în ultimul timp și cu alte aparate sau metode de lucru, pentru a găsi căi de detectare mai sigure. Un serviciu deosebit în acest sens îl aduce aparatul numit geofon, care permite stabilirea cu precizie a adîncimii hipocentrului cutremurului, putîndu-se prevedea cu precizie în ce sector va fi activat vulcanul în cazul unei erupții laterale. De asemenea, astăzi se poate înregistra cu ajutorul clinografului creșterea de volum provocată de degajarea bruscă a gazelor din magmă, caracteristică preerupției. Cu ajutorul metodelor geofizice se pot determina poziția magmei în adîncime (studii gravimetrice și magnetometrice), schimbările de conductibilitate din stratele adînci (metode electrometrice), fluctuațiile de temperatură ale fumarolelor (metode termometrice).

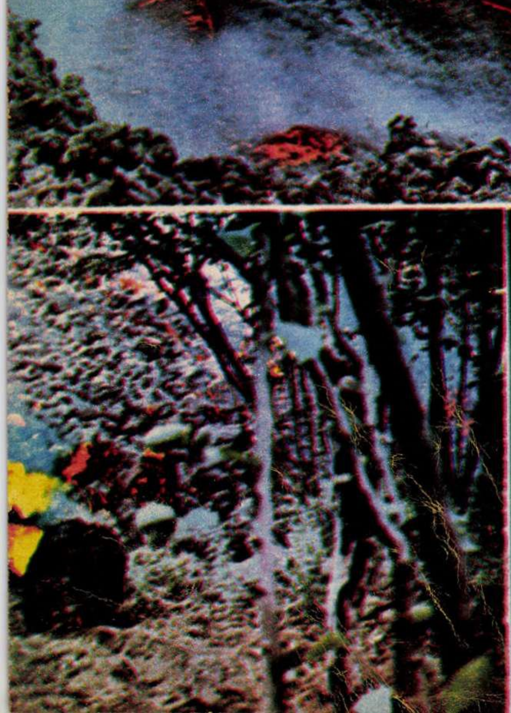

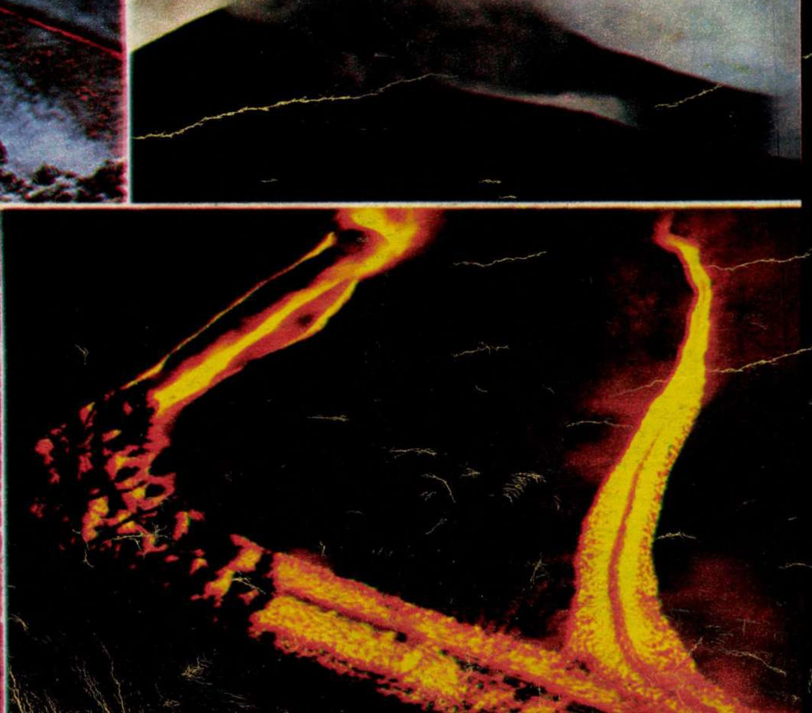

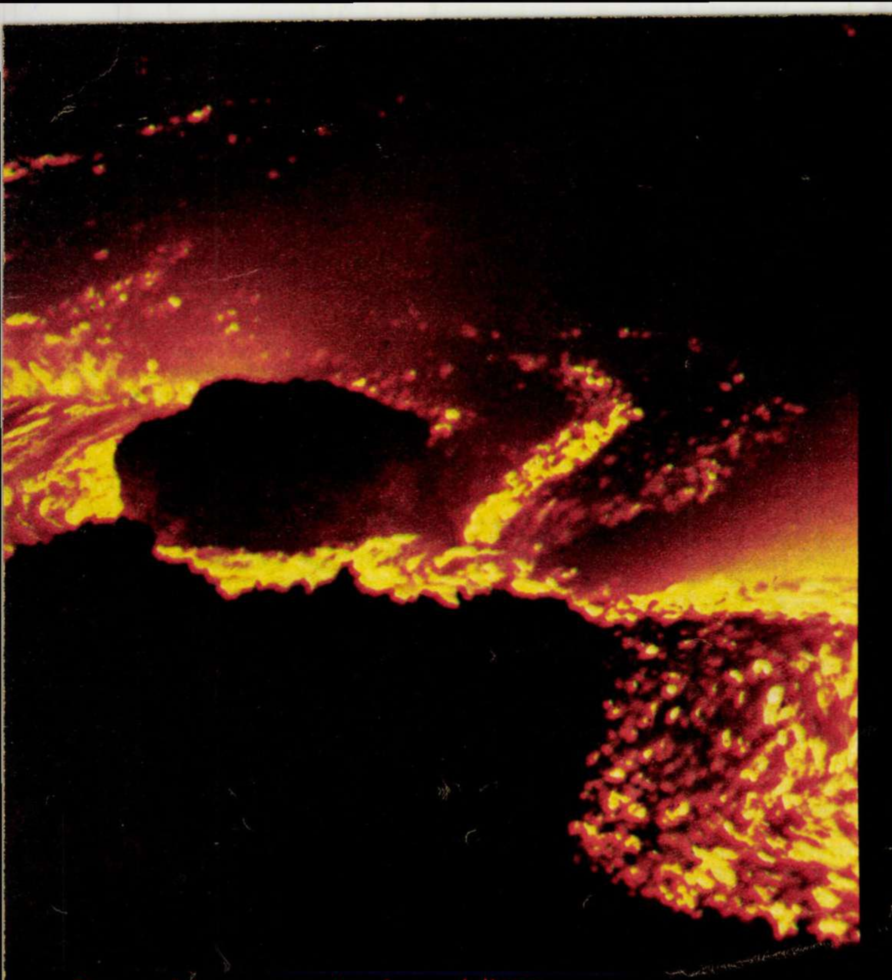

Etna, vedeta unor spectacole zguduitoare.

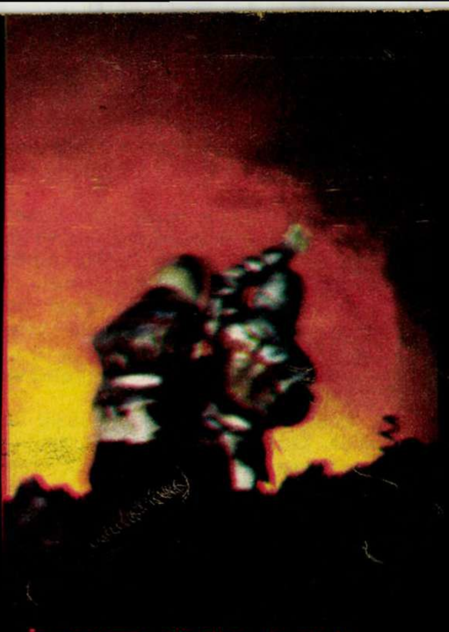

În costume din fibre de sticlă...

...savanții iau probe...

...aproape de bazaltul topit...

...a cărui temperatură atinge...

...1 000–1 200 grade...

...după metodele lui...

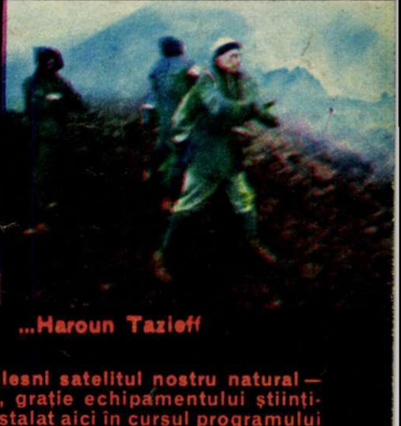

...Haroun Tazieff

În anul 1914, geofizicianul japonez F. Omori a studiat cu multă atenție vulcanul Sakurashima și lacul Kagoshima. El a descoperit că, după cîteva săptămîni de la erupție, vulcanul se scufundase cu mai mulți centimetri. Din calculele efectuate a reieșit că întreg volumul de prăbușire, care atingea circa 2 kmc, era egal cu cantitatea de lavă emisă în timpul erupției. Vulcanologii din Insula Hawaii au instalat în anul 1923 aparate pentru măsurarea inclinației pantelor, pe flancurile vulcanului Mauna Loa și Kilauea. După o lună ei au rămas surprinși cînd au constatat că pantele vulcanului Kilauea au devenit foarte abrupte, prin dilatarea coșului și a craterului vulcanului. După alte cîteva zile, vulcanul și-a început activitatea. Erupții de lavă cu înălțimi de mai multe sute de metri se înălțau spre cer. Deodată, aparatele au început să indice că pantele se micșorau, deci că vulcanul se afundă. Explicația acestui fenomen constă în faptul că, la declanșarea erupției, lava se ridică împingînd în sus rocile pe care le traversează și umflînd astfel conul vulcanic. Din cauza temperaturii, rocile se topesc și, o dată cu efuziunea se creează un gol care duce la prăbușirea întregului edificiu.

Același fenomen a fost observat în timpul erupției vulcanului Kilauea Iki, la sfîrșitul anului 1959. Cu doi ani înainte, aparatele de măsură înregistraseră o dilatație progresivă a vulcanului. În noiembrie 1959, fenomenele se accelerau. La data de 14 ale lunii, mișcările scoarței au sporit brusc în regiunea centrală. După 20 de ore din craterul Kilauea-Iki se revărsa lava. Aparatele au detectat o prăbușire rapidă a vîrfului vulcanului. După o săptămînă, erupția s-a oprit. Înregistrarea unei noi dilatații arăta că oprirea nu era de lungă durată. Într-adevăr, activitatea vulcanică a fost reluată la 26 noiembrie și a durat pînă la 21 decembrie. A urmat o nouă prăbușire, apoi curgerile de lavă s-au oprit. Dar aparatele și numeroasele cutremure localizate la 40 km est de crater au prevăzut o nouă erupție. S-a trecut la măsuri urgente pentru protejarea populației.

În anul următor, la 13 ianuarie, a început a nouă erupție pe flanc. S-a deschis o fisură lungă de 1 km, care a pus în mișcare peste 120 milioane mc de roci. A avut loc apoi prăbușirea. Această situație a rămas neschimbată pînă în toamna anului 1960, cînd dilatatia a reînceput...

Tehnica aparatelor de măsurare a dilatării scoarței este foarte actuală, cu ele putîndu-se detecta deformatii foarte mici. Profesorul R. Decker a perfecționat metoda prin utilizarea geodimetrelor cu laser. Măsurarea repetată a diametrului unui crater cu acest aparat a permis înregistrarea chiar și a celor mai mici modificări ale dimensiunilor. Măsurările repetate permit urmărirea evoluției dimensiunilor pe toată înălțimea vulcanului. Metoda prof. Decker a prevenit deja intrarea în activitate a vulcanului Kilauea.

Un semnal de alarmă înaintea declanșării unei noi erupții este și schimbarea temperaturii solului craterului. Termocuplurile bine plasate în vulcani permit înregistrarea celor mai mici schimbări de temperatură. Cînd se pregătește o erupție, craterul începe să se încălzească. Această metodă de prevedere s-a aplicat cu succes în preajma craterelor vulcanilor Kelus și Kawah Idjeb din Java și Taal din Filipine.

În ultimul timp, stabilirea prevederii erupțiilor vulcanice a fost utilizată metoda cosmofotografiilor în infraroșu. Încă de acum cîțiva ani, geofizicienii americani au realizat fotografierea în infraroșu cu ajutorul sateliților a unor vulcani din insula Hawaii. Punctele calde s-au distins net; au apărut toate fracturile și canalele subterane ale bazinului magmatic, mai puțin clar apărînd elementele apropiate de suprafața terestră. Zonele slabe ale scoarței, adică acelea prin care magma are cele mai bune condiții de erupție, sînt foarte vizibile pe clișeele în infraroșu.

Satelitul Nimbus II a detectat în 1963 un punct cald în Oceanul Atlantic, la sud de Islanda; în ziua de 23 noiembrie a aceluiași an, vulcanul Surtsei a țîșnit din apele oceanului. La 20 noiembrie 1970, în insulele Jan Mayen (Norvegia), situate pe încretitura medioatlantică din nordul Islandei, sateliții au înregistrat o altă zonă caldă. Rezultatul: vulcanul Beerenberg a fost pe punctul de a se trezi după un somn de 152 de ani. Metoda este foarte prețioasă pentru studierea vulcanilor, a căror erupție nu prezintă, așa cum am văzut, decît puține semne prevestitoare, detectabile, cu aparatură și metode complicate.

Prevederea sigură a cutremurelor și erupțiilor vulcanice se pare că ne-o va înlesni satelitul nostru natural — Luna, grație echipamentului științific instalat aici în cursul programului «Apollo». Dr. Chet Lee a declarat că reflectoarele laser depuse pe solul Selenei de echipajele «Apollo» 11, 14, 15 și 16 vor permite să se măsoare cu cea mai mare precizie distanța care separă reflectoarele de diversele puncte situate pe Terra. În acest mod va fi posibil să se înregistreze cea mai mică modificare a nivelului crustei terestre și, în consecință, oamenii de știință vor putea înțelege mai bine și chiar prevedea, cu un avans remarcabil, mecanismul mișcărilor telurice.

CONSTANTIN NEDELCU

SPUNE 33...
VULCAN

Inelul de aur

de CORNELIU BUZINSCHI

I se făcuse sete. Găsise izvorul secat și cobora mereu pe firul vechii albii, căutînd în dreapta și în stînga. Cîndva, apa pîrîului ajungea, în unele locuri, pînă la genunchi și pînă hăt, în vale, de ițea o salbă de lacuri, unele mai mici, altele mai mari, după cum era locul. Acum, nici pic de apă. Malurile povîrnite erau uscate. Pămîntul, sau fărîmicios ca zgura, sau tare ca stînca.

Nici sate nu întîlnea. Într-un loc, unde trebuia să găsească așezări omenești, se opri mai mult. Coasta era stearpă și numai căutînd bine, găsi o cioată uscată de copac. Nu mai stărui și coborî aproape în goană. Umblă mult cînd, deodată, simți abureala apei.

Flăcăul se lăsă pe brînci, să coboare mai ușor malul apei.

— Omule! Omule! se auzi strigat.

Privi în jur: nimeni și nimic. Se uită deasupra capului: nici atîta!

— Omule! auzi iarăși, de data asta mai tare și mai aproape.

Încă o dată se întoarse și zări, într-o crăpătură de mal, șolticăind și tîrîndu-și o aripă, un corb negru, cu capul suriu și aproape pleșuv.

Băietanul se întoarse către el, scoțîndu-și căciula.

— Parcă ne-am mai întîlnit noi, spuse el aplecîndu-se, și mare bine mi-ați făcut. Da' parcă erați doi!

Pasărea se tîrî pînă ajunse aproape sub mîna flăcăului.

— Doi eram, dar nu-mi mai aduce aminte! croncăni amar. Așa-i, ne-am întîlnit acolo, la Izvorul Ursului. Doi am fost, unul am rămas și de data asta am venit să te caut!

— O clipă, rogu-te, și mi-ai spune totul. Să mă răped pînă la apă că nu mai pot de sete!

— Stai! croncăni corbul. Nu știi că șarpele cînd vrea să moară iese în mijlocul drumului? Unde te duci?

— Să beau apă, nu ți-am spus? Îți aduc și ție, în căciulă.

— Ia privește în vale!

Flăcăul se ridică și se uită acolo unde albia secată atingea fața apei.

Lungită, cu capul în val, o mogîldeață bea apă de-a dreptul din lac. Nu avea nici ulcică și nici nu-și făcea palmele căuș.

— Văd un suflet de om stîmpărîndu-și setea. Asta vreau să fac și eu.

— Ia uită-te mai bine, că doar n-ai orbul găinilor?!

Privi lung și acum își dădu seama că, la fiecare sorbitură a mogîldeței, apa cobora și malul se înălța cu o palmă, două. Se uită îngrozit la corb.

— Cine-i?

— Baba Cloanța, Cotoroanța, cine vrei să fie?!

— Da bea de nu se mai satură!

— Nu bea, seacă lacul! Asta-i nenorocirea ei. De cînd n-ai mai văzut apă în drumul tău?

— Ehei, de cînd am coborît din munte. Dar și acolo izvorul era secat.

— Vezi? Dumneaei a făcut pîrjolul ăsta. Pe unde trece, nu lasă fir de apă ori de baltă. Le seacă, de mor broaștele pe capete! Caută.

— Ce caută?

— Asta-i povestea pe care voiam să ți-o spun și de aceea am venit. Ții minte cînd ne-am întîlnit prima dată? Ți-am spus — adică nu eu, ci frate-meu, — să smulgi cîțiva peri din mustața Iepurelui Schiop și să-i păstrezi. Îi mai ai?

— Îi mai am! răspunse flăcăul, dînd să vîre mîna în chimir.

Căută și dădu peste o bucată de pîine. O scoase și-o așeză alături, uitîndu-se dacă nu s-or fi lipit firele de mustăți pe ea.

— Uită-te bine, că altă scăpare nu-i! croncăni corbul.

— Na, că le-am găsit! rosti bucuros flăcăul, suflînd peste cele trei fire de păr ca să le resfire și să le apuce mai ușor.

— Acu' pîrlește unul și cheamă Iepurele. Iar pînă o veni, ți-oi spune totul. Nu te scula și nu te uita spre lac. Dacă te privește Baba în ochi, s-a zis cu tine! În stană de piatră te preface!

— Măi, să fie! a spus iarăși flăcăul.

Scoase iasca și cremenea. Bătu amnarul și pîrjoli un fir. Pe celelalte două le vîrî frumos în alt colț al chimirului.

— Spune! ceru el, lungindu-se într-o crăpătură.

Corbul veni și mai aproape. Băietanul întinse mîna și-l mîngîie sub gușă.

— Multe am pățit de cînd ne-am despărțit! Tu ai luat-o pe drumul tău, noi ne-am păstrat în lumea fără margine a celor închipuite. Nici nu ne-am mai fi întîlnit, dacă n-ai fi mîncat din fructele Crăiței. Să știi că mie și lui frate-meu ne-au încărunțit penele încă multă vreme, zburînd și băgînd de seamă. Asta fiindcă așa ni-e firea.

— Știu, nu vi se spune degeaba înțelepții pădurii!

— Așa-i, cîrîi corbul, bucuros parcă. Și în drumul nostru am văzut multe și ne-am bucurat de multe. Pînă am intrat pe tărîmul Zmeului.

— Care Zmeu?

— Taci și nu mai întreba. Zmeul e unul, asta știu toate animalele lumii, deși oamenii spun c-ar fi trei. Dar nu sînt trei. E unul, așa cum e numai Făt-Frumos și numai o Ileană Cosînzeană. Ai auzit tu de trei Feți-Frumoși?

— Asta nu, da' Ilene... ehei! se veseli flăcăul, gîndindu-se la Cosînzeana lui.

— Nici Ilene nu-s mai multe! i-o reteză pasărea. Și așa nici noi n-am băgat de seamă cînd am trecut dincolo. Era la fel. Numai că, spre noapte, pe două vîrfuri de deal am văzut două vîlvătăi. Una albă, ca ziua, și alta roșie, sîngerie, ca apusul soarelui cînd arată că se schimbă vremea. Am zburat într-acolo și ne-am lămurit. Zmeul se bătea cu Făt-Frumos. Amîndoi se prefăcuseră în roți de foc și se repezeau unul în altul, fiecare din vîrful dealului lui. Se izbeau, dar degeaba, nici unul nu izbîndea. Noi ne ghemuisem pe crucea unui copac pîrjolit. Fără folos. Ne-au simțit și unul și altul.

— Corbilor, corbilor! strigă Zmeul! Zburați la vale și o să găsiți o apă neagră ca penele voastre. Umpleți-vă ciocurile și întorceți-vă s-o turnați peste roata asta albă. Așa să făceți și am să vă iert că mi-ați călcat pămînturile!

— Nu-l ascultați! strigă roata cea ca lumina zilei. Zburați la vale, da-n partea cealaltă. O să găsiți un fir de apă limpede ca sticla. Luați-o în cioc și ațineți-vă pe lîngă mine. Poate mi-o trebui și atunci mare bine o să-mi faceți!

Am pornit săgeată unde ne-a spus Făt-Frumos. Am găsit apa și ne-am umplut ciocurile. Apoi ne-am întors și ne-am ținut pe aproape. Săracul frate-meu! Așa i-a fost dat. Nu știu cum a făcut de s-a abătut prea tare lîngă roata de foc sîngerie. Am văzut o vîlvătaie ridicîndu-se și un nor de pene arse răspîndindu-se în văzduh. Atît a rămas din el! Nu știu ce eram să fac, dacă nu mă oprea roata albă. «Zboară — mi-a strigat — du-te după Ileana și spune-i să nu mai caute! Inelul nostru de logodnă nu-i în fundul apelor, așa cum a mințit spurcăciunea asta de Zmeu, ci-i în inima lui și de-acolo am să-l smulg cu paloșul! Zboară și nu mai sta!» Am plecat cu inima frîntă de jale, cu durerea și gîndul răzbunării. Am căutat și am răscolit, pînă am înțeles că bunătatea și frumusețea se prefăcuseră în răutate și urîțenie și că Ileana Cosînzeana nu era alta decît Baba Cloanța Cotoroanța.

— Nu se poate! strigă înfricoșat flăcăul.

— Ba, iată că se poate și aici stă mișelia Zmeului. A făcut-o să creadă pe biata fată că dragostea ei strînsă în inelușul de aur e ascunsă în fundul apelor. Și așa a purtat-o peste văi și dealuri, peste munți și păduri, silind-o să sece apele și să ucidă totul. Copacii și iarba s-au uscat, pămîntul a crăpat, animalele și păsările s-au prăpădit. Oamenii s-au tras spre alte locuri și fiecare rană adusă pămîntului, jivinelor și oamenilor pune o cută pe fața Ilenei, un fir de păr alb, un dinte căzut. Din zînă s-a prefăcut în stihie și dintr-un balsam într-un blestem. Uite-o colo. Seacă și ultimul lac care a mai rămas pe meleagurile astea!

— Ea să fie Ileana?

— Știu eu ce-ți spun.

— Și de ce nu i te arăți, așa cum te-a rugat Făt-Frumos?

— N-am cum. Am încercat, dar era s-o iau pe urma lui frate-meu. Bine c-am scăpat numai cu aripa frîntă.

— Mă duc eu, strigă flăcăul.

— Stai! Cu oamenii e și mai rău. Ți-am spus doar. Cum se uită la ei, îi și preface în stană de piatră.

— Scăparea mi-e numai la Iepure, asupra lui n-are putere, numai să vină!

— Am venit, auziră un glas lîngă ei. Care-i porunca?

Cu urechile lăsate, cu pieptul tresărind sub răsuflare și cu burta plină de scaieți, Iepurele Șchiop de-abia își trăgea sufletul, dar era lîngă ei.

— Care-i porunca?

Flăcăul se uită spre corb.

— Uite, frate, crăncăni acesta. Știi, sau poate nu știi că eu am fost trimis cu veste mare de către Făt-Frumos spre Ileana lui. Numai că Ileana nu mai e om, e fiară. Nimeni nu se poate apropia de ea. Nu o osîndesc, o plîng, dar vorba e că nu pot să-i dau vestea. Nici eu și nici băiatul acesta. Dintre noi tu singur ai putea. De aceea te-am chemat.

— Du-te și-i spune ce ți-o zice corbul și te iert de celelalte două fire de mustăți.

Stătură la sfat. Iepurele luă cunoștință de tot ce știa pasărea întunecată. Își mustăți botul, își ridică urechile și porni la vale. Lacul se mai micșorase încă. Corbul și flăcăul își strînseră capetele alături.

Privea cum Iepurele se apropie de cotoroanță. Ajuns lîngă ea, nu se feri. Se aplecă și o bătu cu laba de dinainte pe umăr. Arătarea se întoarse furioasă, apoi se domoli. Nu se auzea ce-și spun, văzură însă cum Baba Cloanța se strînse, apoi se ridică. Privi înspre ei.

Feriți-vă! urlă Urechilă cel Șchiop. Nu vrea, dar tot vă poate face rău. Trebuie să-și plîngă toată durerea și ura și numai atunci va putea privi tot ce-i făptură omenească!

Cei doi se lungiră în groapă și închiseră ochii. Iepurele Șchiop veni către ei. Le trecu la fiecare cu laba peste ochi, bolborosind, el știe ce.

— Acu' sculați-vă! Nu mai este primejdie.

Cu frică, băietanul își miji privirea. Văzu ceea ce nu mai văzuse: făptura lui avea părul ca «mătreața apelor». Fruntea era brăzdată și strînsă, sprincenele două bucăți de mușchi de copac, nasul o cioată strîmbă, găurită dedesubt. Gura o rînjitură, din care răsărea un colț ca un dinte de mistreț. Cît privește trupul, răgălii zburlite de ape și uscate de timp.

— Cît plînge, o puteți privi fără grijă, zise Șchiopul. Cu tot leacul meu, feriți-vă însă, cînd o vedeți mînioasă.

Acum Baba plîngea. Lacrimile făceau pîrîu și pîrîul uda pămîntul. Crăpăturile se strîngeau și se lipeau și, minune, pe ici, pe colo, răsărea colț de iarbă.

— I-am spus, urmă Iepurele, și m-a ascultat. Vine cu noi.

— Bine, da' cum?

— Hai, suiți-vă pe mine, nu vă temeți! îi îndemnă Urecheatul.

Și dintr-o dată se lungi și se înălță. Sau poate ceilalți se făcură mai mici. Destul că încăpură. Flăcăul trecu în față, ținîndu-se de urechi ca de frîie, Baba Cloanța, în spate, îl prinse cu brațele ca doi șerpi iar corbul își înfipse căngile picioarelor de umărul băietanului.

— Si acum, la drum! strigară cu toții.

Alergau ca vîntul. În dreapta și în stînga cădeau picuri de lacrimi ale Ilenei Cosînzene, împrăștiate de repeziciune. Și unde cădeau, țîșnea izvor de apă dulce și limpede, înviau copacii uscați și se întindea covorul ierbii.

Deodată, însă, trebuiră să se oprească. Îi încingea un brîu de pădure atît de deasă, că nu era chip să te strecori. Iepurele încercă s-o ocolească, zadarnic însă.

— Ce ne facem?

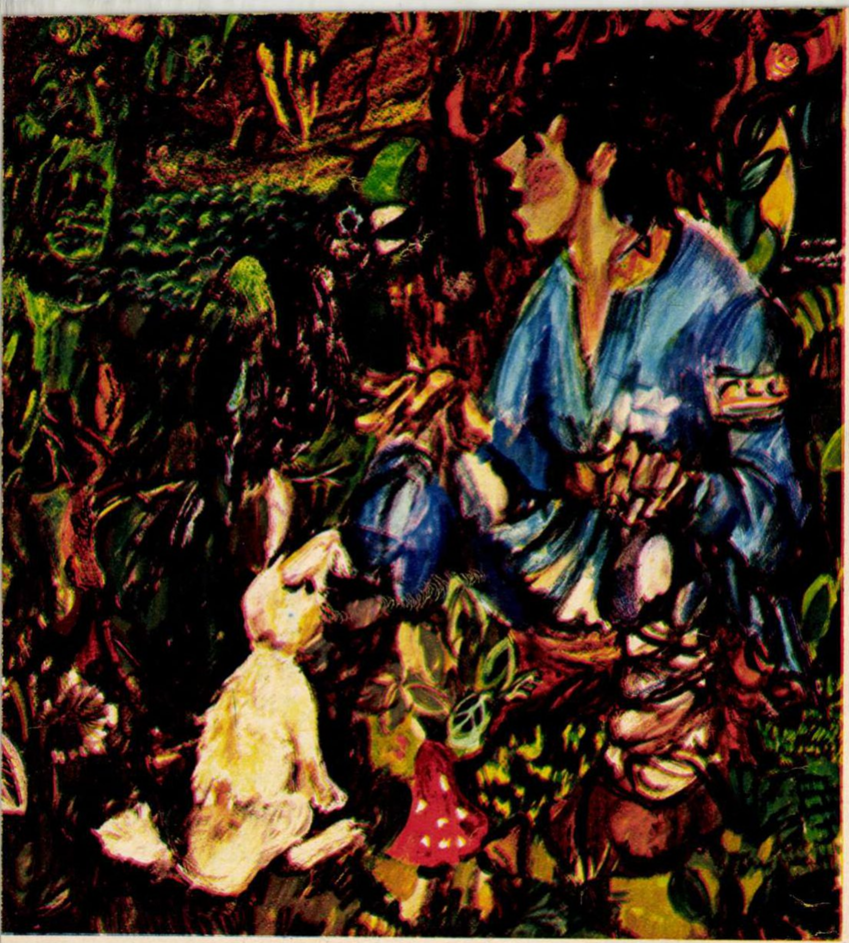

Iepurele se trîntise, gîfîind, la pămînt.

— Zboară, corbule, și vezi cît de întinsă-i, mai izbuti el să mormăie.

— Am să încerc, deși mi-e frîntă aripa.

Îi fu greu, dar pînă la urmă se înălță în vîrful unui arbore. Cîrîi trist și se lăsă să cadă lîngă prietenii lui.

— Nu-i chip. Nu i se vede capătul nici într-o parte, abia putu el să croncăne.

Baba Cloanța rămăsese ca un stei. De-abia acum se mișcă și ea.

— Asta-i peria mea, spuse. Am aruncat-o în urmă cînd mă alunga Zmeul. Mi s-a frînt inima, nu credeam c-am s-o mai văd.

Întinse mîna care se prelungi deasupra pădurii. Aceasta se strînse, se micșoră, pînă-i încăpu în palmă. Baba Cloanța Cotoroanța o apucă și-și mîngîie părul. Mătasa broastelor de pe creștet și de pe umeri se muie și se întinse. Nu mai era o claie de bălării încîlcite.

In locul pădurii, cîmpul se întindea neted. Încălecară iarăși. Șchiopul își luă avînt, înghițind depărtările.

Nu pentru multă vreme, că, iată, în fața lor se ridicară vîrfuri de cremene, înalte cît brazii, ascuțite ca acele și dese ca grîul. Nu era chip de trecut.

— Ia vezi, îi spuse Babei Cloanța corbul, n-o fi vreo podoabă de-a ta?

— Pieptenele meu! strigă aceasta, întinzînd iarăși mîna. Au trecut ani și ani de cînd nu m-am mai pieptănat!

Și aceeași minune se petrecu sub ochii uimiți ai flăcăului. Steiurile de cremene se micșorară și se strînseră pînă încăpură în palma Cotoroanței. Ea le apucă și începu să le treacă prin păr. Firele se lungiră și se muiară. Verdele și ruginiul murdar se făcură galben ca grîul mascat.

— Hai,să nu pierdem vremea, porunci flăcăul.

Și porniră. Tot nu pentru multă vreme. Deodată lumea se umplu de ceață. Albă-lăptoasă, deasă și rece. Nu mai știai cum și încotro să te duci.

— Păcatele mele, aici îmi dau sufletul! gîfîi Iepurele Șchiop, sufocat, căzînd la pămînt. Înapoi, că nu mai pot!

— Năframa mea! strigă cea care fusese Baba Cloanța. Și pe ea am aruncat-o în calea Zmeului. De cînd nu mi-am mai șters fața!

Și iarăși întinse mîna. Ceața se strînse și se făcu năframă. Femeia își șterse chipul și văzură cum se duc și brazdele din obraji. Fruntea se netezi, colțul căzu și buzele se rumeniră.

— Sus și să nu mai pierdem vremea! strigă corbul.

Iepurele se ridică și se scutură, ca un dulău prins în ploaie.

Încălecară. Pasărea cernită își luă locul pe umerii flăcăului.

Drumul părea drept, așa de bine cunoștea Șchiopul potecile. Clinurile se muiau, stîncile se îmbrăcau cu pămînt, pășunile lăsau loc arăturilor. Departe, departe, se zări un fum.

— Grăbește! croncăni corbul.

Iepurele Șchiop își luă avînt, apoi încetini.

— Nu-i nevoie, lămuri el. Dac-ar fi de rău, fumul n-ar fi negru.

Ajunseră pe o măgură. Opriră. De sus, se vedea șeaua văii, firul apei, cum se zice. Acolo stăteau doi: unul, drept, înfipt bine în cizme și cu cizmele bine țintuite de pămînt. Brîul îi strîngea mijlocul și cămașa îi era zdrențuită. Pe cap, numai părul des și fluturînd în adiere. În mîna dreaptă ținea paloșul cu două tăișuri, care pătrunsese adînc în pieptul dezgolit al celuilalt.

Corbul se repezi și-și vîrî ciocul și ghearele în rană. Scoase un inel de aur și, zbătîndu-se într-o aripă, îl puse în mîna fetei. Fata și-l trecu în deget și pe loc își recăpătă chipul.

Zmeul horcăi și se stinse. Se lăți și se făcu o băltoacă neagră, de păcură.

Făt-Frumos lăsă să-i cadă paloșul din mînă. Ochii i se întoarseră spre fata care-i întindea brațele.

Flăcăul vîrî mîna în chimir și scoase cele două fire de mustăți.

— Ia-le! îi spuse Șchiopului.

— Halal flăcău! auzi ca prin somn cîrîitul corbului. Acum dormi și cine știe de ce vom mai întîlni!

Razele soarelui cădeau pieziș, îl încălzeau însă. Pleoapele nu i se închiseră dintr-o dată. Zări cum brațele voinicului îmbrățișau umerii fetei și cum Ileana se strîngea, cuprinzîndu-i mijlocul. Zîmbi umbrelor care se depărtau și se ștergeau. Simți pe obraz mîngîierea unui bot umed de iepure și auzi parcă un croncănit și un fîlfîit de aripă. Dimineața se trezi odihnit și plin de doruri de ducă.

COSTACHE ANTON

OCHII AURII AI ROXANEI

EDITURA ALBATROS

Culorile copilăriei

Cine a citit romanul «Seri albastre», cine urmărește pagina de literatură din revista noastră cunoaște de multă vreme numele scriitorului Costache Anton, unul dintre cele mai talentate condeie care țin să realizeze portretul fermecător al copilăriei, al adolescenței.

De curînd Editura «Albatros» ne-a oferit o cuprinzătoare culegere din scrierile cele mai recente ale autorului. Povestirile din «Ochii aurii ai Roxanei» surprind în larg evantai culorile atît de variate, aprinse, vii ale vîrstei cutezătorilor. Lîngă albul imaculat al castelelor de zăpadă apar albastrul cețos al duminicilor de vară, castaniul promițător al toamnei, culoarea șotronului desenat cu creta pe trotuar, a porumbeilor lui Ilă, a sfielii și a curajului, a colegialității și a prieteniei. Copiii din povestirile lui Costache Anton sînt colegii noștri de școală, vecinii de casă, cunoștințele de aiurea, sîntem noi înșine văzuți nu numai în ceea ce ținem să părem, ci și, mai departe, în esența personalității noastre. Sînt portrete în mișcare, secvențe din filmul plin de promisiuni al unei vieți care abia începe.

Partea a doua a cărții ne prilejuiește, sub titlul «Despărțirea de jocuri», întîlnirea cu istețul robot Alcor, reprezentantul lumilor din cele opt planete care gravitează în jurul stelei albe numite Cat. În conflictul său cu Modestul cinci Alcor recurge la cea mai de nădejde armă: calitățile adversarului, care înving mediocritatea, suficiența. După o vară de basm științifico-fantastic, din caleașca de aur a toamnei coboară un alt băiat, care a izbutit cu ajutorul robotului Alcor să se despartă de jocuri pentru a trece într-o vîrstă nouă rămînînd credincios culorilor copilăriei.

HORIA ARAMĂ

ION ȚIRIAC participă, la cei 33 de ani ai săi, pentru a 14 oară la Cupa Davis, avînd cele mai multe victorii de răsunet internațional în meciurile de dublu, împreună cu Ilie Năstase. Printre învinșii săi se numără aproape toți așii rachetei din lume. Împreună cu Năstase este pentru a treia oară finalist în «Cupa Davis». Este un excepțional cunoscător al tuturor «tainelor» tenisului. Sportiv desăvîrșit, a contribuit în mod hotărîtor prin experiența sa la formarea mai tînărului său coleg, Ilie Năstase.

ILIE NĂSTASE participă pentru a șaptea oară la «Cupa Davis». Din 1966, cînd a cunoscut primul succes internațional — finalist la dublu, la Roland Garros — el și-a înscris în palmaresul său victorii de prestigiu: Campion indoor al S.U.A., campion internațional al Italiei, cîștigător la dublu la Roland Garros și la dublu mixt la Wimbledon etc. În acest an a fost finalist la Wimbledon și a cîștigat la dublu mixt cu Rosemary Casals. În august realizează cea mai mare performanță din cariera sa, cîștigînd turneul de la Forest Hills.

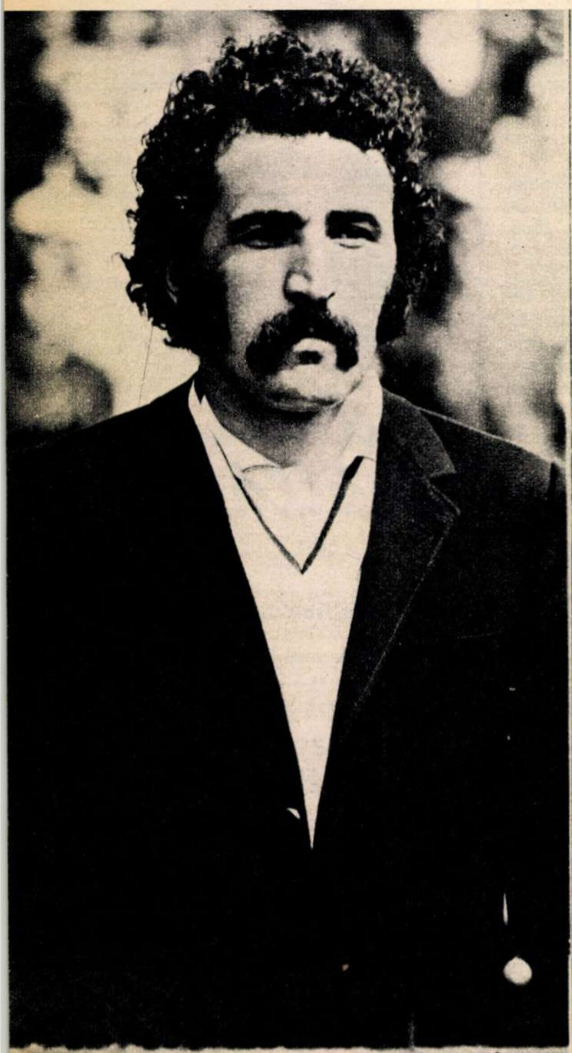

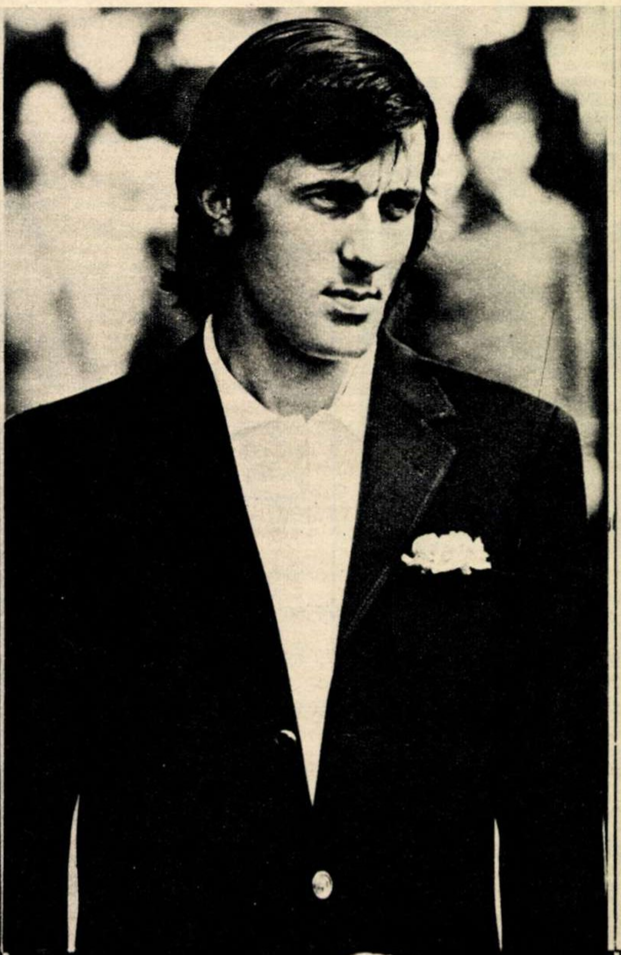

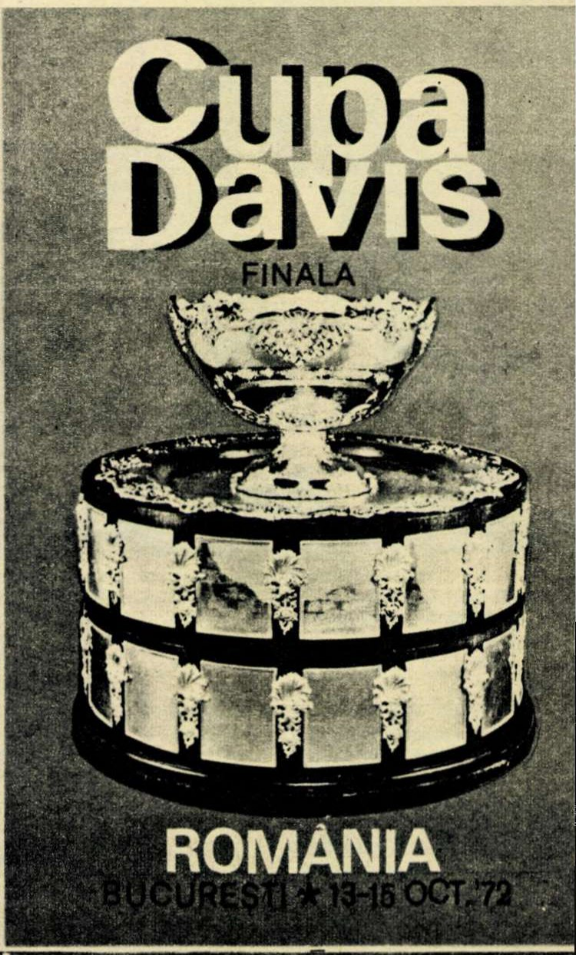

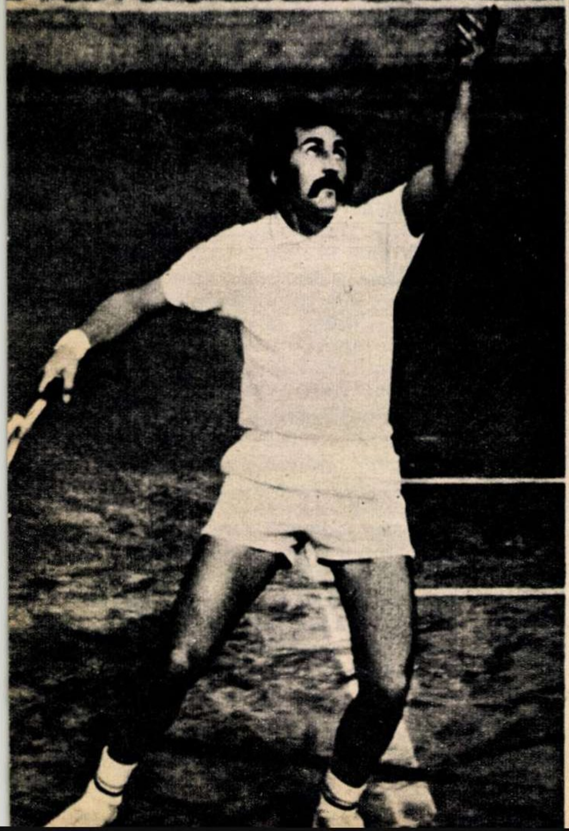

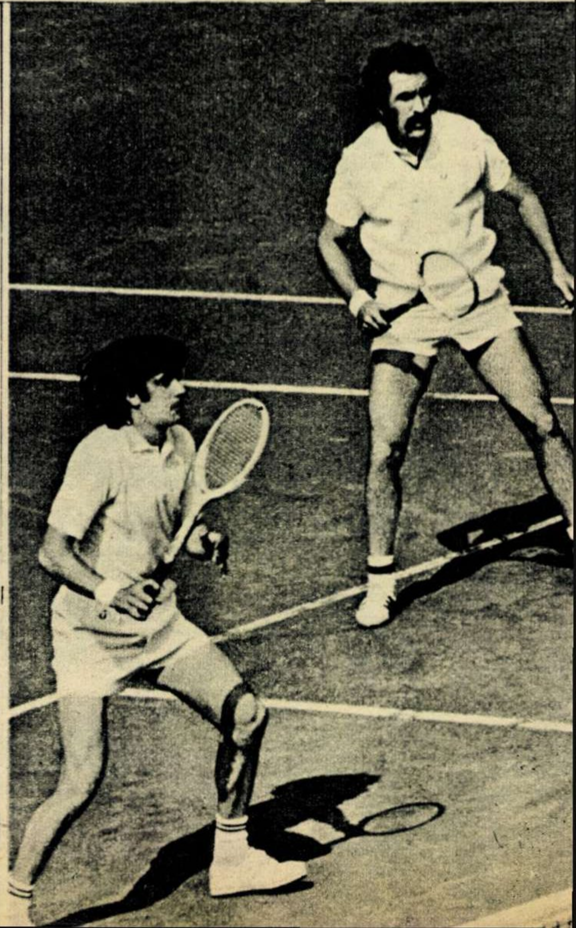

Meciul secolului

Doar o zi ne mai desparte de meciul de tenis care va opune în finala «Cupei Davis» echipele României și S.U.A., finală pe care mulți dintre ziariști o consideră «Meciul secolului» pentru tenismenii români. A treia oară în istoria «Cupei Davis», România, prin reprezentanții săi, Ilie Năstase și Ion Țiriac, joacă în finala acestei competiții socotită, pe drept cuvînt, un veritabil campionat mondial.

Cînd, în 1969, românii ajungeau să dispute challenge-round-ul (finala) cu echipa S.U.A., unii au crezut că tenismenii români au reușit marea performanță datorită... norocului. În istoria «salatierei de argint» — cum i se spune «Cupei Davis» — se înregistra pentru întîia oară apariția în finală a unei țări din estul Europei. Celor 4 țări care printr-un fel de tradiție își disputau mereu finala (S.U.A., Anglia, Australia și Franța) li se adăuga un pretendent pînă nu de mult complet necunoscut. Ziarele comentau evenimentul cu lux de amănunte. Disputată la Cleveland, pe teren de beton, care nu convenea jucătorilor noștri, finala s-a terminat în favoarea echipei S.U.A., în componența căreia au evoluat Arthur Ashe, Stan Smith și Bob Lutz.

În 1971, Ilie Năstase și Ion Țiriac realizează pentru a doua oară uimitoarea performanță. După ce înving echipele Norvegiei și Olandei, românii își iau revanșa în fața reprezentativei Iugoslaviei, apoi cîștigă meciurile cu echipele R.F. a Germaniei, Indiei și, în finala inter-zone, înving Brazilia, la Sao Paulo. «Incredibilul din 1969 s-a repetat, scriu ziarele. România este din nou finalistă».

La Charlotte, unde s-a disputat challenge-round-ul, a lipsit doar puțin ca tenismenii noștri să cîștige. Echipa S.U.A., cu Stan Smith și Franck Froehling, cîștigă cu greu. Scor 3–2.

«Incredibilul» se repetă și în anul 1972! Învingînd echipele Elveției, Iranului și Italiei, apoi reprezentativa U.R.S.S. la Tbilisi, Ilie Năstase și Ion Țiriac joacă la București cu australienii Mal Anderson și Colin Dibley. Și, din nou, pentru a treia oară, iată-i finaliști în Cupa Davis! De data aceasta, finala se joacă la București! Reprezentativa S.U.A. va avea în compunerea sa pe Stan Smith, învinsul lui Năstase de la turneul FILT din decembrie anul trecut, de la Paris, și pe Tom Gorman, revelația turneelor de tenis din acest an. România va fi reprezentată de Ilie Năstase și Ion Țiriac despre care, nu de mult, revista «World tennis» scria că alcătuiesc «cel mai redutabil cuplu din lume».

La Cleveland a fost 5–0 pentru echipa S.U.A. În 1971, la Charlotte, românii au fost la un pas de victorie, pierzînd cu 2–3. Ce va fi la București?

— Vom face totul ca «Salatiera de argint» să rămînă în România, ne-a spus Ilie Năstase. Jucăm acasă, în fața publicului nostru, pe terenul nostru, la Progresul, unde eu am văzut pentru prima oară în viață o minge de tenis. Trebuie să învingem. Spuneți tinerilor cititori ai revistei «Cutezătorii» să țină pumnii strînși pentru noi.

O să-i ținem, nu-i așa, dragi prieteni?

SEVER NORAN

DUNĂREA FIERBINTE

11

Scenariu de **ION ARAMĂ** Desene de **NICU RUSSU**

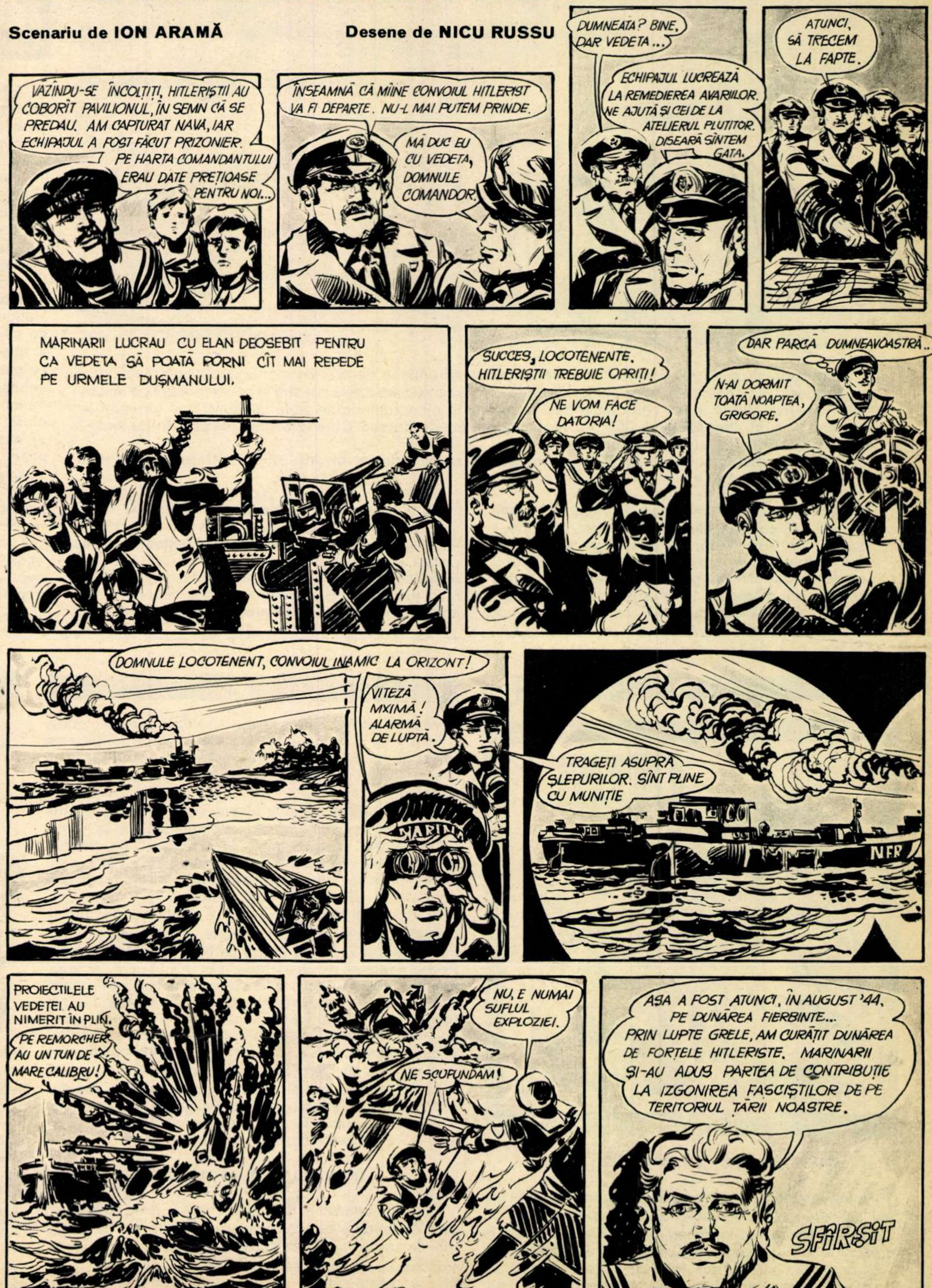
VĂZÎNDU-SE ÎNCOLȚIȚI, HITLERIȘTII AU COBORÎT PAVILIONUL, ÎN SEMN CĂ SE PREDAU. AM CAPTURAT NAVA, IAR ECHIPAJUL A FOST FĂCUT PRIZONIER.
PE HARTA COMANDANTULUI ERAU DATE PREȚIOASE PENTRU NOI...
ÎNSEAMNĂ CĂ MÎINE CONVOIUL HITLERIST VA FI DEPARTE. NU-L MAI PUTEM PRINDE.
MĂ DUC EU CU VEDETA, DOMNULE COMANDOR.
DUMNEATA? BINE, DAR VEDETA...
ECHIPAJUL LUCREAZĂ LA REMEDIEREA AVARIILOR. NE AJUTĂ ȘI CEI DE LA ATELIERUL PLUTITOR. DISEARĂ SÎNTEM GATA.
ATUNCI, SĂ TRECEM LA FAPTE.
MARINARII LUCRAU CU ELAN DEOSEBIT PENTRU CA VEDETA SĂ POATĂ PORNI CÎT MAI REPEDE PE URMELE DUȘMANULUI.
SUCCES, LOCOTENENTE. HITLERIȘTII TREBUIE OPRIȚI!
NE VOM FACE DATORIA!
DAR PARCĂ DUMNEAVOASTRĂ...
N-AI DORMIT TOATĂ NOAPTEA, GRIGORE.
DOMNULE LOCOTENENT, CONVOIUL INAMIC LA ORIZONT!
VITEZĂ MXIMĂ! ALARMĂ DE LUPTĂ.
MARINA
TRAGEȚI ASUPRA ȘLEPURILOR. SÎNT PLINE CU MUNIȚIE
NFR
PROIECTILELE VEDETEI AU NIMERIT ÎN PLIN.
PE REMORCHER AU UN TUN DE MARE CALIBRU!
NU, E NUMAI SUFLUL EXPLOZIEI.
NE SCUFUNDAM!
AȘA A FOST ATUNCI, ÎN AUGUST '44, PE DUNĂREA FIERBINTE... PRIN LUPTE GRELE, AM CURĂȚIT DUNĂREA DE FORȚELE HITLERISTE. MARINARII ȘI-AU ADUS PARTEA DE CONTRIBUȚIE LA IZGONIREA FASCIȘTILOR DE PE TERITORIUL ȚĂRII NOASTRE.
SFÎRȘIT

FERODO
GENERAL -

ÎNTRE

la 25

Impresionați de tragicele accidente care se petrec aproape în fiecare din marile curse automobilistice din Occident, accidente soldate cu numeroși morți și răniți și pe care presa noastră le consemnează de fiecare dată, numeroși cititori ne-au cerut să le dăm informații în plus, rugîndu-ne să le răspundem la întrebări de felul acesta: **Sînt absolut necesare, indispensabile aceste curse? Cine le organizează și în ce scop? Au sau nu vreo legătură cu sportul?**

Pentru ca răspunsurile să fie cît mai competente, ne-am adresat **dr. ing. Mihai Stratulat**, care ne-a oferit articolul de mai jos:

Imediat după ce automobilul a «învățat» să meargă, oamenii l-au pus să... alerge. În acest fel, omenirea a inventat un sport nou: întrecerile de automobile. Data evenimentului pare a fi 1895, cînd Emile Levasseur a cîștigat cursa Paris-Bordeaux cu amețitoarea viteză medie de... 24 km pe oră, după care a declarat ziariștilor că nu crede ca în viitor să mai fie cineva în stare să alerge cu asemenea viteză amețitoare!... Istoria a arătat însă că anul 1895 a fost doar un început. Începutul unei fantastice curse contra cronometru, precum și al unei serii de numeroase întreceri care s-au diversificat treptat, astfel încît astăzi există o mare varietate de concursuri automobilistice: campionatul mondial al masinilor de formulă, campionatul de coastă, raliurile, probele de accelerație (dragsterele), tentativele de record absolut ș.a.

Dintre toate acestea, polul atracției îl dețin cursele denumite «Grand Prix» («Marele Premiu»). în care bolizii de metal, înzestrați cu tot ce a creat mai bun tehnica automobilului, se întrec pe circuite ajunse celebre.

Cursele acestea sînt însă cu... cîntec: în primul rînd este vorba despre fondurile enorme pe care ele le necesită (de pildă, un automobil de formula I, împreună cu cele două motoare de schimb, poate ajunge pînă la 100 000 de dolari, ca să nu mai vorbim de celelalte cheltuieli de organizare, și ele uriașe); în al doilea rînd, deși realmente spectaculoase, deși pe parcursul lor se obțin performanțe sportive deosebite, cursele acestea sînt, cu o regularitate obsedantă, continuu punctate și întunecate de accidente dintre cele mai tragice. Și atunci, pe bună dreptate, se nasc asemenea întrebări ca acelea pe care vi le puneți voi.

La început, cînd automobilul de curse era o versiune perfecționată a fratelui său comercial, scopul acestor curse era net de reclamă, în favoarea mărcii respective. Cu timpul însă, scopul acesta s-a modificat încet-încet, devenind astăzi pur comercial. De pildă, o companie oarecare alocă o mare sumă pentru o cursă, cu condiția ca organizatorii ei să popularizeze faptul că mașina cîștigătoare a folosit

9

CUM
AM CÎȘTIGAT
CUPA
„Cutezătorii"
LA FOTBAL

PRIMUL MECI, PRIMA VICTORIE

Vă mai amintiți de prevederea aceea în plus pe care noi am adăugat-o regulamentului competiției, potrivit căreia toți trebuia să terminăm anul școlar cu rezultate bune și foarte bune la învățătură? Ei bine, trebuie să vă spunem, folosind și noi formula binecunoscută în ocazii dintr-astea, nu numai că l-am îndeplinit, dar l-am

10

și depășit. Și nu o depășire oarecare, ci una care putea fi văzută de la o poștă, cei mai mulți dintre noi (Marian Sîrbu, Aurel Mărgineanu, Vasile Matei și alți cîțiva) luînd premiul întîi, ceilalți fie premiul doi sau trei, fie cel puțin mențiune.

Așadar, ultima condiție fusese îndeplinită (fotografia echipei și fișa de înscriere, completată ca la carte, fuseseră din vreme trimise la revista «Cutezătorii»). Puteam deci să ne avîntăm pe drumul spre cupă, spre visul nostru cel mare. Și ne-am avîntat încă din prima zi de vacanță. De pe 15 iunie, adică.

Primul meci l-am jucat cu «F.C. Dobrin», una dintre celelalte șase formații din comună, participante la Cupa «Cutezătorii» la fotbal (patru de băieți și două de fete). Primul meci și prima victorie. Dar nu ușoară, ci grea. Foarte grea chiar deoarece, cu toate că cei din formația aceasta erau niște prichindei în comparație cu noi (cei mai mărunți fotbaliști adunați de prin clasele cinci) au jucat, totuși, ca niște diavoli. Mai ales portarul lor, Nicu Drăghici, care a scos cîteva mingi imposibile, cum se zice. Abia am reușit să-i egalăm, după ce ne conduseseră cu 1 la 0 cea mai mare parte a primei reprize. Am mai înscris apoi, mult mai ușor, încă trei goluri, așa că primul nostru meci oficial în cadrul Cupei «Cutezătorii» a însemnat și prima noastră victorie.

ÎN POIANA DIN PĂDURE

Cam la jumătatea distanței dintre Gruiu și Budești se află o pădure care, deși nu-i nici de aur, nici de argint, nici de aramă măcar, asta n-o-mpiedică să fie grozav de frumoasă și de ademenitoare. Și pentru noi, copiii, cît și pentru ceilalți săteni, ba și pentru nenumărați bucureș-

11

teni care vin să-și petreacă aici, la iarbă verde, m duminici de vară. Și-n pădurea asta se află, chiar malul Argeșului care o străbate liniștit, o poiană cum prea am mai văzut noi alta.

Aici, în poiana asta, s-a adunat, în cea de a treia vacanței (mai precis pe 18 iunie) toată suflarea din Gr pentru a sărbători sfîrșitul anului școlar. Și, pri ei, și noi, membrii celor șapte echipe de fotbal.

Desigur, vă-nchipuiți ce-a fost pe-acolo, în aceea. N-aveți însă de unde să știți că noi, compone «Flamurei pionierești», pe lîngă alte mărunțișuri, susținut șase meciuri de fotbal, cîte două cu fie dintre celelalte trei echipe ale băieților, și că le cîștigat pe toate...

BĂRI

km/h

benzina și uleiul firmei respective. Și așa, lumea începe să cumpere aceste produse, cu toate că sorturile vîndute pe piață n-au nimic comun cu cele care au fost utilizate în respectiva cursă. La fel procedează și fabricanții de cauciucuri, de bujii, de baterii și acumulatoare, ba chiar și cei de alte produse care nu au nici o legătură cu automobilul, cum sînt pasta de dinți sau cremele de ras. Numai pentru constructorii acestor automobile, posibilitățile publicitare ale curselor nu pot fi folosite, deoarece automobilul de formulă nu este dorit de nimeni, nefiind, practic, folositor. Dar și «avocații» acestui sport au găsit întotdeauna resurse nebănuite de a apăra această uriașă afacere în care oamenii își riscă viețile. Ei susțin, în fel și chip, și din păcate încă mai reușesc să convingă, că așa cum boxul e aspru, dar făurește caractere, tot așa cursele «Grand Prix» reprezintă uriașe laboratoare de perfecționare a automobilelor și-a oamenilor. «Automobilul de curse de azi este autoturismul de mîine» — este argumentul cel mai des folosit de ei. Dar o incursiune în istoria tehnicii automobilului, oricît de sumară, arată că acest argument este aproape total lipsit de conținut. Una din figurile proeminente ale «Marilor Premii», ziaristul Laurence Pomeroy, scria că «aproape toate invențiile din domeniul automobilului au fost înscrise la oficiul de patente înainte de primul «Grand Prix» din 1906 și doar puține coincid cu perioada de început a acestor curse». El înșiră o listă de 12 invenții de bază despre care s-a spus în repetate rînduri că-și au originea în cursele «Marilor Premii», în realitate însă nici una dintre ele n-a apărut în aceste circumstanțe. Fluxul de perfecționări ale automobilului de serie, a acelui folosit de milioane de oameni, nu provine deci de la curse. Mai degrabă se poate spune invers: toate cuceririle tehnicii automobilului de serie sînt puse în slujba creării bolizilor pistelor. Și asta într-un singur scop, mai mult sau mai puțin ascuns: beneficiul, cîștigul care intră în buzunarele celor care finanțează aceste curse. Dar, după cum am mai spus, cîștigurile acestea nu se soldează numai cu sacrificarea tehnicii în scopuri atît de înguste ci, din păcate, și cu numeroase și dramatice sacrificii umane. Răsfoind istoria acestor curse, vom vedea că ea este pur și simplu scăldată în sîngele a numeroși oameni talentați, sacrificați în acest uriaș și sumbru spectacol. Numai în ultimii ani, pentru a nu mai pomeni de dispăruții deceniilor 4 și 5, au pierit piloți de certă valoare, a căror serie poate începe cu Ricardo Rodriguez și Charis Brilon și continua cu Mike Spence, Lorenzo Bandini, Piers Curage, Alan Stacey, culminînd cu cel mai mare talent al sportului cu motor, neuitatul Jim Clark. În 1970, de pildă, și-au găsit sfîrșitul nu mai puțin de 17 piloți de curse, printre care și austriacul Jochen Rindt. S-a susținut și continuă să se susțină că acești piloți au murit pe altarul sportului și al progresului, dar acesta nu-i, de fapt, decît un argument pe și de hîrtie, realitatea fiind cu totul alta, aceea pe care ne-am străduit să v-o înfățișăm mai sus.

Care ar fi remediul? Unul singur: renunțarea la aceste «Mari Premii» care au degenerat în pure mijloace de cîștiguri și cultivarea doar a acelor curse precum raliurile sau campionatele de coastă la care participă automobile de construcție foarte apropiată de aceea a fabricatelor de serie și prin intermediul cărora se verifică, la modul real, calitățile mașinilor, ele reprezentînd pentru constructori și public un prilej de testare și de apreciere calitativă a acestora în ansamblul lor, precum și în detaliu: verificarea noilor tipuri de pneuri, a noilor echipamente de aprindere, a noilor instalații alimentare și altele care apoi iau drumul fabricației de serie, promovînd progresul tehnic.

Dr. inginer MIHAI STRATULAT

12

Așadar, șase victorii într-o singură zi. Era o realizare, nu? Nu știm dacă sînteți de acord cu noi. Oricum însă, numeroșii spectatori care nu se mai dezlipeau de marginea terenului de fotbal ne-au mărturisit sincer acest ucru prin aplauzele și îndemnurile lor de tot felul.

Ne-a mers bine în ziua aceea și-n locul acela. Și din cauza asta am hotărît să ne instalăm cartierul general al echipei noastre aici, mai ales că și terenul de fotbal se afla prin apropiere. Aici, unde aveam și apă, și iarbă verde, și umbră deasă, și aer curat, și flori, și triluri de păsărele... Aici, în inima pădurii, în mijlocul naturii. Și se va vedea că n-am greșit procedînd așa...

13

ACȚIUNEA BÎLDÎBÎC ȘI ALTELE LA FEL

N-am greșit, deoarece cadrul acesta natural ne-a permis să desfășurăm, pe lîngă fotbal, tot felul de alte acțiuni și activități. Cu alte cuvinte, ne-a oferit posibilitatea să consumăm, pe tot parcursul verii, nu numai un singur fel de mîncare (de care ne-am fi săturat repede, ori cîtă voință și ambiție am fi avut noi), ci un meniu dintre cele mai bogate. Și acum, cînd ne-am văzut visul împlinit, cînd nu ne mai temem că s-ar putea ca «armele» să ne fie furate și folosite împotriva noastră, vă mărturisim că lucrul acesta a contribuit în proporție de peste cincizeci la sută la succesul nostru. Cum și de ce? Păi să vă explicăm.

Veneam care va să zică în poienița noastră din pădure cu intenția mărturisită de-a juca fotbal. Și jucam. Dar fie înainte, fie după, mai făceam și altceva: ne jucam, de pildă, de-a capra, de-a baba oarba, de-a bîza sau de-a hoții și gardiștii. Sau — ceea ce ne plăcea nouă cel mai mult — ne bălăceam în apa Argeșului, organizînd tot felul de ștafete și concursuri acvatice, adunate toate sub denumirea de «Acțiunea bîldîbîc». Și pentru că ogoarele I.A.S.-ului și C.A.P.-ului sînt pe-aproape, mai făceam încă ceva: în fiecare zi, patru membri ai formației, prin rotație, nu puneam piciorul pe minge, ci mergeam și lucram, alături de părinții noștri, fie la grădina de legume, fie la vie, fie la porumb, fie la culesul fructelor, activități de la care ne întorceam de fiecare dată cu o bună condiție fizică și cu o grozavă poftă de joc, în fața cărora adversarii își aplecau, rînd pe rînd, steagurile...

VASILE MATEI

Căpitanul echipei «Flamura pionierească»

TALON nr.2

RĂSPUNS . . . .
NUMELE . . . .
PRENUMELE . . . . CLASA
ADRESA . . . .

ENIGMA 2 COMPLICELE

Spionul Herdon reușise să se împrietenească cu pionierul Radu. Într-o zi, cînd Radu se afla în locuința lui Herdon, la invitația acestuia, pentru a asculta ultimele înregistrări de muzică ușoară, telefonul sună strident. O voce feminină îl chema pe Herdon la o întîlnire.

— Scuză-mă, Radule. Trebuie să plec imediat. Te rog să mă aștepți pînă revin. Cred că n-ai să te plictisești în compania noutăților muzicale. Încă ceva: să nu deschizi ușa, oricine ar veni.

Trecuseră zece minute de la plecarea lui Herdon. Banda se terminase. Rotindu-și privirea prin cameră, Radu zări, pe o măsuță, trei role, așezate una peste alta. O ridică pe cea de deasupra. Sub ea se afla un document fotocopiat. Radu citi: «Principalele caracteristici ale invenției R. 57, extrase de proiectantul Manolache». Prin aparatul de radio emisie-recepție, Radu îi transmise lui Dumitrescu cele întîmplate. Căpitanul, care îl urmărea pe Herdon, l-a arestat în timp ce acesta se îndrepta spre aeroport, avînd intenția să părăsească țara, fără a se mai întîlni cu cea care-i telefonase.

Într-un birou al securității, Dumitrescu, înainte de a-l ancheta pe spion, i-a spus lui Radu:

— Trebuie să aflăm cine este complicele lui Herdon. Pînă acum știm că, în urmă cu două zile, metodologul șef i-a cerut proiectantului Manolache să întocmească urgent o notă cu principalele caracteristici ale invenției R. 57. Executînd lucrarea, Manolache a rugat-o pe dactilografă s-o bată la mașină Aceasta l-a refuzat, pe motiv că are alte lucrări mai urgente. Avînd documentul în mînă, Manolache s-a luat la hartă cu funcționara. În clipa aceea a apărut fotograful institutului, care urmărea de mult să pună la gazetă o fotografie cu haz, imortalizînd pe peliculă scena respectivă. Supărat, Manolache a predat nota metodologului șef, în ciornă. Aceasta e!

— Ce bine a fost reprodusă, se miră Radu, comparînd ciorna și fotocopia ei. Sînt identice, au aceeași mărime...

Fiind adus în camera de anchetă, Herdon tresări cînd îl văzu pe Radu alături de căpitan.

— Va să zică lui îi datorez «onoarea» de a mă afla aici, domnule căpitan? întrebă Herdon.

— Poate mai degrabă imprudenței de care ai dat dovadă.

— Vă referiți la faptul că am renunțat la întîlnire?

— Nu despre asta e vorba. Știi prea bine că acesta a fost un truc, prin care sperai să ne derutezi și astfel să poți s-o ștergi din țară. Poate vrei să ne declari pentru ce ai «uitat» fotocopia documentului întocmit de Manolache între rolele aflate pe măsuță și cine este persoana care ți l-a predat?

— Simplu. Ca să vă derutez. Persoana de la care l-am primit nu v-o pot spune.

Vi se cere să scrieți pe talonul nr. 2: Cine este complicele lui Herdon: dactilografa, metodologul șef, fotograful sau proiectantul Manolache?

VALERIU IVAN

Păstrați talonul. Ne veți trimite toate taloanele la încheierea concursului.

Cutezătorii 41

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR. 1
OFICIUL POȘTAL 33 — BUCUREȘTI
CĂSUȚA POȘTALĂ 4132
TELEFON 17 60 10 int. 1458

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.

ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ

CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI Nr. 64—66 P.O.B.-2001»

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU; Secretar de redacție: EMIL PETROVICI.

FIUL MUNȚILOR

1

Anul 1848 a fost un an al deșteptării popoarelor. În Franța, în Italia, în Germania și Austria sînt arborate steagurile revoluției și mulțimile își cer dreptul la o viață liberă. Această avîntată pornire i-a însuflețit și pe românii din Transilvania. Conducătorul lor avea să fie Avram Iancu, un tînăr cărturar ridicat din sînul țărănimii asuprite din munții Apuseni.

Scenariu: **VLAICU BÂRNA**; Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

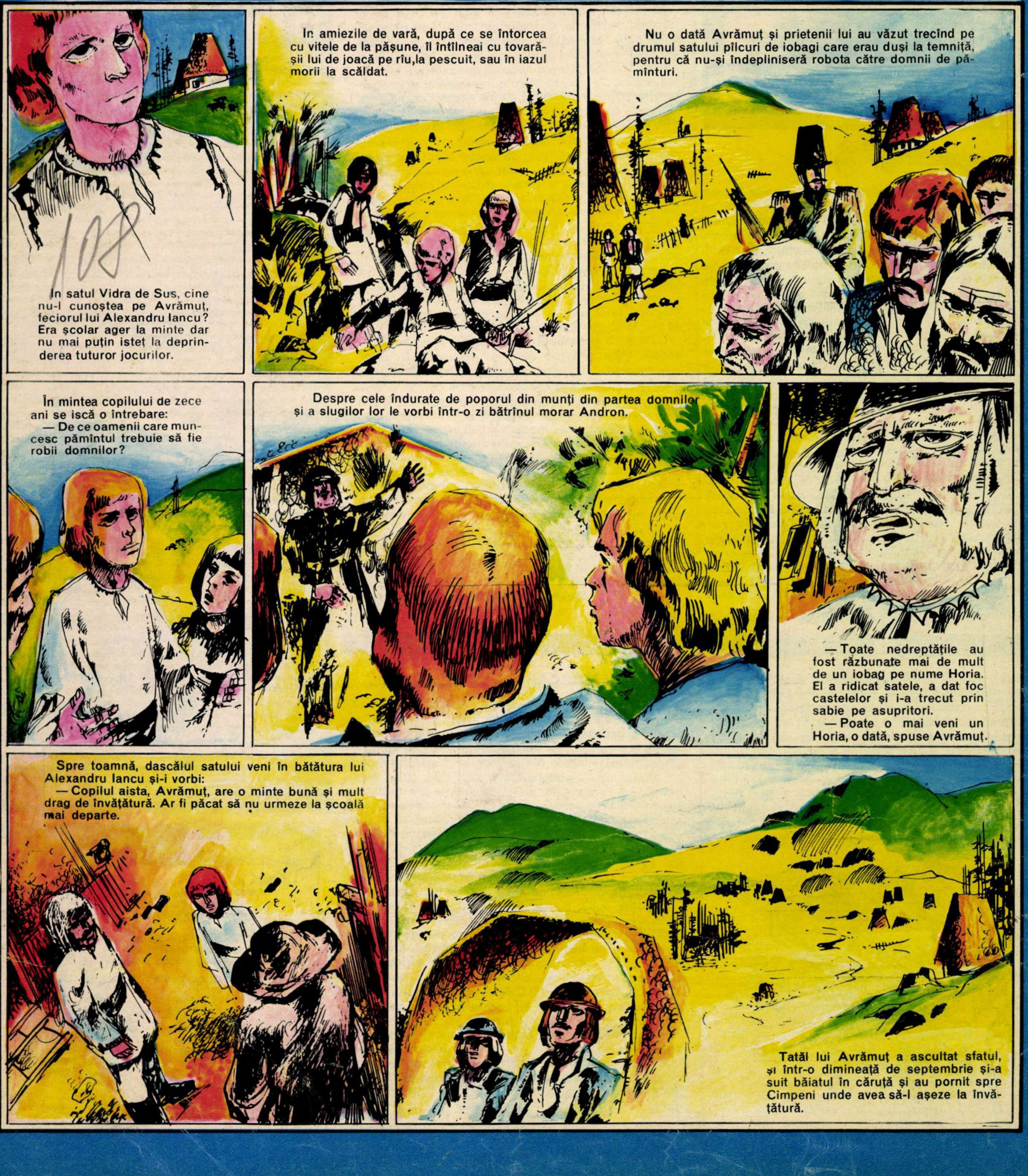

În satul Vidra de Sus, cine nu-l cunoștea pe Avrămuț, feciorul lui Alexandru Iancu? Era școlar ager la minte dar nu mai puțin isteț la deprinderea tuturor jocurilor.
În amiezile de vară, după ce se întorcea cu vitele de la pășune, îl întîlneai cu tovarășii lui de joacă pe rîu, la pescuit, sau în iazul morii la scăldat.
Nu o dată Avrămuț și prietenii lui au văzut trecînd pe drumul satului pîlcuri de iobagi care erau duși la temniță, pentru că nu-și îndepliniseră robota către domnii de pămînturi.
În mintea copilului de zece ani se iscă o întrebare: — De ce oamenii care muncesc pămîntul trebuie să fie robii domnilor?
Despre cele îndurate de poporul din munți din partea domnilor și a slugilor lor le vorbi într-o zi bătrînul morar Andron.
— Toate nedreptățile au fost răzbunate mai de mult de un iobag pe nume Horia. El a ridicat satele, a dat foc castelelor și i-a trecut prin sabie pe asupritori.
— Poate o mai veni un Horia, o dată, spuse Avrămuț.
Spre toamnă, dascălul satului veni în bătătura lui Alexandru Iancu și-i vorbi: — Copilul aista, Avrămuț, are o minte bună și mult drag de învățătură. Ar fi păcat să nu urmeze la școală mai departe.
Tatăl lui Avrămuț a ascultat sfatul, și într-o dimineață de septembrie și-a suit băiatul în căruță și au pornit spre Cimpeni unde avea să-l așeze la învățătură.

108

(VA URMA)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 19 OCTOMBRIE
1972, ANUL VI (265)

16 pagini 1 leu

42

Din sumar

OMAGIU OSTAȘILOR NOȘTRI pag. 6-7

TRIBUNA ACTIVELOR PIONIEREȘTI pag. 4-5

UN NOU ROMAN FOILETON pag. 10

EXCEPȚIONAL! Orarul „Cutezătorii"

a
ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

În ultimele zile, agenda politică a țării a consemnat evenimente și fapte de o deosebită semnificație pentru eroismul cu care întregul nostru popor se află angajat în întrecerea socialistă consacrată aniversării Republicii, în bătălia pentru realizarea cincinalului înainte de termen. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, efectuînd împreună cu alți conducători de partid și de stat vizite de lucru în județele Ilfov, Teleorman, Olt, Dolj, Gorj și Argeș, județe afectate de inundații, a fost întîmpinat pretutindeni cu adîncă dragoste și căldură. Mulțumind pentru grija deosebită, pentru ajutorul primit, locuitorii acestor zone s-au angajat ferm ca, învingînd greutățile, să strîngă întreaga recoltă, să încheie însămînțările de toamnă în cele mai bune condițiuni. Unitatea de voință și acțiune a întregului nostru popor în jurul partidului, al secretarului său general, și-a aflat încă o grăitoare expresie în vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în aceste zone. Fiecare dintre miile și miile de bărbați și femei, tineri și vîrstnici, largi colective de cooperatori sau muncitori, cu care secretarul general a angajat un dialog rodnic, a simțit vibrant că prezența sa îi îmbărbătează și le dă certitudinea izbînzilor viitoare. Ca semn al respectului, dragostei și recunoștinței nutrite pentru cel mai bun fiu al poporului, pentru eforturile sale neobosite închinate făuririi unui viitor luminos pe pămîntul României, alături de cetățenii maturi ai localităților vizitate, pionierii — care au ajutat pretutindeni, pe măsura puterii lor, la stăvilirea furiei apelor — au oferit secretarului general al partidului buchete de flori, și-au exprimat hotărîrea lor de a fi mereu adevărați cutezători, fii de nădejde ai patriei.

La sfîrșitul săptămînii, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întîlnit cu harnicul colectiv al Uzinei de utilaj chimic din Ploiești, întîlnire care a prilejuit și aici un fructuos dialog asupra problemelor actuale și de perspectivă legate de realizarea în cele mai bune condiții a sarcinilor importante care-i revin uzinei în actualul cincinal.

ÎN ACTUALITATE,

ALEGERILE PIONIEREȘTI

La Școala generală nr. 1 din municipiul Turda pionierii își aleg comandantul de unitate. Candidații propuși de copii sînt recomandați de rezultate dintre cele mai frumoase, se bucură de stima și încrederea colegilor.

Discuțiile aprinse evidențiază atît aspecte demne de laudă, cît și altele... Astfel, Alexandru Vama, luînd ca «martor» Cartea de Onoare a unității, consideră ca deosebită activitatea vechiului comandament; Mariana Popa, amintind că au obținut de trei ori consecutiv titlul de unitate fruntașă, cere comandamentului nou ales să sporească prestigiul dobîndit; Felicia Straja atrage atenția însă că printre acțiunile organizate unele au fost mai puțin reușite, mai neinteresante, făcute doar de dragul de-a spune că au avut un program bogat.

În urma votului, în funcția de comandant de unitate este ales Radu Oseacă. Modestia și hărnicia care-l caracterizează, rezultatele foarte bune la învățătură, atașamentul față de colectiv, participarea la cercul de navo-modele, în orchestra școlii, în echipele de handbal și fotbal — iată argumentele celor care l-au susținut dar, și... contra-argumentele celor care, remarcînd preocupările sale atît de diverse, au spus deschis: Cît timp va avea Radu pentru problemele unității? «Dacă Radu a obținut rezultate atît de bune, dacă el a găsit timp să se ocupe de activități atît de variate, atunci, cu siguranță el va reuși, organizîndu-și un program cît mai judicios, să răspundă cu succes noilor sarcini ce-i revin» — a fost replica celor care i-au susținut candidatura.

După vot, au cuvîntul faptele. Le așteptăm cu încredere.

Prof. MARIA BETEANU

* * *

Grupul de reporteri speciali de la Casa pionierilor din Caracal *care a asistat la cîteva alegeri pionierești în unitatea Școlii generale nr. 5 din oraș comunică:*

Ne-a impresionat în mod deosebit felul cum s-au desfășurat alegerile pionierești la detașamentul clasei a III-a B. Deși mai mici, acești pionieri au purtat discuții interesante atît în timpul adunării, cît și cu noi, cei veniți în reportaj. Am aflat multe lucruri deosebite realizate de ei pînă acum, printre care și amenajarea unei săli de la grădinița nr. 3 din Caracal. În această acțiune s-a evidențiat grupa condusă de pionierul Florian Popescu.

Din propunerile pentru programul de activități al detașamentului, notăm: învățarea a trei cîntece patriotice, drumeții la pădurea Reșca, organizarea unei serbări urmînd ca suma obținută să fie depusă în contul UNICEF, întîlnirea cu un ofițer aviator etc.

Propuneri pentru funcția de comandant de detașament au fost mai multe, pînă în cele din urmă însă, Valeria Mihai a întrunit cel mai mare număr de voturi.

Plecînd de la acești inimoși copii ne-am gîndit cu multă plăcere la însuflețirea și dragostea cu care pionierii mai mici își desfășoară toate acțiunile pe care le organizează și, în același timp, că în multe ocazii avem și noi de învățat de la cei mici.

* * *

COLECTIVUL DE REDACȚIE «ÎNDRĂZNEȚII», DE CURÎND CONSTITUIT LA ȘCOALA GENERALĂ NR. 3 DIN GIURGIU, transmite:

În fiecare pauză, în școală este mare freamăt. La postul de radioficare se fac cunoscute ultimele știri: se anunță amănunte privind desfășurarea alegerilor la detașamente, se fac scurte prezentări ale noilor comandanți aleși, sînt aduse la cunoștință alte și alte inițiative, propuneri care de care mai inedite și care urmează să fie votate pentru includerea lor în programul de activități al unității.

Ne-am gîndit și la cei mai noi membri ai organizației. Activul pionieresc stă de vorbă cu aceștia, îi sfătuiește cum să-și aleagă comandanții, le dă lămuriri asupra ceremonialului. Gazeta de perete, «Ancora temerarilor», este și ea în actualitate publicînd fotografii, materiale privind alegerile.

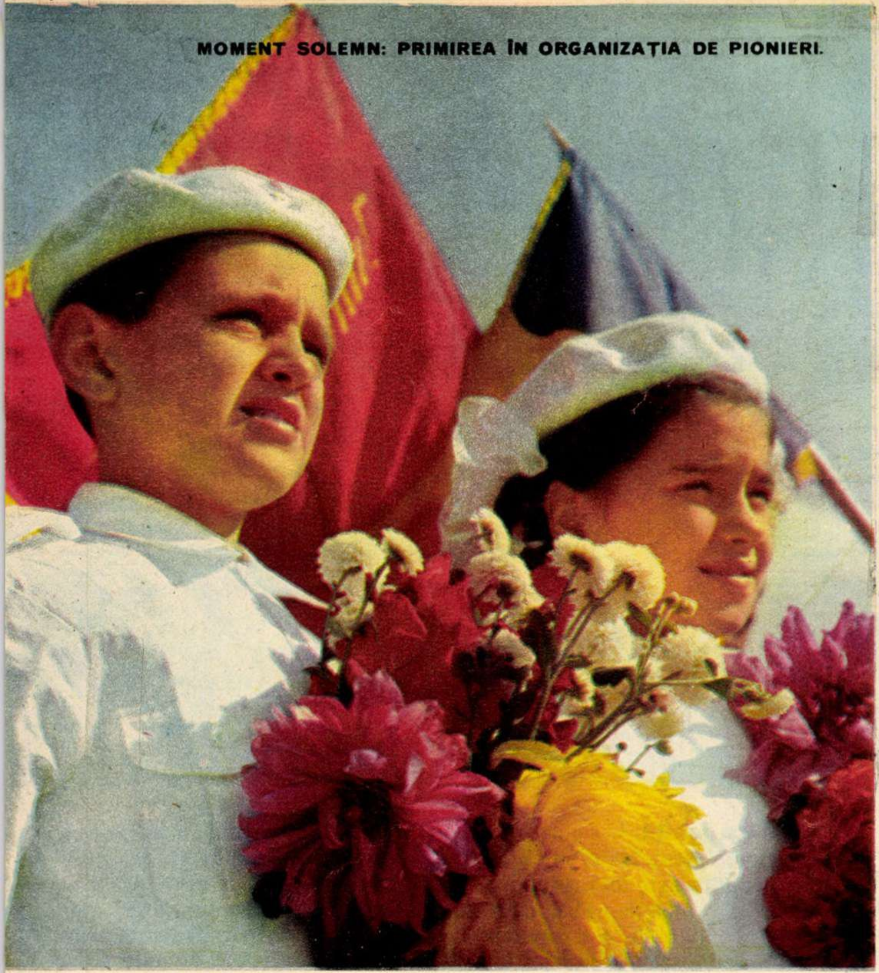

MOMENT SOLEMN: PRIMIREA ÎN ORGANIZAŢIA DE PIONIERI.

Sîntem gata de start!

Sînt bucuroasă să vă povestesc, prin aceste cîteva rînduri, că am obţinut o mare victorie. Printre multe alte lucruri pe care ni le-am propus, noi, cei din sfatul pionieresc şi pe care chiar le-am dobîndit în acest timp, a fost autobuzul cu care am plecat în numeroase excursii, serele de la Copou pentru agrobiologi, alcătuirea unui muzeu şi, de curînd, un parc-şcoală de circulaţie atît pentru pionierii care vor să înveţe conducerea carturilor şi a motocicletelor, cît şi pentru activitatea patrulelor de circulaţie pionereşti. Nu de mult, s-a inaugurat, în mod festiv, parcul-şcoală de conducere auto pentru pionieri şi şcolari al municipiului Iaşi. Parcul nostru are microstrăzi şi trotuare asfaltate, amenajate cu semafoare electrice, cabină de comandă, semne de circulaţie.

IRIS VULCĂNESCU
preşedinta Sfatului pionieresc al Casei pionierilor, Iaşi

Pasagerul

DUPĂ O RELATARE
A UNEI PIONIERE
DE LA ȘCOALA GENERALĂ
NR. 2 DIN DROBETA TURNU SEVERIN

...Mă întorceam de la bunicii mei care locuiesc într-un sat de pe malul Dunării. Tata trebuia să mă aștepte în gară la Severin, după cum ne înțeleseserăm dinainte. Trenul în care călătoream nu era prea aglomerat. În compartiment mă așezasem lîngă un bărbat care, din prima clipă, mi s-a părut ciudat. Nu aveam alt indiciu concret, decît încălțămintea ruptă, hainele mototolite și murdare, ochii mici, parcă fugăriți, jucînd continuu ca la viezure.

Cine putea fi și ce voia? Făceam multe presupuneri cînd conducătorul anunță, cu glas tărăgănat: Orșovaaa!

Pe dată, omul din compartiment începu să se frămînte. Acum pot mărturisi că tot timpul m-a chinuit un gînd... Dacă coboară înainte de Severin și nu o să-l vadă tata...? A coborît la Orșova. L-am urmărit pe fereastră. Nu-l aștepta nimeni.

Tare greu a trecut timpul. În sfîrșit, trenul se apropia de Turnu Severin! Tata mă aștepta. Într-un suflet i-am spus totul. Cînd am terminat, s-a îndreptat grăbit spre un telefon.

*

Pe omul din compartiment l-am revăzut la postul de grăniceri unde fusese adus între timp. Inima mi se strînse și o clipă ezitai. Dar...

— Îl recunoști, Tania? Glasul tatii avea o intonație neobișnuită, gravă.

— Da, el este! am spus abia suflînd.

După o săptămînă, într-o seară, tata a veni foarte tîrziu. Mi-a spus.

— Omul acela, într-adevăr, este un infractor periculos. Bravo, fata tatii!

Nu peste multă vreme am fost oaspetele grănicerilor. Eram emoționată. Fețele lor grave și poziția de drepți luată în fața mea îmi impuneau un deosebit respect: mi-au înmînat distincția «Prietenul grănicerilor»..

ELENA FUNDULEA

CFR
CFR
CFR
CFR

DIN COMORILE "EXPEDIŢIILOR CUTEZĂTORII"

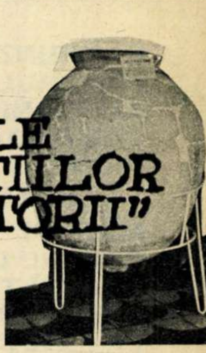

La poalele munţilor Pricopanul, din Dobrogea de Nord, se află cetatea daco-getică Troesmis, care în primul secol al erei noastre a fost cucerită de generalul roman Pomponius Flaccus. Aici a avut sediul legiunea romană legia II Herculae, care primise însărcinarea de a apăra graniţa imperiului roman.

Locuitorii daco-geţi din Troesmis făceau un comerţ intens de grîne cu oraşele greceşti situate pe coasta de nord a Mării Negre.

Pe aceste meleaguri, cu o istorie atît de veche, au poposit în vara acestui an pionierii echipajului "Plutaşii de pe Bistriţa" de la Şcoala nr.5 din Bacău. Cercetînd regiunea, ei au descoperit cioburile unui vas de lut.

Micii arheologi le-au adunat şi le-au aşezat cu grijă în rucsacurile lor. Ajunşi la Bacău ei au reconstituit vasul şi l-au aşezat într-un loc de cinste în muzeul şcolii. Acest vas roman de depozitat cereale are o vechime de aproape 17oo de ani.

A.L.

PE ADRESA ACTIVULUI PIONIERESC

Cu toate pînzele sus!

RĂSPUNZÎND CHEMĂRII FORUMULUI NAȚIONAL AL PIONIERILOR, COMANDAMENTELE PIONIEREȘTI STABILESC MĂSURI PENTRU CA ÎNVĂȚĂTURA ȘI DISCIPLINA SĂ FIE LA ÎNĂLȚIME, ACTIVITATEA TUTUROR PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR SĂ PORNEASCĂ «CU TOATE PÎNZELE SUS»

RECENT, LA ȘCOALA GENERALĂ NR. 18 DIN SIBIU A AVUT LOC O CONSFĂTUIRE A COMANDAMENTULUI UNITĂȚII DE PIONIERI. ÎNTRUCÎT SOCOTIM CĂ PROBLEMELE DISCUTATE PREZINTĂ UN INTERES GENERAL, VĂ VOM ÎNFĂȚIȘA CÎTEVA PĂRERI EXPRIMATE DE PARTICIPANȚI.

Monica Ioniță, locțiitoare a comandantului unității de pionieri: «AVEM DE APĂRAT PRESTIGIUL ȘCOLII NOASTRE».

În anul școlar care a trecut, școala noastră a avut 93% elevi promovați, ceea ce a făcut ca ea să se situeze printre școlile fruntașe pe județ. Comandamentul unității, detașamentele, toți pionierii și școlarii de la noi vor trebui să lupte pentru menținerea prestigiului de care se bucură școala noastră. Mai mult decît atît, acum, în perioada desfășurării alegerilor pionierești, va trebui să luptăm pentru rezultate și mai bune. Să eliminăm și acel procent de 7% nepromovați, care nu ne fac cinste. Pentru aceasta, în detașamente va fi urmărită cu atenție evoluția la învățătură și, legat de aceasta, disciplina fiecărui elev. Urmează ca detașamentul să intervină, operativ, ori de cîte ori apare vreo abatere de la îndatoririle de elev. Vom ajuta, în același timp, elevii care au dificultăți la învățătură. De asemenea, îi vom mobiliza la orele de meditații organizate de către tovarășii profesori.

O întrebare din sală: «Meditarea» elevilor slabi de către cei buni nu-i va supraîncărca pe aceștia din urmă? Ne referim la faptul că această măsură ar putea împuțina timpul de odihnă și de joacă al elevilor buni.

Monica Ioniță: Un efort va trebui oricum făcut. Nu cred că acest gen de ajutor este tot una cu meditația. Cred, mai degrabă, că este un bun mijloc de a-ți recapitula propriile cunoștințe, discutînd unele lecții cu un coleg. Bineînțeles că lucrurile trebuie făcute cu măsură și cu judecată. Nu vom încuraja în acest mod elevi capabili, care nu învață pur și simplu din lene. Ajutorul se va acorda cu discernămînt, de la caz la caz.

Constantin Todea, comandant de detașament: «GRUPELE CONSTITUIE CHEIA SUCCESULUI».

Monica a vorbit aici despre măsuri generale și s-a referit mai ales la detașament. După părerea mea însă, cheia succesului o constituie grupa.

Așa cum sînt ele alcătuite (pe principiul apropierii locuințelor, pe bază de prietenii, integrarea în aceeași grupă atît a unor elevi foarte buni cît și a unora mai slabi la învățătură) grupele dau posibilitatea unui control, ca să zicem așa, «de la om la om».

Dînd importanța cuvenită grupelor, ne vom da seama cum să intervenim în diferite cazuri fără să greșim. Nu toți elevii care învață slab sau sînt indisciplinați au aceleași motive, iar membrii grupelor, vizitîndu-se la domiciliu sînt cei mai în măsură să știe cum trebuie ajutat un coleg. În zadar vom critica un elev care are o situație dificilă în familie. După cum s-ar putea întîmpla și invers, adică să irosim timp și energie cu un coleg care are toate condițiile ca să poată învăța, dar e pur și simplu leneș.

Adrian Rotărescu, comandant de detașament: «SĂ ÎNFIINȚĂM O GAZETĂ SATIRICĂ».

S-a vorbit despre critică și de aceea m-am gîndit și la ceva practic în această privință. Aș propune înființarea unei gazete satirice. I-aș da numele «Microscopul».

Observație din sală: Există o gazetă de perete a unității. Are și o rubrică de caricaturi.

Adrian Rotărescu: Nu găsesc că e suficient. Articolele și caricaturile se schimbă la o perioadă destul de îndelungată. Între timp, în grupe se întîmplă multe lucruri. Eu aș înființa un colectiv de redacție aparte, cu corespondenți în fiecare clasă, cu un corp de epigramiști, foiletoniști și caricaturiști. Cum se întîmplă ceva într-o clasă, redacția satirică să afle numaidecît și, cel mult pînă la sfîrșitul orelor, faptul întîmplat să fie semnalat la gazeta satirică.

Observație din sală: Asta ar însemna ca foarte mulți pionieri să participe la această activitate.

Adrian Rotărescu: Cu cît mai mulți, cu atît mai bine. Rămîne ca redactorii ei să fie cît mai obiectivi. Cred în efectele bune ale acestei gazete satirice, merită să încercăm.

Iuliana Dediu, comandantă de detașament: «SĂ NU UITĂM CĂ ÎN ȘCOALĂ AVEM O STAȚIE DE AMPLIFICARE».

Eu m-aș gîndi să utilizăm mai bine această stație. Putem prezenta scurte programe satirice, buletine de știri la zi sau chiar la oră despre situația la învățătură din diferite clase (ce note rele s-au luat, cu numele respectivilor; nu cred că s-ar simți prea bine). Sînt sigură că întreaga școală ne-ar asculta «cu sufletul la gură». Tot aici ar putea fi criticați și satirizați indisciplinații, bătăușii, chiulangiii... Bineînțeles că și aici e nevoie de un colectiv. Eu l-aș intitula «Redacția radio».»

Obiecție: Iar un colectiv?

Iuliana Dediu: De ce nu? Datoria comandamentului este să antreneze în activități, cu sarcini concrete, cum se zice, un număr cît mai mare de pionieri. Nu este bine că un număr mai mare de pionieri vor avea asemenea sarcini care sînt pe deasupra și foarte folositoare?

Corina Sommer. comandantă de detașament: «TOATĂ LUMEA SE GÎNDEȘTE NUMAI LA CRITICĂ. DAR STIMULAREA»?

Cred că numai cu critici nu vom rezolva totul. S-a vorbit despre ajutor, dar mai e ceva: dacă un elev slab ia o notă bună sau unul cu purtări rele își schimbă comportarea, iar acestea sînt trecute sub tăcere, credeți că acești elevi, simțindu-se neluați în seamă, vor mai avea dorința să se comporte bine și în continuare? Eu sînt de acord cu «Redacția radio» cu condiția ca în buletinele de știri transmise să fie semnalate toate cazurile de îndrepta[illegible] unor elevi. La gazeta de perete [illegible] să se facă același lucru. M[illegible] este [illegible]oblema panoului de onoare. Ne-am obișnuit să vedem pe panou numai chipuri de pionieri comandanți. Evident, ei sînt cei mai buni la învățătură și disciplină, dar... să facem loc la panou tuturor pionierilor și școlarilor care se evidențiază. Să fie pusă la panoul de onoare și fotografia unui elev care nu a învățat prea bine pînă la un moment dat, dar apoi a obținut note foarte bune. De obicei acești elevi rămîn cu o «ștampilă» și nici atunci cînd se îndreaptă nu sîntem destul de atenți ca să le dăm locul care li se cuvine.

Marius Sitea, comandant de detașament: «EU AȘ VREA SĂ VORBESC DESPRE SCHIMBUL DE EXPERIENȚĂ»

Desigur că meditațiile sînt folositoare. Cred însă că elevii ar trebui să învețe.. a învăța. Eu aș propune ca, mai ales în grupe, să se facă schimburi de experiență. Unii obțin rezultate foarte bune la învățătură. Cred că în afară de inteligență și memorie trebuie să fie discutat și modul în care acești elevi își organizează activitatea de fiecare zi. Ar fi bine ca ei să împărtășească colegilor din grupă experiența lor. Sînt unii care nu știu, de pildă, că e mai bine să citești și să înveți mai întîi lecția, apoi să treci la temele scrise, pentru că astfel nu faci o muncă mecanică, ci înțelegi ce scrii. Sau că e mai bine să începi cu materiile «grele»,atunci cînd ți-e mintea limpede și liberă, lăsînd materiile mai «ușoare» la sfîrșit.

Obiecție: Depinde ce se înțelege prin materie «grea» și materie «ușoară». Pentru unii matematica e mai ușoară decît istoria, altora desenul le dă mai multă bătaie de cap decît rezolvarea unei complicate probleme.

Marius Sitea: Ai dreptate. Și acest lucru se poate lămuri tot în cadrul schimbului de experiență. Să nu spunem «materii grele și materii ușoare», ci «materii care ți se par mai grele» și «materii care ți se par mai ușoare».

Discuția comandamentului unității de pionieri nu s-a oprit aici. A fost cu mult mai amplă și mai bogată în obiecții și controverse. S-ar putea ca și voi, dragi cititori, să aveți anumite păreri despre problemele puse în discuție și mai ales despre cele care lipsesc din articolul nostru. Iată de ce vă invităm să ne scrieți, să ne comunicați punctele voastre de vedere și să aduceți elemente noi, exemple din detașamentele și grupele voastre, care să contribuie la îmbunătățirea învățăturii și disciplinei.

A. WEISS

VITRINA CĂRȚII

DIALOGO
FIGURI ILUSTRE DIN PERIOADA RENAȘTERII
Al. Raicu
UN ALAI LA PESCUIT
MIRCEA SÎNTIMBREANU
FLORENȚA ALBU
CÎMPIA SOARELUI
Editura Ion Creangă
RACHETOMODELE
VLADIMIR COLIN
CAPCANELE TIMPULUI
ROBOTUL SENTIMENTAL

Fluierul Iancului — *Antologie de versuri, apărută în Editura «Ion Creangă», cu prilejul centenarului morții lui Avram Iancu. Poeți ca Mihai Beniuc, Ion Brad, Al. Andrițoiu, Tiberiu Utan ș.a. sînt semnatarii unor versuri dedicate figurii luminoase a Iancului. O seamă de versuri populare completează în mod fericit o antologie apărută într-o frumoasă ținută grafică.*

***

GHEORGHE TOMOZEI — Moartea unui poet — *Viața poetului de la Mălini, a aceluia care ar fi devenit un nou luceafăr al poeziei românești ne este prezentată într-un interesant volum, purtînd semnătura distinsului poet Gheorghe Tomozei. Legat printr-o strînsă prietenie de Nicolae Labiș, autorul îi reconstituie viața, nu numai din propriile amintiri, dar și din mărturii și documente, oferind astfel cititorului o biografie de o calitate cu totul deosebită.*

***

FLORENȚA ALBU — Cîmpia soarelui — *Avînd ca punct de plecare Bărăganul natal, autoarea împărtășește cititorilor impresii din nenumăratele ei popasuri prin țară. Materialul cărții se reconstituie într-o geografie, pe care Florența Albu a cunoscut-o, așa cum ne mărturisește, «cu pasul, cu ochiul, cu inima» Te cuceresc prozele care povestesc fie despre Țara Moților, fie despre tinerețea Bistriței sau despre ținuturile Vrancei.*

***

VLADIMIR COLIN — Capcanele timpului *(colecția Fantastic-club). Personajele care populea[illegible] acest roman au capacitatea de acționa, deplasîndu-se nu numai [illegible] spațiu,ci și în timp. Veghind la dest[illegible]nele omenirii, ei nu ezită să modifice trecutul în favoarea soluțiilor optime, ale luminii și progresului.*

***

AL. RAICU — «Un alai la pescuit». *Un volum de versuri pline de umor, pe care-l puteți citi fraților voștri mai mici, amuzîndu-vă totodată și voi.*

***

***** — Figuri ilustre din perioada renașterii** — *Este cel de al treilea volum din seria «Figuri ilustre». Pasionanta viață a unor savanți, oameni de cultură și artă, călători vestiți este surprinsă în ceea ce are ea mai semnificativ. Prind astfel contur cîteva dintre personalitățile strălucitoare ca: Gutenberg, Cristofor Columb, Copernic, Magellan, Galileo Galilei,pentru a nu cita decît unele capitole ale acestei interesante cărți.*

***

ION N. RADU — Rachetomodele. *Autorul care deține un record mondial în acest sport vă prezintă o carte de inițiere în construcția rachetomodelelor, avînd în cuprins nenumărate schițe. În prima parte se adresează începătorilor, iar în cea de a doua avansaților.*

***

MIHAI FIERĂSCU — Cine știe, răspunde. — *Un volum menit să satisfacă setea noastră de informații, cuprinzînd largi domenii de cunoaștere: istorie, literatură, tehnică, sport.*

25 OCTOMBRIE–ZIUA FORȚELOR ARMATE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

O ZI DIN VIAȚA UNUI REGIMENT

Dănuț, prietenul meu, e supărat. L-am întîlnit la intrarea în bloc. Și-a arcuit sprîncenele ca niște aranteze deschise deasupra ochilor și abia s-a tat spre mine.

M-am oprit locului și l-am întrebat:

— Ești supărat pe mine?!

— Mi-ați promis că mă duceți într-un regiment, dar pînă acum...

Atît a spus și a fugit!

M-am culcat cu gîndul la el. Îi vedeam fiecare gest. Îmi părea rău. Voiam să sun la apartamentul vecin unde locuiește și să-i spun că voi încerca să-mi țin promisiunea. Se făcuse însă prea tîrziu și Dan, care are un program strict, așa cum crede el că îi stă bine unui viitor ofițer, cu siguranță că se culcase...

*

...Intru în cazarmă ținîndu-l de mînă pe Dănuț. Pare nedumerit și se lipește de mine speriat de tăcerea dimineții abia ivite din pîcla nopții. Santinela a chemat ofițerul de serviciu și Dănuț își plimbă privirile pe trupul zvelt al căpitanului, stăruie o clipă pe tocul pistoletului, pe banderola de serviciu, apoi rămîne împietrit locului. Clădirile, care abia se zăresc, par amorțite de răcoarea zorilor. Îi explic: ostașii dorm. Acolo și acolo, și în partea cealaltă sînt dormitoarele, cu cearșafurile albe pe care se odihnesc trupuri tinere de ostași. Plantoanele veghează, santinelele sînt la posturi, cei din corpul de gardă se pregătesc de schimb...

Tresar. Simt mîna prietenului meu zvîcnind: trompeta sparge liniștea în mii de fărîme. Un zgomot surd, abia perceptibil, apoi niște comenzi scurte și platoul din curtea cazărmii, terenurile de sport din jurul clădirilor sînt parcă luate cu asalt: gimnastică de înviorare. Mișcări energice, scurte alergări, din nou comenzi. Dezbrăcați pînă la brîu, ostașii sfidează parcă sărutul rece al dimineții și al apei. Nu ne-am mișcat din locul unde ne-a surprins trompeta.

— Așa începe ziua ostașului, Dane!

Nu-mi răspunde. Privește aleile, rondurile de flori, cercetează cu priviri lacome aparatele de gimnastică și tace. Nu zice nimic nici cînd îl invit în sala de mese... Curînd, pe platou stau aliniate subunitățile. Raportul are ceva solemn. Comandantul salută. Glasurile se unesc, izbucnind, asemenea unor uragane stîrnite din senin. Fanfara intonează un marș și în pas

Șoimii de oțel, stăpînitori ai văzduhului.

Pregătirea de luptă se desfășoară tot timpul, noaptea ca și ziua.

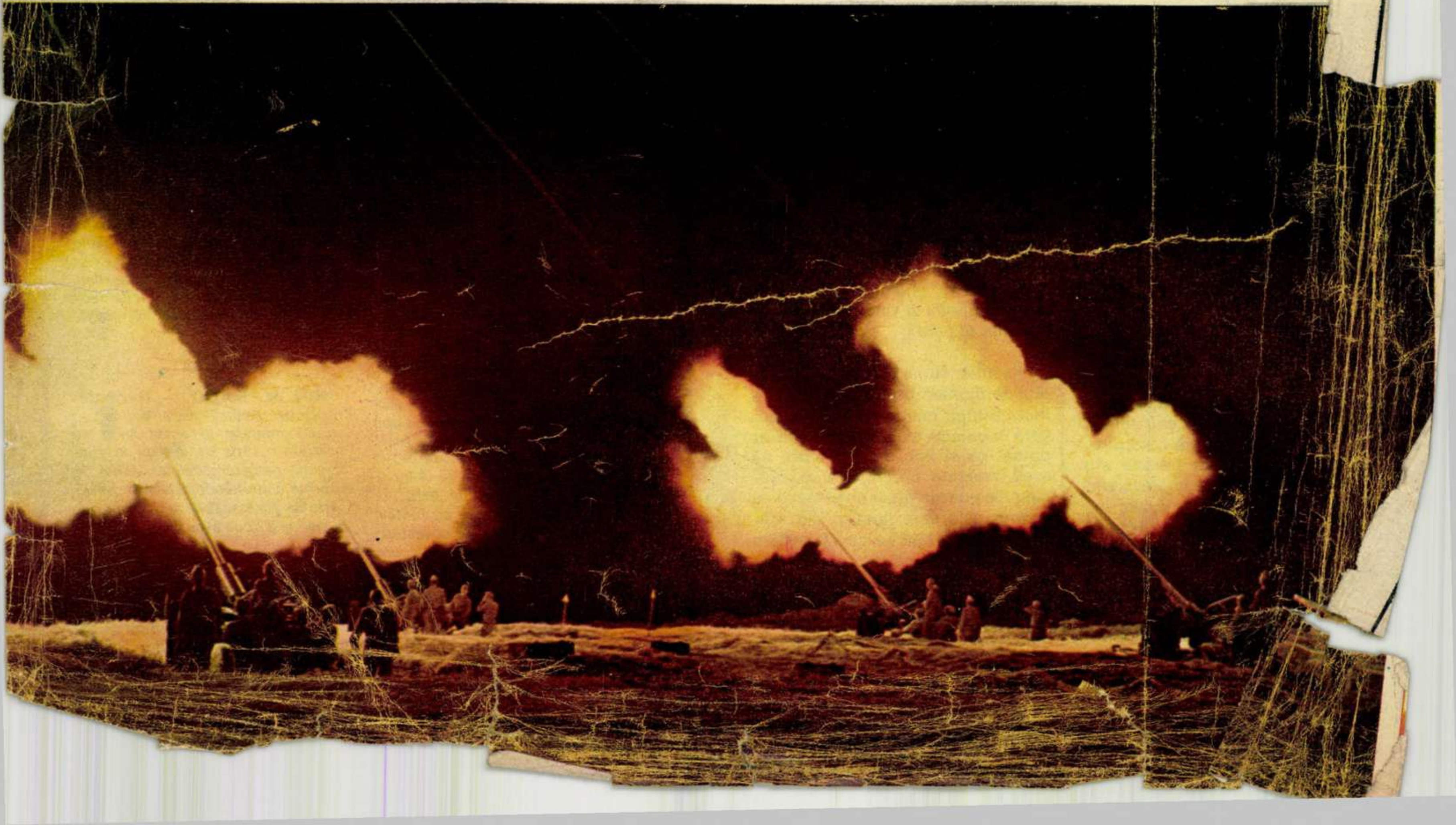

Acțiune a infanteriei susținută de artilerie.

La postul de comandă al unei subunități de vînători de munte.

cadențat ostașii se îndreaptă spre sălile de specialitate, spre remize sau acolo unde urmează să-și desfășoare programul de instrucție. Avem timp să cutreierăm cazarma.

Ne oprim mai întîi la punctul muzeistic al regimentului. Eroi. De ieri și de azi. De la Plevna, de la Mărășești, eroi căzuți la datorie; viteji care ne privesc acum din fotografii, care ne grăiesc despre dragostea de țară, de glia străbună a poporului nostru. Un șir de documente, de arme și fotografii, de uniforme cu urme de gloanțe. Apoi, documente din armata de azi, imagini din aplicații sau de la depunerea jurămîntului, din marile bătălii cu furia naturii — cu viscolul sau apele dezlănțuite — din poligoane... Trecem pe rînd pe la bibliotecă, pe la camerele destinate activității culturale de masă, prin sala de spectacole. Vreau să-i arăt tot. Dar nu mai avem timp: aceeași trompetă îmi atrage luarea aminte. Apoi se văd, se aud semnale pe care prietenul meu nu le înțelege. Îi explic: «Alarmă»!

Ieșim din clădire. Subunitățile se află fiecare la locul ordonat. Înțeleg întrebarea ochilor albaștri. Răspund:

— Sînt obișnuiți cu disciplina, cu executarea întocmai și în cel mai scurt timp a ordinelor.

Ridică din umeri, nedumerit. Cum să-i explic mai bine? Cum să-l fac să înțeleagă că întreg regimentul este asemenea unui mecanism de ceasornic, în care fiecare și toți la un loc sînt bine antrenați, că însușirea oricărei mișcări se face prin numeroase antrenamente? Ar fi o întreagă... poveste. Renunț. Mai ales că din remize se aude un zgomot, la început înfundat, apoi din ce în ce mai puternic, și tancurile, acești coloși de oțel, își fac apariția. Mașinile de luptă sînt aliniate, gata de marș. Ofițerii și subofițerii primesc misiunea. Ostașii, îmbarcați pe mașini sau pa tancuri, așteaptă.

— Să ne apropiem...

Un transportor blindat. Al cercetașilor. Sînt de pe acum îmbrăcați în costumele care, în teren, îi vor feri de privirile «inamicului». Poate că, în gînd, fiecare din soldații aceștia care privesc spre cravata de pionier a lui Dănuț, mărginită de tricolor, își amintește că și el a trecut prin școala organizației de pionieri. Sau poate că-și repetă deviza lor, a cercetașilor: «Să vezi și să nu fii văzut!»

*

...Marșul — o coloană de tancuri și mașini în mișcare — se desfășoară normal. Aceeași distanță între mașini, aceeași viteză după un grafic bine stabilit...

Locotenentul Mircea Varga este comandantul plutonului de cercetare. Să-l urmărim. Transportorul blindat, cu motorul lui puternic, traversează un teren accidentat și apoi se afundă în pădure, se strecoară printre copaci. Folosește drumuri abia conturate. Apoi, deodată, un semnal al locotenentului. Cercetașii coboară. Par tot una cu frunzele, cu copacii. Se tîrăsc spre luminiș. Descoperă pozițiile «inamicului»: unde sînt amplasate, ce armament au. Din cîteva indicii, numai de cercetași cunoscute, stabilesc cu precizie efectivul «inamic» și alte detalii. Cele constatate sînt transmise, cifrat, prin radio. Apoi, se retrag și se afundă din nou în pădure, pentru a ieși la cîțiva kilometri de prima oprire. Un lan de porumb îi ascunde privirilor. Sînt atît de aproape de ostașii «inamici» încît le disting fețele. Din nou cele constatate pornesc pe calea undelor. E o luptă aprigă în primul rînd cu minutele, cu secundele. Dănuț nu-și mai ia privirile de la locotenent. Îi spun în șoaptă cine este: a venit în unitate numai de un an. Dar de el, de cercetașul Mircea Varga se vorbește ca despre unul dintre cei mai buni ofițeri din regiment. A dorit să se facă ofițer. Din toată inima. Pentru aceasta a muncit mult. Foarte mult. Zile și nopți, fără preget. Pentru că nu-i de ajuns să spui că iubești ceva: trebuie s-o dovedești prin fapte. Și locotenentul Varga a dovedit la trageri, în misiunile executate, prin calificativele de bine și foarte bine obținute la toate categoriile de instrucție, că este un militar destoinic. Așa cum destoinici și pricepuți sînt și subordonații lui, tinerii instruiți de el în «meseria» atît de dificilă de cercetași.

Curînd, pe cercetași parcă i-a înghițit pămîntul cu transportor blindat cu tot. Degeaba i-am căuta: numai frunza și iarba pe care calcă mai știu pe unde se află...

*

...E vremea prînzului și soarele de toamnă ne mîngîie cu zgîrcenie obrajii. Mîncăm pe un taluz abia terminat de tanchiști. Pentru că, pînă la primirea unor noi ordine, infanteriștii, tanchiștii, geniștii, transmisioniștii și artileriștii nu au stat degeaba: întreaga tehnică a fost adăpostită în teren... «Aici este raionul în care se află forțele principale ale regimentului» — i-am spus lui Dănuț. A făcut ochii mari. A crezut că-mi bat joc de el! L-am liniștit: nici eu, dacă nu aș fi știut dinainte, n-aș fi putut descoperi locul unde se află subunitățile. S-au adăpostit bine. «Inamicul» are, la rîndul lui, cercetași care scormonesc terenul...

*

— Ce se întîmplă?

Întrebarea lui Dănuț e justificată: i-am spus că «lupta», de fapt, a început. Dar el nu vede încă nimic,

— Ai răbdare. Pichetul mobil de cap...

— Ce-i pichetul mobil de cap?

— O subunitate. De tancuri. Se află înainte. Este prima care va lua contact cu «inamicul». Iar celelalte subunități vor ști ce au de făcut. Pichetul mobil de cap a întîlnit cîteva rezistențe «inamice». Le-a distrus din mers. N-ai auzit împușcăturile? E acolo, în frunte, un plutonier priceput. Un comunist. Îl cheamă Laurențiu Pitic.

*

...Dănuț își ține respirația. Subunitățile deschid focul cu tot armamentul. Un iureș de nedescris. O înaintare rapidă. Nici un răgaz «inamicului», care se apără cu îndîrjire. Tancurile au ajuns pe malul apei! Trag din mers și parcă dibuie malul. Apoi aproape că dispar sub apă.

— Se-neacă!

— Nu, nu se-neacă. Tancul este închis ermetic. Pregătit special pentru fortarea unor cursuri de apă.

Geniștii.

Sub turelă se află tanchiști pricepuți care nu sînt supuși pentru prima oară unor astfel de încercări. E drept că o greșeală, cît de mică, poate aduce necazuri. Dar ei, tanchiștii, știu bine ce au de făcut. De altfel, uite-le, au apărut pe celălalt mal! E plutonul comandat de tînărul locotenent Petru Bujor. Ai să-l cunoști.

«Lupta» continuă în adîncimea apărării «inamice», pînă în faptul serii. De cîteva ore, nimeni nu mai știe ce este odihna.

— Știi de ce? Pentru că toți vor să-și facă datoria cît mai bine, pentru că toți vor să devină luptători buni, apărători de nădejde ai țării. Adu-ți aminte de cele ce ți-a spus profesorul de istorie: «Nimic nu este mai sfînt și mai scump decît apărarea patriei». Și ce vezi tu aici nu-i altceva decît o imagine, una singură, din tot ce face armata pentru a fi oricînd gata să apere patria noastră.

...Învăluiți în noapte, ne întoarcem la cazarmă.

*

Simt în palmă mîna caldă a lui Dănuț. Deschid ochii, dar nu-l zăresc. Îmi dau seama că, de fapt, în aplicația aceea n-am fost cu el. Și nu știu dacă-i voi împlini vreodată dorința. De povestit însă am să-i povestesc. Neapărat am să-i povestesc.

Lt. col. ION CĂPEȚ

Foto: I. MARINOF

EXPOZITIA NATIONALĂ A PIONIERILOR
1972
„CAUTATORII DE COMORI”

căutătorii de

«Căprița» sosită de la Todirești.

Căutătorii de comori despre care vă vom povesti în aceste pagini sînt fete și băieți de vîrsta cutezătorilor, pionieri care au adunat prin puterile lor nenumărate comori, aflate acum într-o mare expoziție, deschisă recent în Capitală, în cîteva dintre sălile Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România.

Ce fel de comori au adunat ei și de unde?

Iată numai cîteva exponate dintre cele 7 000, primite pentru expoziție și care constituie un răspuns: grupul de fote și cămăși, cu frumoase împletituri în verde și galben, au fost trimise de pionierii din județul Ilfov. Un fel de scurtă de postav cu înflorituri datînd din secolul al XIX-lea pe care străbunii o purtau peste nădragii de dimie a sosit din satul Buriaș din Ilfov. Și astăzi, bătrînii acestor meleaguri le poartă cu pioșenie

Opriți-vă puțin și observați un interior de casă transilvăneană, caracteristic Clujului și Bihorului, unde aflăm laolaltă motive populare românești și maghiare.

Pieptare, cămăși, scoarțe din toate zonele țării au fost adunate cu hărnicie de purtătorii cravatelor roșii cu tricolor. Comuna Buriaș, atît de bine reprezentată în muzeu, are la școală o încăpere pe care au dedicat-o în întregime pieselor lucrate în lemn. Incrustațiile de pe aceste obiecte sînt de o mare măiestrie și, pe drept cuvînt, pionierii se pot mîndri cu ele. Reține, de asemenea, atenția o frumoasă mască maramureșană trimisă de copiii Școlii generale nr. 7 din Vișeul de Sus. Nu mai puțin interesantă este o ladă de zestre, piesă care datează de la începutul veacului nostru. Ornamentația solară de pe lemn este cea pe care o întîlnim adeseori și pe ceramica din mai toate satele țării.

Entuziaștii căutători de comori din satul Pîrîul Caprei, județul Piatra Neamț, au unul dintre cele mai bogate și frumoase muzee școlare din cele peste 60 din județul lor. Din materialul etnografic, extrem de valoros, au ales obiectele care alcătuiesc o mică stînă și pe care le-au trimis la expoziție.

Obiceiurile noastre populare, legate de serbările de iarnă sau cele legate de muncă, au un farmec deosebit, în toate regiunile țării. De aceea, muzeul școlar de la Pîrîul Caprei a mai trimis la expoziție o capră pe care cetele de copii o însoțesc de Anul Nou pe ulițele satului, cîntîndu-i cunoscutul refren care urmează fiecărei urări «Țac, țac, țac, căpriță țac!» Și, de asemenea, un steag, batiste și o ploscă cu care vornicul cheamă satul la nuntă.

SCURTĂ ISTORIE

În anul 1968, pionierii din mai multe sate, dorind să cunoască mai bine istoria locurilor pe unde trăiesc ei și părinții lor, unde au viețuit bunicii și străbunicii, au început să alcătuiască cercuri de mici folcloriști. Bătrînii satului au fost poftiți în mijlocul copiilor, să le povestească despre istoria comunei, să depene firul unor balade, să vorbească despre cîntece și jocuri, care odinioară alcătuiau bucuria și mîndria satului. Copiii notau în carnețele sau imprimau pe bandă de magnetofon. Uneori, bătrînii îi pofteau pe copii în gospodăriile lor, le arătau vase, cusături și străvechi unelte de muncă. Se întîmpla, cîteodată, ca să le ofere și lor, în dar, din aceste frumoase lucruri, care stăteau uitate în vreun ungher. Copiii le duceau la școală și astfel s-a născut ideea unor mici muzee. Un obiect a atras pe celălalt. Copiii au început la rîndul lor să observe acasă la ei, obiecte care ar putea constitui expo-

comori

nate pentru micul lor muzeu. Și așa au început să se dezvolte micile muzee etnografice din cadrul școlilor. Profesorul Roman Constantin din Starchiojd ne spunea despre aceasta într-o convorbire, purtată recent.

— *Avem un muzeu modest, numără 500 de obiecte etnografice. Pionierii noștri însă nu sînt mulțumiți, ci continuă să-l îmbogățească.*

Pentru zilele de iarnă și-au pus în plan să culeagă urări și cîntece vechi legate de obiceiuri de Anul Nou.

Astfel, în județele Sibiu, Suceava și Neamț o parte dintre muzeele școlare au devenit muzee sătești. Locuitorii se bucură de activitatea pionierilor și-i ajută, oferindu-le noi exponate. Într-un cuvînt, munca pionierilor a devenit mîndria satului.

La Galeș — Sibiu, pornindu-se de la un modest muzeu școlar, s-a ajuns la un vestit muzeu al satului, ba chiar al întregului județ, punct de atracție nu numai pentru turiștii din țară, dar și pentru cei de peste hotare. De altfel, la Sibiu, căutătorii de comori au o activitate bogată. Adeseori ei se adună din mai multe sate la un loc și organizează serbări ale jocului și portului popular, șezători, numite «*de predare a ștafetei*», în care bătrînii îi învață pe copii cîntece și jocuri, le predau obiecte de port străbun, obiceiuri seculare.

Profesoara Olga Popescu, din Sibiu, lăudînd inițiativa pionierilor sibieni spunea că în prezent căutătorii de comori, au început să-și lege mai strîns activitatea lor de cea a cercurilor de foto și a celor de arheologie. Drept urmare, muzeele au acum mai multe fotografii și obiecte obținute în urma săpăturilor.

Astăzi există o adevărată întrecere între muzeele școlare, multe fiind declarate fruntașe. Rezultatul muncii îndrăznețe a căutătorilor de comori se află în frumoasa lor expoziție din București.

Activitatea căutătorilor de comori și-a atras nu numai aprecierea specialiștilor, dar expoziția lor uimește pe vizitatorii de toate vîrstele. Cu modestele lor puteri, căutătorii de comori aduc în lumina prezentului ceea ce geniul popular a creat de-a lungul veacurilor, învățînd zi de zi o lecție vie de istorie a patriei. Pentru frumoasa lor expoziție, toate laudele!

B. CARAGIALE
Foto: Gr. PREPELIȚĂ

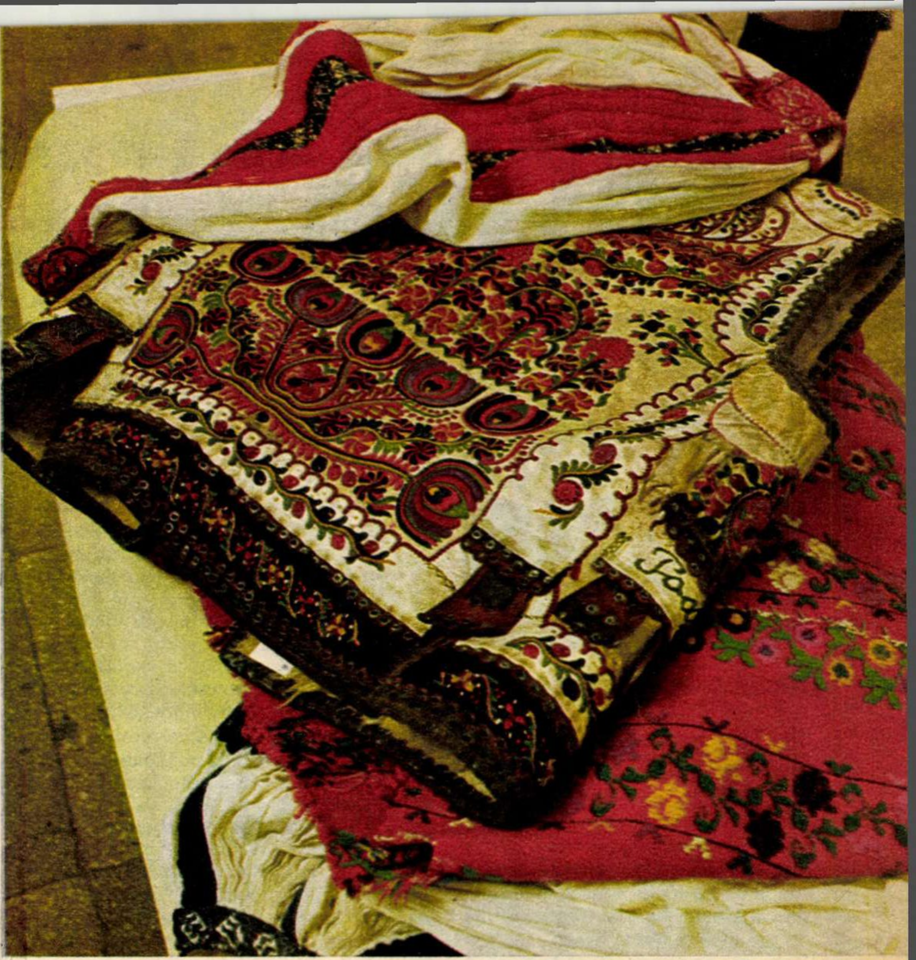

Piese de port popular descoperite de entuziaștii și neobosiții căutători de comori.

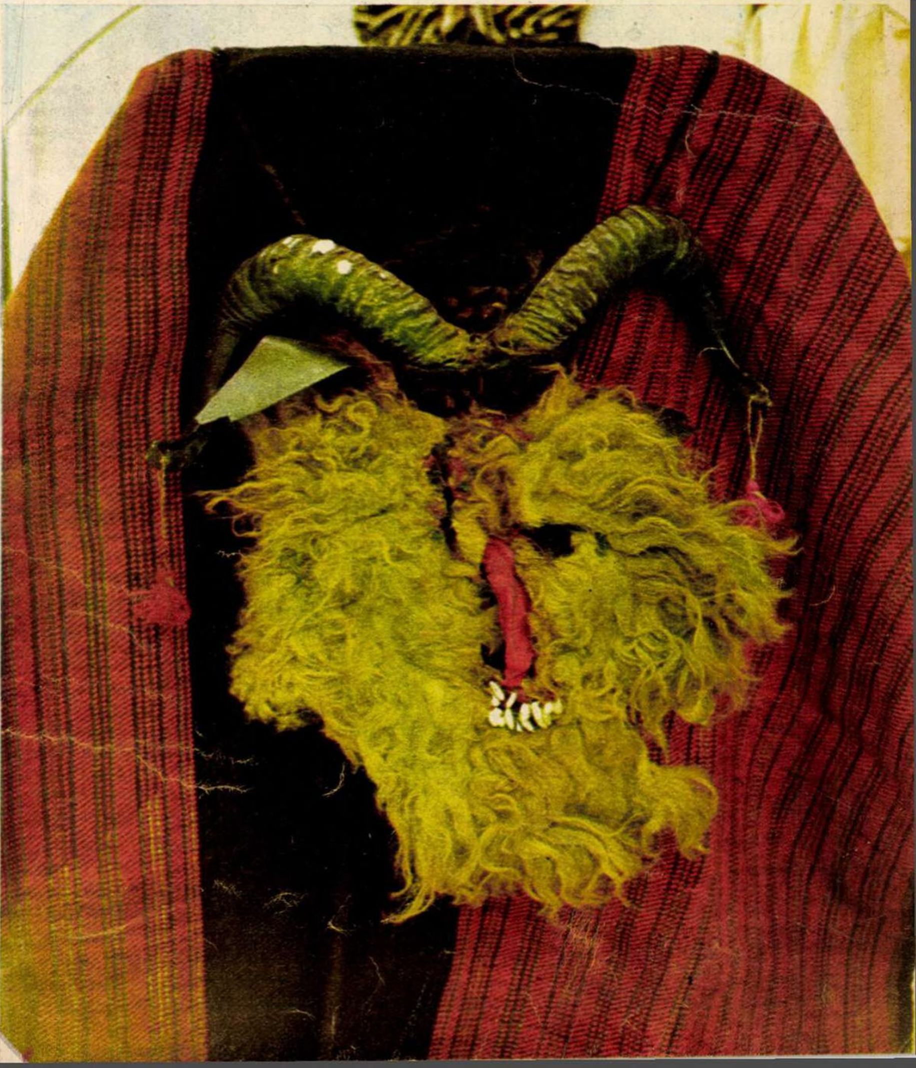

Masca maramureșană trimisă de inimoșii pionieri din Vișeul de Sus.

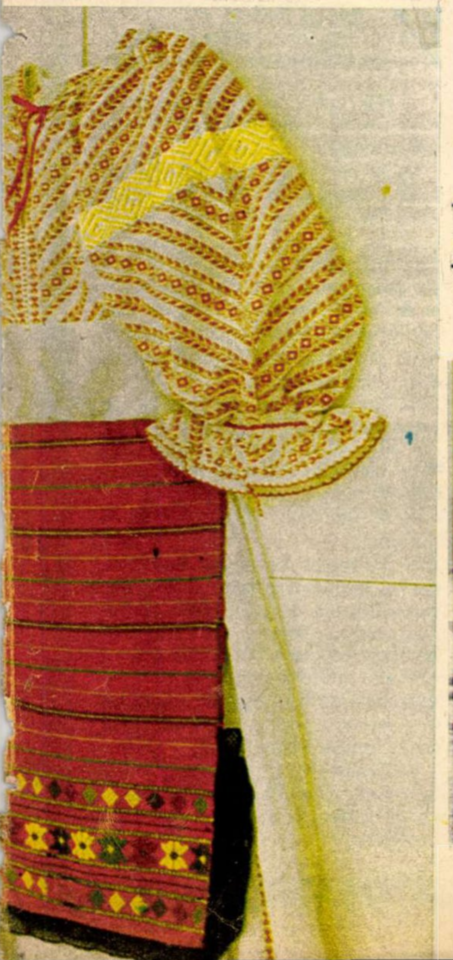

Scurteica de Buriaș (Ilfov). Măiestria cusăturilor este desăvîrșită.

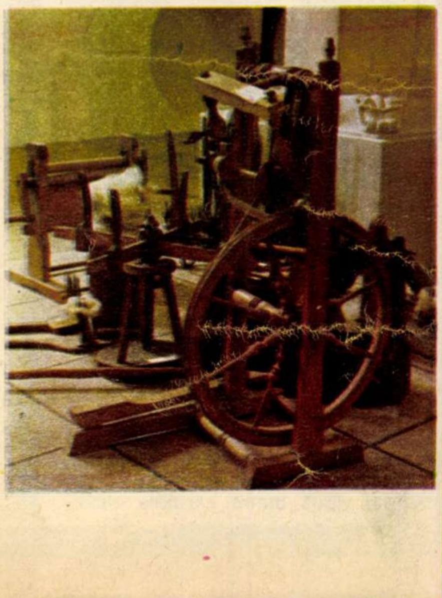

Vechi unelte de lemn în care fantezia artistului popular a combinat funcționalitatea cu cerințele frumosului.

COMOARA LOCOTENENTULUI BALICA

ROMAN FOILETON
DE LEONIDA NEAMȚU
ILUSTRAȚII:
VINTILĂ MIHĂESCU

1

O cămilă, un fachir și o confuzie

EI BINE, ȘTIȚI CUM SE ÎNTÎMPLĂ uneori în vacanță, stăteam cocoțat pe butoiul cel mare din curte, ciocăneam nuci, mîrîiam pe sub mustață un vechi cîntec pe care-l învățasem de la niște studenți ce au locuit vreme de o lună în casa asta mare și haotică (fiind în practică la noi în oraș) și așteptam să se ivească dintr-o clipă într-alta Ionică Balica, stră-stră-stră (...!) nepotul lui Ioachim Balica, cel despre care se spune că a fost odinioară locotenent în oastea lui Pintea Viteazu.

Așteptîndu-l pe Ionică Balica, pe ce-mi cade privirea? Pe cocoașa unei cămile ce plutea dincolo de gard, în stradă. Vreau să zic, plutea cămila, iar nu cocoașa ei, și cînd mă exprim așa, fac aluzie la porecla de «corabie a deșertului» ce i se dă acestei răbdătoare ființe.

La noi în oraș, trebuie s-o mărturisesc cu modestie, cămilele sînt ceva mai rare decît căteii sau, să zicem, pisicile, așa că. în graba mare mi-am părăsit sediul provizoriu fixat pe butoi și m-am dus iute să cercetez cauzele care au determinat acea «corabie» să navigheze pe meleagurile noastre părăsind îndepărtatele deșerturi galbene.

Și ce descopăr? Că erau mai puțin misterioase cauzele, decît mi-aș fi închipuit și aș fi dorit! Cămila făcea parte dintr-un circ. În favoarea căruia efectua reclamă gratuită, purtînd un afiș dublu, de o parte și de alta a abdomenului. Un afiș colorat precum curcubeul, și fără prea evidente greșeli de ortografie. Cum n-aveam altceva mai bun de făcut, l-am parcurs cu atenție și seriozitate, în vreme ce cămila, cu pas limfatic, se legăna către un nou orizont.

Circul «ARABELLA»MARE!!!
MARE!!! MARE!!! MARE!!! MARE!!!
pentru toate vîrstele!!!
prestidigitațiuni superbe sub
conducerea maestrului Okohoro
(fachir)
cai, cămile, cîini, acro-
bații, trapeze, echilibriste,
atleți, sunet, lumină, jazz, veniți
cu toții!!!
etc.

Cum cămila dispăruse, priveam în lungul străzii puțin cam plictisit, și ce văd? Văd ceva mic și negricios, rostogolindu-se în direcția mea. Era chiar Ionică Balica, pe care-l așteptam de o bună bucată de timp, să punem și noi ceva la cale.

Vreau să precizez, nici nu știu dacă e necesar, că episodul asupra căruia pana mea zăbovește acum, s-a petrecut în urmă cu vreo cincisprezece ani, că rămăsesem singur în casa aceea haotică, mare și fumegoasă, numai împreună cu Ionică Balica despre care am și amintit, cu o bătrînă ce locuia la parter, surdă ca o piatră de moară, cu pisica Izabela și cu dulăul Azor M. Azor (de ce poartă acest nume n-am vreme deocamdată să explic).

Urmașul locotenentului Balica îmi dădu ocol și mă examină cu ochii unei pisici care vede un șobolan prea gras.

— Vreo mișcare pe undeva?

Acesta-i Ionică, îi place să-i imite pe tipii din filme. Așa cum este, mărunțel, negricios, seamănă cu un pistoler cît oaia creață, cu pantera junglei, dar ce importanță are!

Îi răspund:

— A trecut, adineauri, o cămilă.

— Am întîlnit-o, zice. Și adaogă o remarcă în stilul său: Era proaspătă.

— Ionică, știi ce? Nu mai face pe nebunul!

— În ultima vreme tînjim, oftează vechiul meu camarad de bancă și se cațără pe butoi. De unde ai făcut rost de nuci? Și fără să mai aștepte răspunsul, care, oricum nu-l interesa de vreme ce nucile se aflau acolo, începe c-un ton suav, meditativ: Eu propun să...

Am ciulit pe loc urechile. Merită să înregistrezi ideile sale, chiar dacă ele sînt, de obicei, impracticabile. Cu vreo cîteva zile în urmă dulăul nostru dînd semne de melancolie, Ionică îl supuse unui consult și descoperi că bietul animal domestic are două inimi. adică una în plus, și propuse s-o extragem imediat. Azor M. Azor a scăpat în ultima clipă, ca prin minune, și doar datorită intervenției mele decise, fiindcă, de ce aș ascunde, dintre noi doi, eu sînt mai înțelept, recunosc cu modestie.

Și iată ce zise acum Ionică:

— Eu propun să efectuăm un inventar al căutătorilor de comori...

— Strașnic! Cu cine începem?

— Începem prin a procura un registru gros, peniță Pellikan și tuș.

— Crezi că avem șanse să umplem un registru întreg?

— La nevoie notăm și date despre starea vremii.

La aceste cuvinte, peste oraș căzu înserarea. Plutea sfîrșitul verii în aer, iar dinspre dealuri cobora răcoare și liniște.

Prin oraș nu era lume multă, majoritatea băieților nu veniseră încă din vacanță, dar cîtă lume era, se strînsese în piața Abatorului unde și începuse montarea marelui circ «Arabella». Am trecut în grabă, împreună cu Ionică, pe la mătușă-mea Flora, pe strada Tecuci, și am luat o cină frugală, iar apoi ne-am alăturat curioșilor ce comentau evenimentul zilei: venirea circului. Ședeam, împreună cu Ionică, pe o grămadă de scînduri de brad, iar pe cerul de început de septembrie se legănau primele lampioane, însă pe neașteptate ceva începu să mă deranjeze.

M-am foit cu neliniște, am căscat, mă pregăteam să fac remarca atît de originală că e tocmai timpul să mergem la culcare, cînd... și vreau să apăs asupra acestui «cînd», dintr-o dată am descoperit cauza neliniștii mele: doi ochi negri, *puternici*, mă fixau deja de un interval de timp, cu mare intensitate. Ochii aceștia îi aparțineau unui bărbat nu prea tînăr, scund, uscățiv, lat în umeri. El se oprise între două dintre căruțele circului. Observînd că-l descoperisem, înaintă cu pas mare și decis, cu ușurință în mișcări, se opri în fața grămezii de scînduri pe care staționam noi, și fără să ezite mi se adresă c-o voce plăcută, vocea unui om în care poți să ai încredere:

— Hei, tinere! Dumneata ești Ionică Balica, sau mă-nșel? Vreau să-ți vorbesc!

De prisos să spun că nu eu eram Ionică Balica, ci insul de lîngă mine. Numele meu este Alexandru, dar bărbatul cu ochi negri și puternici făcea o confuzie și încă nu știam care este originea ei. În acea clipă veritabilul Ionică Balica fu gata să sară de pe loc, pentru a protesta, însă l-am pironit cu o singură privire.

— Păi, vorbiți-mi, am ripostat cu importanță.

— Eu sînt Okohoro, spuse bărbatul care să tot fi avut vreo cincizeci de ani.

— A, fachirul... Mă bucur să vă cunosc...

Și în vreme ce el mă examina, iar eu rezistam privirii sale grele, mă întrebam de unde vine confuzia, și-mi ziceam că această neînsemnată confuzie dă, poate, o semnificație misterioasă prezenței maestrului Okohoro în orașul nostru.

— Aaaa... începu marele meu amic Ionică Balica.

— Firește! l-am întrerupt, chiar la vreme. «A», de la aventură. Cu ce vă putem fi de folos, maestre Okohoro?

(va urma)

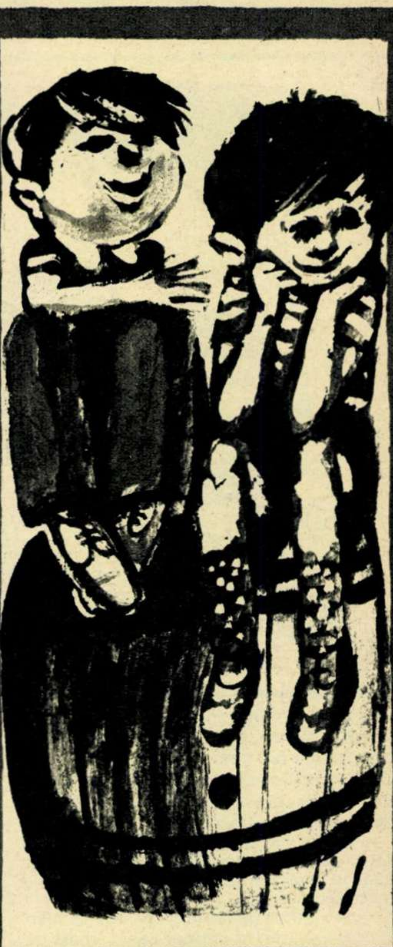

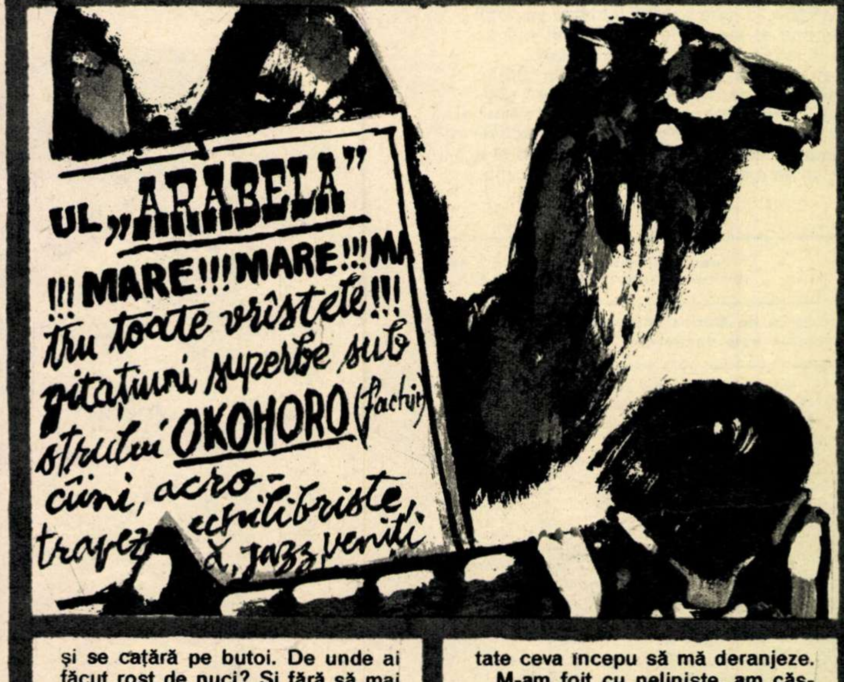

DESEN: IOSEFA NADBALI, CL. A VIII-A, SUBOTICA

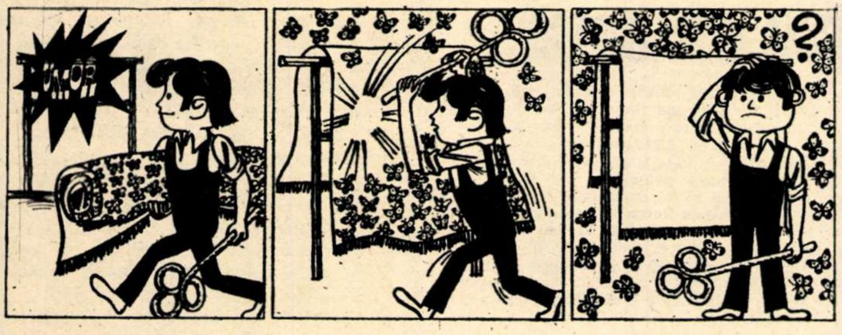

nă, la numai o jumătate de pas de ei. Mingea a sărit aruncată de roți.

— Mulțumesc, a spus Jova, ștergîndu-și sudoarea de pe față, tremurînd.

I-am ajutat pe amîndoi să se curețe de noroiul cu care îi împroșcase camionul.

— Cine știe ce s-ar fi întîmplat, dacă n-ai fi fost tu! a spus Jova cu un tremur în glas.

Jika a dat din cap în tăcere.

Am plecat să ne continuăm jocul.

— Nu vii să te joci și tu? I-am îmbiat pe Jika.

— Nu pot, a spus el trist. Trebuie s-o duc pe soră-mea acasă și s-o schimb.

Cu toate că altădată ni s-ar fi părut caraghios și cine știe ce i-am mai fi zis ca să ne batem joc de el, acum nimeni nici măcar nu se gîndise să spună ceva. I-am făcut doar semne cu mîna, înțelegători.

După întîmplarea aceea am crezut că o să-l vedem mai des sau că o să vină să se joace cu noi. Degeaba, lucrurile au rămas ca mai înainte. Numai că noi nu mai rîdeam de el cînd vedeam că se uită de la fereastră. Îi făceam semne prietenești. Mie mi se părea că ochii lui nu mai erau triști ca altădată.

Apoi s-a mai produs o schimbare. Nu știu cum, dar ea s-a produs în noi toți, fără să ne fi înțeles.

Toți am început să-i zicem Jika.

Ne-am dat seama că porecla de Picior Fiert nu se potrivea în nici un caz cu un băiat care i-a salvat viața lui Jova, fără să se gîndească o clipă la propria lui persoană.

Și se pare că, pentru că îi ziceam Jika, era bucuros și suporta mai ușor povara pe care gloria viitoare a primei soprane de coloratură a operei noastre o așezase neînduplecată pe umerii lui slabi.

In românește de

COSTACHE ANTON

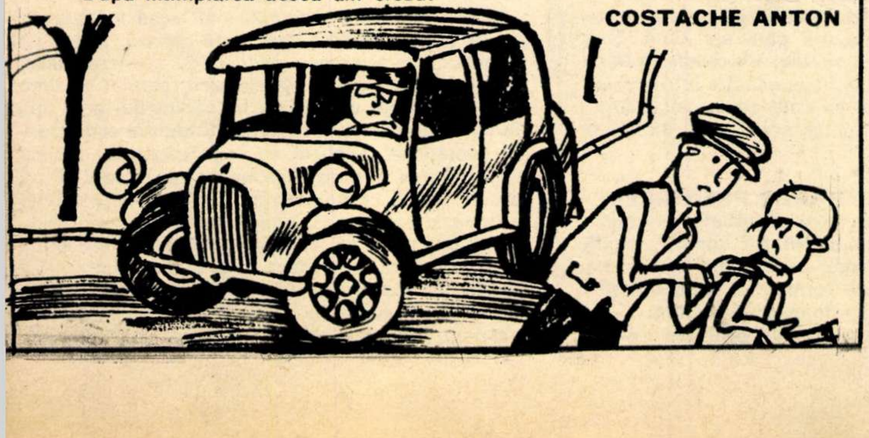

O întîlnire tradițională

S-a petrecut în zilele lui septembrie 1972. În fața Casei pionierilor din Timișoara, fanfara își încerca alămurile aburite. De la Stamora Moravița grănicerii comunicaseră prin telefon: «Trei autocare cu 90 de pionieri iugoslavi se îndreaptă spre Timișoara».

Curînd, oaspeții coborîră din autocare. Sub burnița măruntă de toamnă, atmosfera era totuși plină de voioșie. Fanfara parcă a spart deodată cerul.

Pionierii români și iugoslavi se îmbrățișează, țîșnesc buchete de flori deasupra capetelor, colorînd norii mohorîți. Se oferă daruri, se schimbă cravate și insigne. Peste cîteva ore fetița din centrul imaginii nr. 2 va culege aplauzele unei săli întregi, cu cîntecele-i bănățene. A fost atunci Nicoleta Unguraș, cea mai frumoasă «floare» din grădina Banatului.

În ziua următoare, pionierii români au fost oaspeții pionierilor iugoslavi.

«Struguriada veselă» **deveni «Struguriada prieteniei»: S-au agățat struguri în leandri, în trandafiri, în vița de iederă de pe pereții școlii din Vîrșeț. În mare viteză pionierii români au umplut lăzile cu struguri, au supt cu biberonul în cel mai scurt timp sticla de must, au cules cu gura strugurii-nșirați pe sfoară, cîștigînd toate «premiile prieteniei».**

CURIERUL UNUI EROU

După un șir de rechemări la rampă, orchestra pionierilor timișoreni dădea semne de oboseală. Cîntecele bănățene electrizaseră sala. Deodată, cu o sprinteneală de copil sare pe scenă eroul popular iugoslav Mihaile Mirkovici, sau pur și simplu Mișa. Cu vervă și simplitate, evocă episoade dramatice, altele hazlii din viața lui de pionier: «Eram printre primii pionieri ai tinerei organizații și, ca toți pionierii din acel timp, am participat la război: pansam răniți, ajutam infirmii, bătrînii, femeile cu copii mici. Din detașamentul meu, eu eram cel mai mic, și cu părul zbîrlit. Stăteam în fața detașamentului încolonat.

Cum te cheamă? mă întrebă comandantul partizanilor.

— Mișa — i-am răspuns.

— Bine; tu Mișa, eu Moșe!... de azi înainte vei fi curierul meu.

Așa am devenit curierul legendarului erou popular din timpul războiului antifascist, Moșa Pijade. Toată ziua băteam ștampile pe ordine de luptă, pe scrisori secrete. Nu le cunoșteam pe-atunci importanța. Alergam apoi cu ele la diferitele formațiuni de partizani. Riscurile erau foarte mari. Umblam cu Mark Twain în raniță, citindu-l la foc sau la lumînare. Rana am primit-o mai tîrziu, cînd eram deja pionier cu experiența luptelor de partizani».

PIONIER... PLÎNGÎND?!

Există și împrejurări în care pionierii plîng. Poate a plîns și neînfricatul Mișa cînd a fost rănit de fasciști. Unii au plîns ascultîndu-le pe surorile Lalici din Timișoara cîntînd vechi cîntece sîrbești într-o manieră interpretativă excepțională.

Au plîns apoi un pionier și-o pionieră din Vîrșeț, dorind fiecare să-l aibă ca oaspete acasă la ei pe unul din pionierii români. Și a fost, în cele din urmă, pionierul nostru oaspete la două gazde.

ÎN VIZITĂ LA ȘCOALA DE ZBOR

Și pionierii iugoslavi învață, ca și voi, cutezanța, la școala curajului. Ne-au dus gazdele la școala de zbor, să-i vedem pe colegii lor ceva mai vîrstnici decît voi, cît uteciștii. Au împînzit cerul ca o invazie de vulturi. Pionierilor le palpitau de emoție gîturile întinse. Ochii aproape închiși, numai cît să zărească lopingurile în fața soarelui. Fascinantă a fost acea după-amiază: în hangare, pe table negre erau desenate cu creta elice, fuselaje, scheme, formule de aerodinamică. Exact ca în atelierele noastre «Minitehnicus»

În cadrul celor două zile ale noii întîlniri româno-iugoslave (tradiția a fost inaugurată anul trecut, în zona marelui obiectiv hidroenergetic construit de cele două popoare prietene la Porțile de Fier), s-au perfectat noi întîlniri între pionierii români și iugoslavi. Întîlnirea pionierească «Timișoara-Vîrșet» a oferit tuturor participanților, în cadrul unui bogat program, prilejul minunat de a se cunoaște mai bine, de a duce mai departe tradiția unei frumoase prietenii ce leagă cele două țări socialiste frățești, România și Iugoslavia.

I. DONCA

Într-una din aceste zile am poposit la cercul de artizanat al Casei pionierilor din Cîmpina. Știam, de mult că aici, sub îndrumarea profesoarei Elena Barbu, **copiii reușesc să realizeze lucrări pline de candoare și prospețime.** Rodica Pantazi, Draga Vasiliu, Luminița Ciută, Iulia Radu, Daniela Burcea **și mulți alți pionieri au reușit ca din bucățele de stofă, pluș sau mătase să însuflețească prin culori vii nenumărați «Zdreanță», «Moși Martini», «Motani Încălțați» și mai nou, simpaticii Dalmațieni.**

PRACTIC

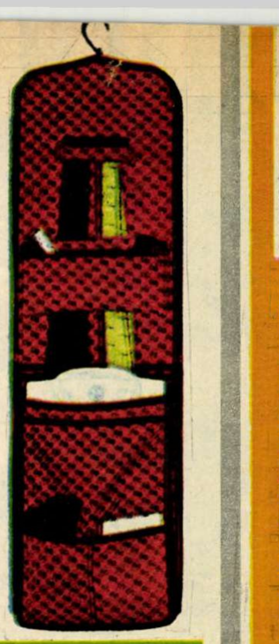

Confecționați o trusă specială, pentru frații voștri sau pentru tata, în care se poate păstra în condiții optime cămașa, cravata, batista, ciorapii, cureaua etc. Trusa o confecționați dintr-un material uni sau înflorat, cu o lungime de 75 cm și cu lățimea de 35 cm și pe care-l dublați cu același material sau cu un altul. Drept suport folosiți un umeraș. În partea din interior a acestei truse practicați cîteva buzunare (vezi imaginea alăturată) unde se aranjează lucrurile. Acest suport se poate agăța în șifonier sau se poate lua în valiză. Pentru protejarea lucrurilor puteți adăuga un fermoar lung de jur-împrejurul acestei truse.

DRAGI
OLGUȚA
PRIE

O VERIȘOARĂ «ADMIRABILĂ»??

Am în față o scrisoare, cu semnătură, în regulă. Totuși nu voi da numele autoarei, ci numai inițialele: Z.P. Scrisoarea e lungă dar am să v-o rezum. Z.P. are o verișoară bună (fata surorei mamei). Verișoara a terminat liceul de doi ani. A dat examen la facultate și n-a reușit. S-a pregătit și în anul următor și iar n-a reușit. Pe urmă nu s-a mai pregătit de loc. Poveste veche. Dar ce face? «Citește și gîndește» ne scrie Z.P. Foarte frumos. Și altceva? Se duce la muzee, la cinematograf, la teatru. O apreciază pe Z.P. și îi comunică gîndurile ei, năzuințele ei. Îi vorbește ce minunat este să fii liberă și independentă.

Z.P. e copleșită de admirație. Verișoara e pentru ea totul, culmea înțelepciunii, culmea inteligenței.

Foarte bine, dragă Z.P. Dar toate astea se petrec pe banii cui? Statul i-a dat școală generală, i-a dat liceu. Părinții au muncit să-i dea hrană, îmbrăcăminte, să-i facă o viață fără griji. Acum tot părinții plătesc... Ce? Gînditul?

Desigur, dragă Z.P., nu-ți compar verișoara cu «acelea care au fost arătate la televizor». Ea e de o factură mai deosebită, e cuminte, dar tot om fără treabă se numește. Societatea îi cere să muncească, părinții doresc din inimă s-o vadă pe propriile-i picioare. Aceasta este răsplata lor. Nu crezi că verișoara ar face mai bine să muncească, să cîștige și să gîndească cît vrea? N-o împiedică nimeni

Iartă-mă Z.P. că sînt atît de aspră. Mi-e teamă însă pentru tine. Mi-e teamă că ai s-o admiri atît de tare încît ai să dorești să-i urmezi exemplul. Și n-ar fi bine de loc, crede-mă!

OLGUȚA

CÎTEVA RECOMANDĂRI MEDICALE LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR

Am început școala, cu mult elan la învățătură, voioși și plini de optimism în posibilitățile noastre de acumulare a tuturor cunoștințelor ce ni se predau. Și este și firesc să fie așa, deoarece ne pregătim pentru viață. Dar niciodată nu trebuie să uităm că fără o sănătate perfectă, fără cunoașterea și respectarea unor reguli de igienă și bune deprinderi, nu am fi în deplinătatea forțelor, a condiției fizice corespunzătoare, care să ne ajute să ne desfășurăm activitatea școlară și extrașcolară în cele mai bune condiții. Iată pentru ce ne simțim obligați ca, la început de an școlar, să vă mai reamintim cîteva din cele mai importante reguli de igienă.

- În primul rînd, respectarea programului în așa fel încît lecțiile și temele de pregătit pentru școală să nu fie lăsate după orele de joacă sau de televizor. **La școală, atenție la orele de predare, cînd ținuta corectă în bancă trebuie să fie** spatele rezemat de spătar, prevenind astfel cifoza (cocoașa). De obicei, spătarul băncii **fiind înalt pînă la nivelul** omoplaților **iar pupitrul avînd înălțimea corespunzătoare, vă împiedică să vă aplecați la citit și scris mai mult** de 30 cm.

O altă recomandare pe care o facem este și aceea de a avea grijă ca la citit și scris lumina să cadă din stînga și din față. Atenție! Nu se recomandă ca acasă să citiți stînd în fotoliu sau lungiți în pat. În afara faptului că vă poate «fura» somnul, vă solicitați prea mult ochii și nici nu vă puteți concentra atenția.

La școală, în pauze, deschideți larg geamurile pentru aerisire și ieșiți cu toții la aer curat.

Atenție! După cîteva alergări prin curtea școlii, nu beți apă transpirați căci vă puteți îmbolnăvi. La revenirea în clasă, aveți grijă să vă ștergeți picioarele pe ștergător, să aveți mîinile curate și ținuta cît mai ordonată. Închideți toate geamurile, mai puțin unul, care trebuie să fie permanent deschis și nu uitați că tabla se șterge numai cu un burete ud.

Pentru șters nasul se folosește evident, batista și oricît vi s-ar părea de exagerat, aveți grijă ca zilnic să fie spălată și călcată.

Și în încheiere, un ultim sfat: la primele semne de tulburare a sănătății, prezentați-vă la medic.

Dr. GHEORGHE F. GHEORGHE

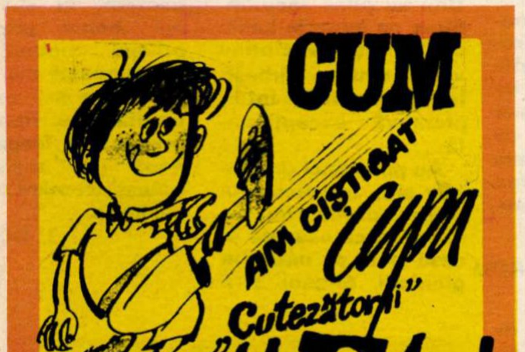

CĂLCÎIUL LUI AHILE

Fiecare cu... călcîiul lui, se poate zice. Și, din păcate, și noi cu al nostru. Cu tracul adică. Trac de care, cu toată organizarea și pregătirea noastră, n-am reușit să scăpăm nici măcar o zi de-a lungul întregii competiții.

Ne-am dat seama de acest «călcîi» încă din primul meci. Acela de pe 15 iunie, cu «F.C. Dobrin», meci în care, după cum v-am mai spus, deși adversarii noștri erau niște prichindei, am fost conduși cu 1 la 0 pînă spre sfîrșitul primei reprize. Faptul că atunci n-am reușit să înscriem nici un gol în primele

20 de minute l-am pus pe seama întîmplării. Dar cînd povestea s-a repetat și la al doilea, și la al treilea, și la al patrulea meci, am înțeles despre ce-i vorba și-au cam început să ne bată inimile și mai tare. Și nu numai din cauza efortului și-a emoțiilor, ci și de teamă. Ne temeam ca nu cumva să ne afle adversarii noștri slăbiciunea. Nu ne-ar fi putut depăși nici unii dintre ei în competiție, știam asta, deoarece echipele lor erau formate cel mult din selecționate pe școli, pe cînd a noastră îi cuprindea pe cei mai buni jucători din comună. Puteau însă foarte bine să facă altceva: să ne învingă din cînd în cînd și să ne strice toate socotelile, să ne facă să batem pasul pe loc în acumularea de puncte, ceea ce le-ar fi permis altor formații din țară să ne-o ia înainte. Ce-ar fi trebuit să facem ca să evităm o asemenea situație?

Răspunsul l-am găsit după ce ne-am chinuit îndelung mintea: în urma unei ședințe tehnice am lansat teoria «temporizării» jocului, pe care am trîmbițat-o imediat în cele patru părți ale lumii. Și-n felul acesta, folosind un șiretlic, am reușit să transformăm o slăbiciune a echipei noastre într-un procedeu tactic, «gălușcă» pe care adversarii, impresionați de prestigiul formației noastre, au înghițit-o fără nici o bănuială...

NIMIC NU NI SE PĂREA PREA GREU

Cu «călcîiul lui Ahile» bine camuflat, am continuat să ne desfășurăm activitatea competițională respectînd strict programul pe care noi înșine, de comun acord cu celelalte formații din comună, ni-l stabiliserăm cu cîtva timp înainte de vacanță.

Principala prevedere a acestui program consta

în disputarea a șase meciuri pe zi, mai puțin o zi pe săptămînă rezervată odihnei. Cam mult! poate că veți zice. Și, la prima vedere, pe bună dreptate. Dar dacă vă vom da cîteva detalii în plus, sîntem siguri că n-o să mai gîndiți chiar așa.

În primul rînd vă rugăm să țineți neapărat seamă de apriga noastră hotărîre de-a cîștiga această nouă ediție a Cupei «Cutezătorii», scop pentru realizarea căruia nimic nu ni se părea prea greu. În al doilea rînd, trebuie luat în considerare și faptul că, după cum v-am mai spus, în fiecare zi, prin rotație, patru dintre noi nu jucau, ci erau prinși în alte activități, ceea ce, dacă adunăm, vom ajunge la concluzia că fiecare dintre noi nu punea piciorul pe minge timp de două zile pe săptămînă. În al treilea rînd, trebuie să ținem seamă de faptul că o zi de vară e atît de lungă, încît pare că nu se mai sfîrșește, și că din această zi noi jucam șase ore, ceea ce nu-i cîtuși de puțin prea mult. În al patrulea rînd...

Nu, nu ni s-au părut prea mult șase meciuri pe zi, trei de dimineață și trei după-amiază, jucate pe terenul de la marginea pădurii, cu servirea mesei de prînz în pădure, cu petrecerea restului de timp fie hoinărind pe cărările ei, fie bălăcindu-ne în apa rîului. Ba, după ce urmărind cu înfrigurare clasamentul săptămînal publicat cu regularitate de revista «Cutezătorii» am văzut că ne-am situat pe primul loc, de teamă ca nu cumva să ne-o ia alții înainte (cu ocazia asta ne-am convins că-i mai greu să te menții pe primul loc decît să-l cucerești), am ajuns la concluzia că șase meciuri pe zi sînt cam puține. Numai că tovarășul profesor Virgil Frăsineanu nu a fost de acord cu noi (și bine a făcut, dacă am fi jucat mai multe, cine știe ce-ar fi ieșit pînă la urmă, poate

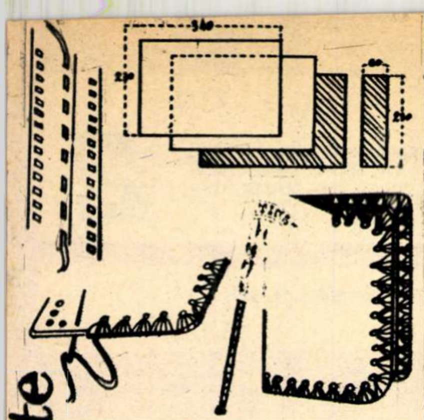

Învelitoare pentru cărți și caiete

Din foi de celuloid, pe care le puteți procura de la papetărie, se pot confecționa învelitori pentru cărți și caiete. De asemenea, mai puteți folosi și benzi late de film, pe care le curățați în apă caldă. Coaseți apoi benzile cu ață de bumbac, pe care o treceți prin perforațiile de pe marginea filmului. Din filme confecționați-vă un dreptunghi de 34 × 23 cm. Sub folii puneți un dreptunghi de hîrtie pe aceleași dimensiuni, pe care puteți desena ceva sau puteți lipi poze colorate din reviste. Sub hîrtie puneți o bucată de carton mai gros sau pînză, de aceleași dimensiuni. Buzunarele pentru introdus copertile cărților se fac tot din hîrtie dublată cu pînză cu dimensiunile de 23 cm înălțime și 6 cm lățime.

Puneți cîte un buzunar sub fiecare copertă și apoi perforați la distanțe egale marginile coperților. Prin aceste perforații se coase apoi cu bumbac colorat sau cu fîșii de piele. Nu uitați să prindeți buzunarele. La mijloc puneți un semn de carte. (Acesta se poate face din fire de bumbac de diferite culori, împletite, sau din materialul cu care ați cusut coperta).

CORESPONDEAZĂ CU VOI

Silvica Cojocaru, *Iași, str. Culturii nr. 9, sc. D, et. 2, ap. 10;* Constanța Gane, *Brănești, județul Ilfov;* Felicia C. Nica; *Berzeni, județul Vaslui;* Liliana Păunescu, *satul Popești, comuna Fîrtățești, județul Vîlcea;* Viorel Nica, *Dobreni, județul Ilfov;* Ion Andone, *Gh. Gheorghiu-Dej, Bd Oituz, bl. 28/34, județul Bacău;* Iolanda Dima, *Slatina, cartierul Progresul 2, bl. C—9, sc. A, județul Olt;* Anișoara Apalaghiei, *satul Cristești, comuna Brănești, județul Iași.*

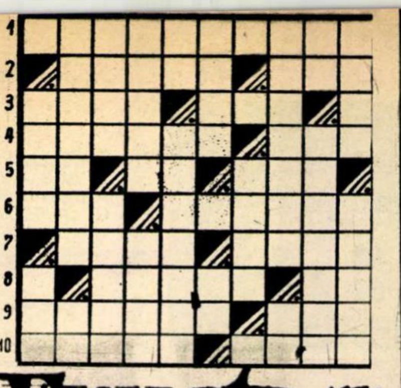

Fructe

ORIZONTAL: 1) Sugerată lui Newton de căderea unui măr; 2) Nume de vacă, însemnînd în traducere «măr» întîlnit în epopeea populară finlandeză Kalevala. — Mai mult decît copt; 3) Pictor francez (1839—1902) — De mare valoare; 4) Produse din struguri — Ispășitor de conveniență; 5) O linguriță de dulceață... — Pronume reflexiv — Oază în Sahara; 6) Fruct... — ...Cu mult miez!; 7) Rumoare! — Fructe, fructe! 8) Olanda este patria lor (sing.) — O felie de lămîie; 9) Poame păstrate pentru iarnă — Se leagănă pe ram; 10) Dulciuri preparate din fructe (sing.) — Cireșe... deosebite (sing. masc.)

VERTICAL: 1) «Strîngător» peste măsură! — Produce fructe cu două coji; 2) Pom fructifer — Sere! 3) «După mure» este titlul uneia din pînzele sale — Gustul fructelor; 4) Zeița care i-a promis lui Paris, cea mai frumoasă muritoare, în schimbul unui măr de aur — Oraș în Irlanda; 5) În vișine! — A culege fructele; 6) Ca sîmburii de piersici și măsline; — Enescu Emil; 7) De exemplu, pictura în care multe din pînzele ce transpun naturi moarte, redau fructe; 8) Prăjituri cu fructe — Parfum evaporat; 9) O gură de sirop! — Parfumul îmbătător al fructelor proaspete (fem. sing.) 10) Fabulist grec, autorul fabulei «Rodiile și merele» — Fruct înaripat!

DICȚIONAR; ADAN; AIR; RUMO; MAAM

Prof. TEODOR AXIOTI

17

că am fi obosit, ne-am fi plictisit chiar și-am fi mîncat bătaie de la oricine), așa că, vrînd-nevrînd, am păstrat cota maximă la acest nivel.

CA PE ROATE, DAR NU CA PE ASFALT...

Totul mergea ca pe roate. Zilele, săptămînile treceau una după alta, iar noi cîștigam meci după meci, fără să pierdem nici unul, ceea ce continua să ne mențină în fruntea clasamentului. N-am putea însă să spunem că din cînd în cînd nu mai nimeream și-n cîte o... groapă, că am fost total scutiți de dificultăți și emoții.

Prima «figură» ne-au făcut-o... cireșele. Dulcile, frumoasele, bunele cireșe. Cam pe la începutul competiției, dumnealor erau în toi. Și cum cooperativa noastră agricolă are destule, a apelat și la ajutorul elevilor pentru a le culege. Și-am contribuit și noi, cu cîte patru jucători în fiecare zi. La un moment dat însă, cei patru nu s-au mai întors. Din cauză de prea multe cireșe consumate, au devenit indisponibili pentru fotbal... Noroc cu avansul mare pe care-l aveam față de a doua clasată, altfel, în cele cîteva zile de întrerupere a jocurilor, ar fi putut nu numai să ne ajungă, ci chiar să ne depășească.

De la povestea cu cireșele am învățat ceva. Si am mers la muncă patriotică în alte sectoare, la arat (pe la noi sînt unele porțiuni de teren accidentat, precum și multe vii, unde nu se intră decît cu plugul tras de un singur cal și totdeauna e nevoie de un copil care să-l conducă pe acesta de căpăstru, în timp ce omul matur conduce plugul de coarne), la cules de morcovi și ceapă, și tot așa mai departe.

Dar așa cum se întîmplă uneori și-n viața noastră obișnuită, cînd cîrpești un lucru într-o parte și crezi

18

că de-acum gata, n-o să mai ai probleme cu el, numai bine că plesnește în cealaltă. Tocmai ne aflam în plină competiție cînd unul dintre noi (e vorba de Marian Sîrbu), a plecat într-o tabără, pentru două săptămîni. Pe urmă, abia ce-a venit Marian, că a plecat Aurel Mărgineanu. Și daca ar fi fost numai atît! Dar mai întîmpinam și altfel de greutăți, mai... intime. Ca aceea dusă în spate aproape toată vara de Aurel Toader, unul dintre fundașii noștri.

După cum bine se știe, eram sprijiniți în dorința noastră de-a cuceri cupa de întreg satul. Și, se-nțelege, și de părinții noștri, care ne-au scutit de multe obligații. Aurel însă n-a putut (și nici n-a vrut) să-i ...fenteze pe ai lui. Așa că de fiecare dată sosea la meci avînd-o pe bicicletă și pe Mariana, sora lui mai mică, doar de vreo doi ani și ceva... Ei bine, să-l fi văzut pe Aurel cum după un șut lung, care-i permitea să respire cîteva clipe, da fuga pe marginea terenului să-i mai dea Marianei să mănînce... Sau s-o fi văzut pe Mariana care, fără să țină seamă de regulile jocului de fotbal, intra în plin meci pe teren, se ducea la fratele ei și-i cerea, în felul ei categoric, s-o ia în brațe... Dar Aurel, cu răbdarea lui fără margini, a reușit, totuși, să facă față cu succes și acestei obligații suplimentare. Și noi, ceilalți, altora de felul acesta. Și întreaga echipă, acționînd ca un singur om, tuturor situațiilor mai grele ivite pe parcurs...

(va urma)

VASILE MATEI
Căpitanul echipei «Flamura pionierească»

TALON NR. 3

3

RĂSPUNS . . . .
NUMELE . . . .
PRENUMELE . . . .
ADRESA . . . .
CLASA . . . .

Porumbelul voiajor

— Tovarășe căpitan, zise Radu, cu un ton nesigur. Am auzit că încă din cele mai vechi timpuri, porumbeii voiajori au fost folosiți ca «agenți de legătură« pentru transmiterea de informații. Astăzi însă cred că acest procedeu este perimat, nemaigăsindu-și aplicabilitate.

Surprins oarecum, căpitanul Dumitrescu nu-i răspunse imediat. În schimb, intuind o anumită situație care ar fi dus la eșecul acțiunii de prindere a spionului Herdon, luă detectorul de descoperirea microemițătoarelor și-l puse în stare de funcționare. «Tăcerea» acestuia îl asigură pe căpitan că asupra lui Radu nu se afla vreun microemițător prin care Herdon să le intercepteze convorbirea.

— De ce ați făcut asta? întrebă ofensat Radu.

— Precauțiunea e o condiție a succesului misiunilor noastre. Cînd ai adus discuția despre porumbeii voiajori, imediat am dedus că e posibil să-l fi vizitat pe colegul tău Aristide.

— Exact. Chiar acum vin de la el. Tatăl său e columbofil de cînd îl știu. Dar...

— Nu vezi legătura? Ți-o spun eu. Unul dintre ofițerii echipajului «Neînfricații» a obținut informații că în imobilul în care locuiește Aristide se ascunde spionul Herdon. De aceea am tras concluzia că ar putea folosi un porumbel voiajor pentru transmiterea informațiilor în străinătate, fără ca tatăl lui Aristide să-i fie complice. Apariția unui alt porumbel la locuința lui Aristide nu ar da nimănui de bănuit.

— Dar nu văd totuși legătura între vizita mea la Aristide și verificarea cu detectorul...

— Simplu. Herdon, pentru a stabili dacă noi cunoaștem ceva despre existența sa, e posibil să-ți fi «plasat» un microemițător și astfel să afle că echipajul «Neînfricații» e pe urmele sale.

— Vă spun că și eu m-am temut de o asemenea verificare și de aceea nu v-am relatat de la început despre ce e vorba. Observînd că un porumbel voiajează numai sîmbăta, la o anumită oră, trecînd la ducere și întoarcere pe deasupra casei noastre, m-am pus pe gînduri. De aceea am mers la Aristide. Acesta mi-a spus că, de cîtva timp, într-un apartament apropiat, locuiește un cetățean. După semnalmente ar fi Herdon. La acesta, ca din senin, sosește un porumbel odată pe săptămînă, intrînd direct în cameră fără a poposi pe fereastră. După exact o oră își ia din nou zborul. Cum naiba de reușește să intre de fiecare dată exact pe aceeași fereastră?

— Simplu! Herdon folosește o anumită frecvență dintr-un sistem de teleghidare a porumbelului. Noi am reușit doar să-l fotografiem. Încercăm să interceptăm frecvența pentru a trece la acțiune, dar...

În prima sîmbătă care a urmat acestei discuții, Radu transmite fulger căpitanului prin aparatul de radio emisie-recepție: «Aici BX72. Mă aflu la Aristide. Porumbelul a sosit de zece minute. Cînd am văzut că a intrat pe fereastră, Aristide a bătut la ușa lui Herdon. Recunoscîndu-l după voce, spionul a deschis imediat. Porumbelul era pe masă, dar fără inel la picior. Herdon nu a rămas surprins, deoarece Aristide a motivat că a dispărut unul din porumbeii tatălui său. Dintr-o privire am văzut frecvența de pe aparatul de teleghidare. Notați...»

După exact cincizeci de minute, Radu și Dumitrescu «admirau» frumusețea porumbelului, atras ca de un magnet în locuința lui Radu.

— Fără ingeniozitatea ta, Radule, nu am fi putut atrage în capcană pe acest voiajor. Vezi, inelul este o casetă în care a fost introdus acest microfilm ce conține informații secrete.

— Atunci, să-l arestăm pe Herdon.

— Crezi că ar fi soluția cea mai bună?

— Atunci vă propun alte trei variante: 1) Să introducem microfilmul în casetă, apoi să-i dăm drumul porumbelului după care să-l rănim și cu el să mergem la Herdon să-l arestăm. 2) Cu sprijinul interpolului să urmărim porumbelul pînă la destinație pentru a stabili unde duce aceste informații transmise de Herdon. 3) Să schimbăm microfilmul cu alte informații false, apoi să așteptăm porumbelul și cînd va reveni să-l atragem din nou în capcana noastră, avînd astfel posibilitatea să-i mistificăm instructajul ce-l primește Herdon din străinătate, joc pe care să-l continuăm pînă-l vom face pe Herdon inutilizabil.

Pe talon vi se cere să scrieți cifra 1,2 sau 3, adică pe cea a variantei pe care o considerați ca fiind răspunsul exact.

VALERIU IVAN

FIUL MUNȚILOR

2

REZUMAT: AVRĂMUȚ, FECIORUL LUI ALEXANDRU IANCU DIN VIDRA DE SUS, AVEA MARE DRAGOSTE DE ÎNVĂȚĂTURĂ. DUPĂ CE ISPRĂVI ȘCOALA DIN SAT, PĂRINȚII LUI AU FOST SFĂTUIȚI SĂ-L DEA MAI DEPARTE LA ȘCOALA DIN CÎMPENI.

Scenariu: **VLAICU BÂRNA**; Desene: **MIHAI SÂNZIANU**

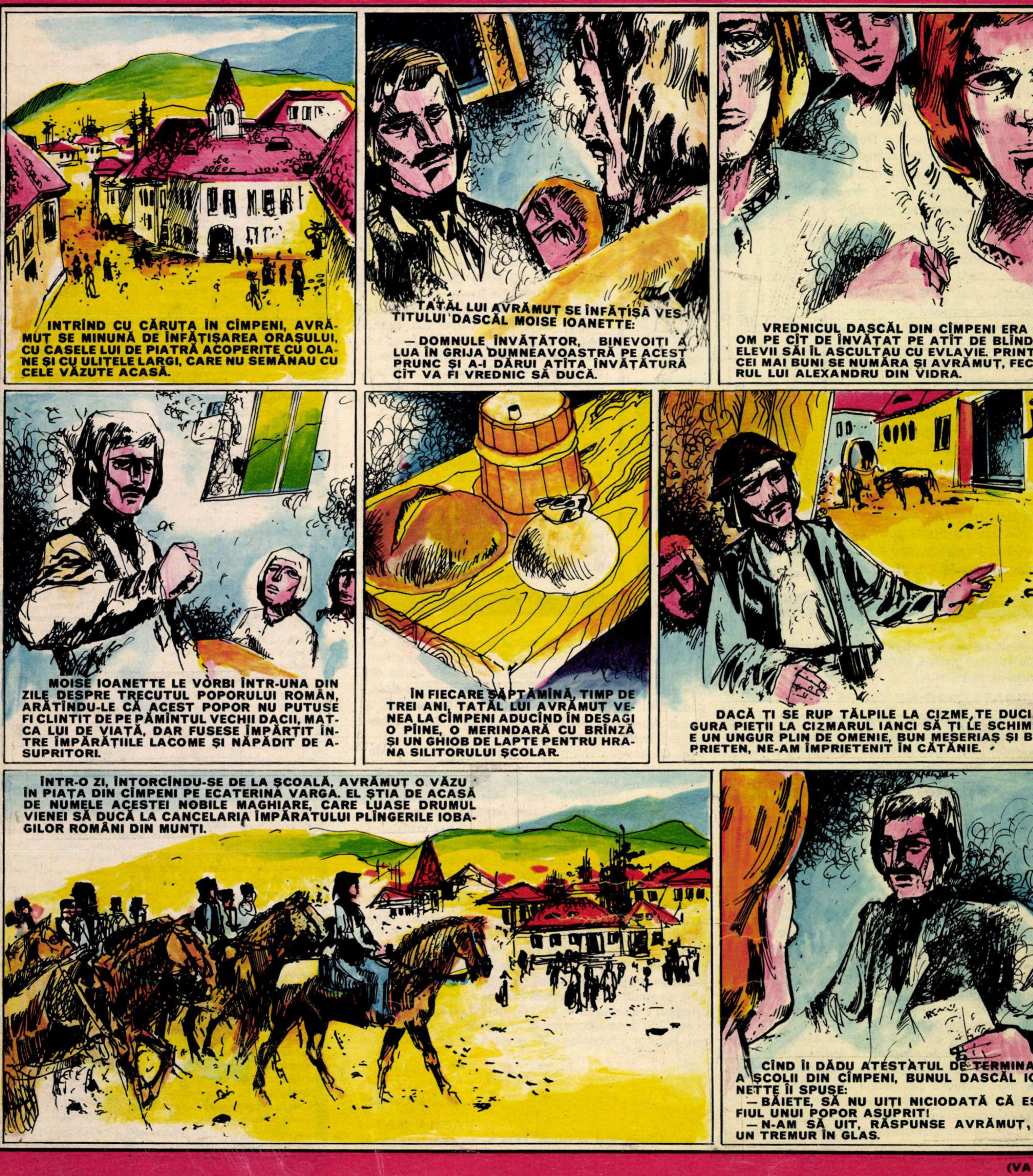

INTRÎND CU CĂRUȚA ÎN CÎMPENI, AVRĂMUȚ SE MINUNĂ DE ÎNFĂȚIȘAREA ORAȘULUI, CU CASELE LUI DE PIATRĂ ACOPERITE CU OLANE ȘI CU ULIȚELE LARGI, CARE NU SEMĂNAU CU CELE VĂZUTE ACASĂ.

TATĂL LUI AVRĂMUȚ SE ÎNFĂȚIȘĂ VESTITULUI DASCĂL MOISE IOANETTE:

— DOMNULE ÎNVĂȚĂTOR, BINEVOIȚI A LUA ÎN GRIJA DUMNEAVOASTRĂ PE ACEST PRUNC ȘI A-I DĂRUI ATÎTA ÎNVĂȚĂTURĂ CÎT VA FI VREDNIC SĂ DUCĂ.

VREDNICUL DASCĂL DIN CÎMPENI ERA UN OM PE CÎT DE ÎNVĂȚAT PE ATÎT DE BLÎND ȘI ELEVII SĂI ÎL ASCULTAU CU EVLAVIE. PRINTRE CEI MAI BUNI SE NUMĂRA ȘI AVRĂMUȚ, FECIORUL LUI ALEXANDRU DIN VIDRA.

MOISE IOANETTE LE VORBI ÎNTR-UNA DIN ZILE DESPRE TRECUTUL POPORULUI ROMÂN, ARĂTÎNDU-LE CĂ ACEST POPOR NU PUTUSE FI CLINTIT DE PE PĂMÎNTUL VECHII DACII, MATCA LUI DE VIAȚĂ, DAR FUSESE ÎMPĂRȚIT ÎNTRE ÎMPĂRĂȚIILE LACOME ȘI NĂPĂDIT DE ASUPRITORI.

ÎN FIECARE SĂPTĂMÎNĂ, TIMP DE TREI ANI, TATĂL LUI AVRĂMUȚ VENEA LA CÎMPENI ADUCÎND ÎN DESAGI O PÎINE, O MERINDARĂ CU BRÎNZĂ ȘI UN GHIOB DE LAPTE PENTRU HRANA SILITORULUI ȘCOLAR.

DACĂ ȚI SE RUP TĂLPILE LA CIZME, TE DUCI ÎN GURA PIEȚII LA CIZMARUL IANCI SĂ ȚI LE SCHIMBE. E UN UNGUR PLIN DE OMENIE, BUN MESERIAȘ ȘI BUN PRIETEN, NE-AM ÎMPRIETENIT ÎN CĂTĂNIE.

ÎNTR-O ZI, ÎNTORCÎNDU-SE DE LA ȘCOALĂ, AVRĂMUȚ O VĂZU ÎN PIAȚA DIN CÎMPENI PE ECATERINA VARGA. EL ȘTIA DE ACASĂ DE NUMELE ACESTEI NOBILE MAGHIARE, CARE LUASE DRUMUL VIENEI SĂ DUCĂ LA CANCELARIA ÎMPĂRATULUI PLÎNGERILE IOBAGILOR ROMÂNI DIN MUNȚI.

CÎND ÎI DĂDU ATESTATUL DE TERMINARE A ȘCOLII DIN CÎMPENI, BUNUL DASCĂL IOANETTE ÎI SPUSE:

— BĂIETE, SĂ NU UIȚI NICIODATĂ CĂ EȘTI FIUL UNUI POPOR ASUPRIT!

— N-AM SĂ UIT, RĂSPUNSE AVRĂMUȚ, CU UN TREMUR ÎN GLAS.

(VA URMA)

Cutezătorii 43

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 26 OCTOMBRIE
1972, ANUL VI (266)

16 pagini 1 leu

În acest număr:

- *Alegerile pionierești (pag. 3,4,5)*
- *Un mare cutezător al veacului-Traian Vuia (pag. 11)*
- *Salonul auto „Cutezătorii" (pag. 14)*

«CELOR MAI BUNI, VOTUL NOSTRU PIONIERESC!»

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

ACTUALITĂŢI CUTEZĂTORII

Continuînd obişnuitele sale vizite de lucru, conducătorul partidului şi statului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a fost prezent zilele trecute în unităţi comerciale şi social-culturale din Capitală. Întîmpinat pretutindeni cu sentimente de dragoste şi preţuire, cu dovezi de caldă recunoştinţă pentru preocuparea neobosită faţă de condiţiile de viaţă ale oamenilor muncii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a întreţinut un viu dialog cu factorii de răspundere din diferite domenii, cu cetăţenii. S-a constatat că — în ciuda condiţiilor climaterice nefavorabile din această toamnă — prin eforturile depuse de lucrătorii ogoarelor, care au fost ajutaţi de oameni ai muncii de la oraşe, de tineretul studios, de harnicii pionieri, strîngerea recoltei de legume şi fructe s-a desfăşurat în mod normal. O a doua constatare este aceea că desfacerea produselor s-a îmbunătăţit substanţial. Toate acestea sînt urmarea directă a grijii permanente a conducerii partidului şi statului, a tovarăşului Nicolae Ceauşescu personal.

Pe traseul vizitei, conducătorii de partid şi de stat s-au oprit la noul şi modernul spital «23 August», la magazinul universal «Victoria», la noua clădire a Teatrului Naţional, aflată într-un stadiu final de construcţie.

Prezenţa conducătorului partidului şi statului în unităţi comerciale şi social-culturale a constituit, şi de această dată, o nouă dovadă a preocupării pentru creşterea bunăstării materiale şi spirituale a poporului, ţelul suprem al politicii partidului.

RADAR pionieresc

«...Ioana este o pionieră cu mult spirit de iniţiativă. Amintiţi-vă, la propunerea ei am fost în frumoasa plimbare din Grădina botanică, am făcut interesanta vizită la Fabrica de pîine...», «...şi Zenovia este o colegă bună. Cînd unul dintre noi are greutăţi cu vreo problemă, ea e prima care-i vine în ajutor...», «...şi Iuliana învaţă bine, este bună şi prietenoasă cu toţi copiii», «...şi Mihaela face cinste clasei noastre!».

Argumentele despre cei mai buni pionieri ai clasei a V-a C de la Şcoala generală nr. 156 din Capitală veneau unele după altele. Şi totuşi, în adunarea în care pionierii urmau să-şi aleagă comandantul de detaşament trebuia ales cel mai bun dintre cei buni. Cine este acesta? Pioniera Ioana Penţu! Majoritatea pionierilor au ridicat mîna în semn că ea este aleasa detaşamentului (în fotografiile din pagina întîi vă prezentăm aceste momente).

Şase păpuşi înveşmîntate în portul tradiţional al plaiurilor oltene — iată darul prietenesc pe care l-au oferit pionierii detaşamentului clasei a III-a de la Şcoala generală din Pleşoiu, judeţul Olt, elevilor Şcolii generale cu limbă de predare germană din Bencecu de Sus (Timiş), ai căror oaspeţi au fost în această vară.

Copiii din Bencecu de Sus au găsit şi ei prilejul de a îmbogăţi colecţiile etnografice ale pionierilor olteni, trimiţîndu-le o amplă colecţie de costume populare, specifice localităţii lor, bineînţeles... miniaturi.

Asa s-a înnodat firul unei trainice prietenii. Pionierii din cele două unităţi îşi scriu adeseori, se întîlnesc şi discută despre succesele dobîndite la învăţătură, în activitatea pionierească, îşi împărtăşesc preocupările, visurile.

AGENDA C.N.O.P.

- La Palatul pionierilor din Capitală a fost deschisă recent, sub egida Comisiei naţionale române pentru UNESCO, o frumoasă expoziţie de fotografii şi desene ale copiilor din Cuba.

La festivitatea de deschidere au fost prezenţi reprezentanţi ai C.N.O.P., ai Comisiei naţionale române pentru UNESCO, funcţionari superiori ai Ministerului Afacerilor Externe precum şi reprezentanţi ai Centrului de Informare al Oraganizaţiei Naţiunilor Unite la Bucureşti.

Au luat parte, de asemenea, Nicolas Rodriguez Astiazarain, ambasadorul Republicii Cuba la Bucureşti, şefi ai misiunilor diplomatice, alţi membri ai corpului diplomatic. Cu acest prilej, prof. Nicolae Predescu, directorul Palatului pionierilor, şi Jesus Mendizabal, prim-secretar al Ambasadei Cubei la Bucureşti, au rostit scurte cuvîntări.

- *În cadrul acţiunilor umanitare de realizare a unor fonduri în favoarea UNICEF, au avut loc la sala de concerte a Radioteleviziunii două spectacole susţinute de renumita cîntăreaţă Melanie din S.U.A. Manifestarea a fost organizată de către Comitetul Naţional Român pentru UNICEF şi ARIA.*

- O delegaţie a Uniunii Tinerilor Comunişti şi a Federaţiei Studenţilor Universitari din Cuba, condusă de tovarăşul Raimondo Espinosa Aguilera, secretar, a fost primită la Consiliul Naţional al Oraganizaţiei Pionierilor de către tovarăşul Silvestru Patiţa, vicepreşedinte. Delegaţia a vizitat apoi Palatul pionierilor şi a vizionat o gală de filme pionereşti.

- *Zilele trecute, Mohamed Mili, secretarul general al Uniunii internaţionale de Telecomunicaţii, instituţie specializată a O.N.U., a făcut o vizită la Palatul pionierilor din Bucureşti. Oaspetele a fost însoţit de domnul Sayed Abbas Chedid, directorul Centrului de Informare al O.N.U. la Bucureşti. Cu acest prilej au fost vizitate cercuri ale Palatului, expoziţia cu lucrări ale pionierilor şi a avut loc o întîlnire cu pionieri bucureşteni. In continuare, pionierii au vizionat un film cu caracter ştiinţific oferit de către vizitatori.*

Oaspeţii au fost primiţi la sediul C.N.O.P. şi al Comitetului Naţional Român pentru UNICEF de către tovarăşul Iuliu Furo, vicepreşedinte al C.N.O.P., şi de alţi reprezentanţi ai Consiliului şi ai Comitetului.

ZAHARIA STANCU

FRANYO ZOLTÁN

ŞERBAN CIOCULESCU

MARIN PREDA

CAMIL BALTAZAR

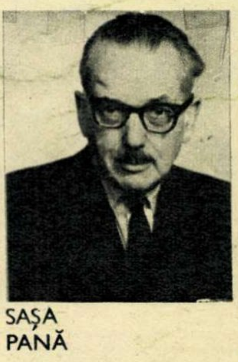

SAŞA PANĂ

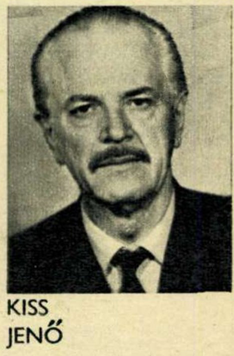

KISS JENŐ

CINSTIRE MUNCII LITERARE

În cetatea literelor româneşti a fost sărbătoare. Au fost decoraţi, ca semn de aleasă preţuire pentru îndelungata lor activitate literară, scriitorii:

Zaharia Stancu (Ordinul «Victoria Socialismului»), Franyo Zoltán, Şerban Cioculescu, Marin Preda (Ordinul Muncii clasa I), Camil Baltazar, Saşa Pană, Jenö Kiss (Ordinul «Meritul Cultural» clasa I).

Înaltele distincţii au fost înmînate de însuşi secretarul general al partidului, preşedintele Consiliului de Stat, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Evenimentul are o semnificaţie deosebită, exprimînd cinstirea ce se acordă astăzi muncii literare în societatea noastră socialistă.

În cuvîntul pe care l-a adresat sărbătoriţilor, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, evidenţiind rolul scriitorilor în edificare orînduirii noi, a spus: «*Lucrările, operele dumneavoastră se află la loc de cinste în literatura românească. Multe dintre ele au fost traduse în alte limbi şi au pătruns astfel şi în literatura universală. Trebuie să vă spun că împreună cu conducerea noastră de partid şi de stat apreciez aceasstrăduinţă a dumneavoastră de a scrie pentru popor, pentru înnobilarea culturii româneşti, a omului—pentru că, pînă la urmă, lucrările literare au valoare în măsura în care servesc poporul, slujesc omului, ajută să fie mai bine înţelese o serie de probleme ale dezvoltării societăţii, inclusiv ale eticii şi echităţii, ale esteticii.*» E în cuvîntul secretarului generan al partidului un îndemn adresat tuturor scriitorilor de a cunoaşte şi oglindi în operele lor viaţa şi aspiraţiile înalte ale poporului, inclusiv ale celei mai tinere generaţii.

ALEGEREA ACTIVELOR PIONIEREȘTI

Comandanta detașamentului

Sîntem nespus de bucuroși noi, pionierii clasei a VI-a B de la Școala generală Drajna de Jos, județul Prahova, că și în acest an avem în fruntea detașamentului nostru pe una dintre pionierele pe care o prețuim și iubim cel mai mult: Se numește Caliopi Niculescu. Vreți s-o cunoașteți și voi? Este o fată drăguță, cu spirit organizatoric, veselă și foarte bună colegă. În acțiunile pionierești pe care le-a inițiat, ea ne-a învățat să muncim mai cu spor, să ne jucăm și să ne respectăm reciproc, să acționăm împreună cu forțe unite, atunci cînd ne este mai greu.

Realegînd-o, Caliopi s-a bucurat că avem încredere în ea, că vom fi alături în toate acțiunile, că împreună vom putea răspunde Chemării Forumului Național al Pionierilor, dovedind zi de zi, prin fapte, că sîntem fii credincioși și demni ai partidului.

MIHAELA BRĂTESCU,
cl. a VI-a

Clipe de neuitat: Cei mai buni școlari din clasa a II-a D, de la Școala generală nr. 5 din Capitală, primesc cravatele roșii cu tricolor.

«Am cravata mea, sînt pionier...»*

Pionierii clasei a III-a A de la Școala generală nr. 24 Ploiești au luat inițiativa de a primi în rîndurile organizației pe cei mai buni școlari din clasa a II-a B într-un cadru mai apropiat de activitatea părinților. Astfel, cei zece școlari, printre care Bălănoiu Corina, Năstase Eugen, Badea Ioana, Drăguț Mihai au primit cravata roșie cu tricolor în hala de montaj a secției mecanică I, de la marea Uzină «1 Mai». Cravatele le-au fost înmînate de muncitorii secției, printre care Matei Păun, secretarul organizației de bază P.C.R. a secției, mecanicul Neacșu Alexe, secretarul comitetului U.T.C. al uzinei, de muncitorii fruntași în producție Toader Marin și Dinescu Anghel.

În încheiere, pionierii au oferit muncitorilor flori și un frumos program artistic, iar noii pionieri Năstăsescu Liviu și Bîrliga Simona și-au exprimat dorința ca după terminarea școlii să vină să lucreze în această uzină constructoare de utilaj petrolier.

LAURA ROȘU,
cl. a VI-a B

CEL MAI BUN COLEG*

De fapt, titlul acestor însemnări ne-a fost sugerat de pionierii uneia din grupele detașamentului clasei a VI-a de la Școala generală nr. 4 din Pucioasa, județul Dîmbovita. Răspunzînd invitației de a participa la adunarea, avînd drept scop alegerea noului comandant de grupă, mă așteptam să mai aud și fraze de felul acesta: «toate acțiunile au fost frumoase, instructive, ne-au plăcut», sau «e adevărat că în activitatea grupei noastre au mai apărut și lipsuri etc.,», toate spuse la modul general. Discuțiile au fost însă cît se poate de concrete. Au plăcut activitățile organizate în aer liber (și grupa lor a organizat multe asemenea activități), jocurile distractive au rămas de neuitat zilele cînd plini de voie bună, au efectuat numeroase acțiuni de muncă patriotică pentru înfrumusețarea orașului natal. Dar, pe lîngă aceste acțiuni plăcute, amintite și de pionierul Florin Dancea, comandantul de pînă acum al grupei, mulți din cei înscriși la cuvînt au arătat și altele, nu tocmai de laudă. Ada Onesa, de pildă, l-a criticat pe Florin pentru că nu s-a impus în fața grupei ca un comandant «pus pe fapte mari», nu a reușit să devină cel mai bun coleg. Ivan Daniela a arătat că dacă grupa lor este fruntașă pe detașament, aceasta se datorează și faptului că a știut să colaboreze cu celelalte grupe ale detașamentului în organizarea activității pionierești.

Aurel Ciobanu are și el ceva de zis:

— Eu cred că activitatea de serviciu pe școală se poate desfășura și mai bine dacă și colegii noștri din clasele mai mari o vor face cum trebuie. Cînd sînt ei de serviciu fac pe «șefii» cu noi și uită de îndatoririle pe ziua respectivă. Eu propun să-i provocăm la o întrecere. Vom cîștiga cu toții!

*

Întreaga grupă a apreciat așa cum se cuvine cele puse în discuție. Trecîndu-se apoi la alegerea noului comandant de grupă a urmat o altă apreciere, la fel de hotărîtă: comandantul nostru trebuie să fie fruntaș la învățătură, dar și cel mai bun coleg. Greu de hotărît care din cei trei pionieri propuși îndeplinește cel mai bine aceste calități. Fruntași la învățătură sînt și Daniela și Florin și Aurel. Pînă la urmă, Daniela Ivan a primit încrederea grupei de a-i fi comandant. Emoțiile sînt mari, obrajii îmbujorați, mai ales în timpul desfășurării adunării, cînd pionierii unei alte grupe a detașamentului au sosit în vizită, aducîndu-le și un frumos dar, după care au fost invitați să asiste la desfășurarea în continuare a adunării.

La sfîrșit, l-am întrebat pe unul dintre participanții la adunare:

— Și Ada Onesa este foarte bună la învățătură. Pe ea de ce nu ați propus-o?

— Vrem s-o propunem comandant de unitate!

Schimb de ștafetă...

Despre un eveniment emoționant ne relatează corespondența primită din partea Anicăi Petre, **clasa a VIII-a A, Școala generală de 10 ani nr. 1, comuna Brănești, județul Dîmbovița.**

Nu de mult, în școală s-a sărbătorit intrarea în rîndurile organizației a primilor 10 școlari din clasa a II-a A și, tot cu această ocazie, elevii clasei a VIII-a, devenind uteciști, s-au despărțit pentru totdeauna de cravata roșie cu tricolor pe care au purtat-o cu cinste și mîndrie ani de zile. Organizată ca un simbolic schimb de ștafetă, festivitatea, marcată atît de emoția micilor pionieri cît și de a celor care acum au pășit într-o nouă etapă a evoluției lor — s-a încheiat cu un frumos program artistic.

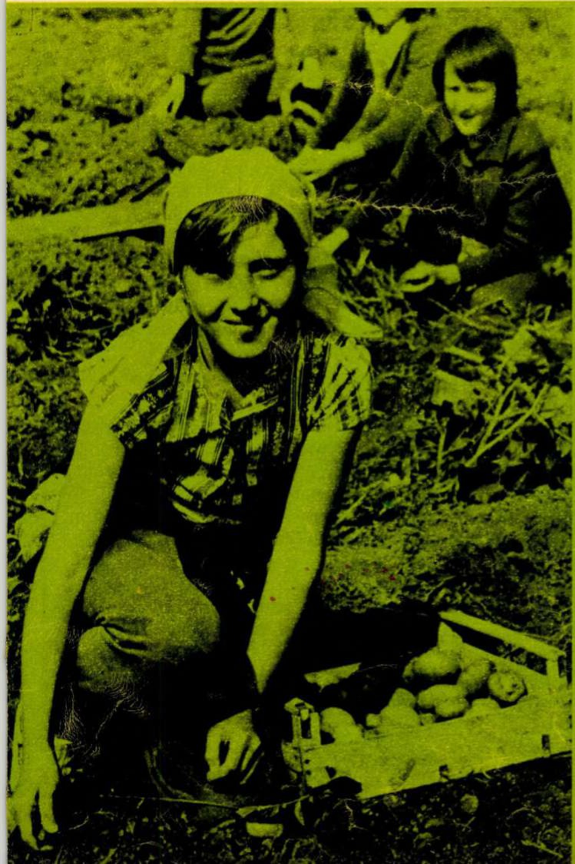

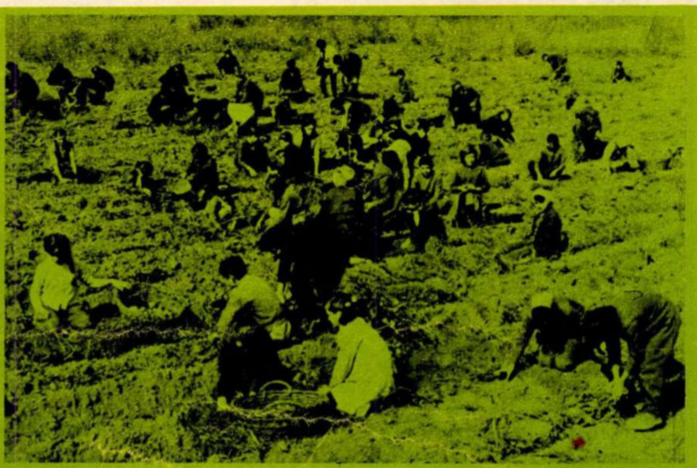

Nota 10 la muncă

Dimineață însorită de octombrie. La strînsul cartofilor, pe ogoarele C.A.P.-Fîntînele, au venit și o mulțime de elevi. Sînt pionieri de la Școala generală nr. 7 din Arad. Împărțiți pe grupe, de-a lungul brazdelor, ei adună cu grijă cartofii în lădițe; una cîte una, lădițele pline sînt transportate de pionierii mai mari la camioanele care așteaptă la marginea ogorului. Este o adevărata întrecere la muncă, de la care nu lipsește nici veselia. Dacă am vrea să-i numim pe fruntași, ne-ar trebui multe rînduri. Iată numai cîțiva: Elisabeta Onodi (cl. a V-a A), Ana Moțiu și Alexandrina Mateuț (cl. a VII-a A), Cornelia Bihoi (cl. a VIII-a), comandanta unității, Viorel Demian (cl. a VII-a B).

Bilanțul unei singure zile de muncă: 15 ha de cartofi recoltați de micii gospodari! Aceleași harnice ajutoare n-au lipsit nici de la recoltarea roșiilor, a fasolei, a ardeiului și a sfeclei.

Foto: VIRGIL JIREGHIE

ÎN ACTUALITATE:

ALEGERILE PIONIEREȘTI

Alegerile pionierești din acest an, întregul debut al noului an de activitate pionierească înregistrează o atmosferă de-un deosebit freamăt și entuziasm în lumina Chemării Forumului Național al Pionierilor, adresat tuturor pionierilor și școlarilor patriei.

Întotdeauna s-a spus — și voi, pionierii, știți asta foarte bine, că momentul alegerilor este hotărîtor pentru întreaga activitate ulterioară. Că deci, alegerile, păstrînd caracterul lor sărbătoresc, tind să devină din ce în ce mai mult momentul din viața organizației cînd **tot detașamentul** *apare ca un* **arhitect priceput și responsabil** *al activității sale viitoare. Exact cum am spus: priceput și responsabil. Noi numim aceasta democrație pionierească și ne face mare bucurie să declarăm că ea este deosebit de rodnică.*

Anul acesta, democrația pionierească și-a lărgit posibilitățile — după cum bine știți. Propunînd mai mulți pionieri pentru funcțiile de conducere în grupă, detașament, unitate, veți face, fără îndoială, o alegere mai bună.

Dar vă propun să ne convingem de toate acestea, stînd de vorbă cu pionierii detașamentelor claselor a VII-a A și a VI-a A ale **Școlii generale nr. 4 din Călărași,** *județul Ialomița.*

Să începem cu una din situațiile cel mai des întîlnite.

«L-AM ALES TOT PE STĂNESCU...»

Țin minte că la un moment dat, un pionier se întreba: Cum e mai bine? Să se schimbe sau să nu se schimbe pionierul-comandant?

Eu cred că o asemenea întrebare e puțin greșită—chiar dacă e pusă fără rea intenție. Nu faptul dacă se schimbă sau nu este important, ci dacă una sau alta din aceste măsuri a fost luată cu toată seriozitatea, în urma unei adînci și corecte analize. Dacă, deci, detașamentul, unitatea, grupa, **așa au gîndit și așa au voit!** Deschis și categoric.

La detașamentul clasei a VII-a A a fost reales Ion Stănescu. O întreb pe Jenica Popescu:

— Faptul că s-au făcut mai multe propuneri ți-a slăbit încrederea în propria-ți propunere?

— Nu, nu cred. Eu l-am propus, de pildă, pe Trifu Ion. Și părerile mele bune despre el mi le mențin. Dar detașamentul l-a ales (e adevărat, numai cu două voturi în plus) pe Stănescu. Și pe Stănescu eu îl apreciez la fel de mult.

— În «focul» dezbaterilor, sub influența majorității, ți-ai modificat părerile în favoarea lui Stănescu?

— Nu neapărat părerile mele personale, fiindcă nu acestea, cred, constituie motivul principal pentru care susții sau faci o propunere. Am înțeles însă că pulsul detașamentului bate spre Stănescu. Și nu că m-am supus majorității, cum se zice, dar consider că trebuie să crezi în cuvîntul, în dorința ei—mai ales că propunerea mea nu era deloc departe de... favoritul majorității.

— Și fiindcă ai rostit cuvîntul cu pricina, te-ai gîndit că poate, uneori, o propunere o faci și dintr-o părere personală?

— Da, cred că da. Dacă pe lîngă aprecierea unor calități reale ne alegem conducătorul și pentru că îl îndrăgim, am impresia că e chiar frumos.

— De acord cu tine.

Și acum, cîteva cuvinte cu proaspătul... reales.

Red. Ai crezut vreun moment, înainte sau în timpul alegerilor, că nu vei mai fi ales?

— Nu.

Red: Atunci spune-mi, faptul că ai fost reales îți dă o siguranță, o încredere aparte în forțele tale?

— Aș minți dacă n-aș spune că da. Eu, personal, am avut satisfacții anul trecut și sincer o spun, **voiam** să fiu reales. Dar cred că doream aceasta nu din prea mare încredere în mine, ci pentru că îmi cunosc colegii. Avem un detașament bun și aceasta îmi dă cea mai mare siguranță, bucuria cea mai mare.

În final, spune-mi care dintre propunerile de activitate inițiate de adunarea de alegeri ți se pare că înflăcărează mai mult, în aceste zile, detașamentul?

— Cred că pregătirea montajului literar-muzical, dedicat aniversării Republicii. Noi avem și o oarecare experiență în astfel de montaje și cred c-o să reușim un lucru bun.

DETAȘAMENTUL IA O NOUĂ HOTĂRÎRE!

Așa a procedat în adunarea de alegeri detașamentul clasei a VI-a A. Port cu el o discuție îndelungată. La început, nu .înțelegeam dacă în detașament a fost vorba de-o simplă schimbare așa ca să vadă cum vor merge lucrurile și **cu altul**, sau această schimbare a fost hotărîtă ca o soluție precisă.

Fiindcă oricît o fi el detașamentul de ...detașament, nu sîntem pentru schimbările după toane. Mai trebuie să aibă și dreptate — mai binezis, **în primul rînd dreptate.**

Mîhniți oarecum că la ei lucrurile n-au mers prea bine, pionierii îmi dădeau explicații timide. Pînă la urmă, iată ce am înțeles.

În partea a doua a anului trecut, pionierul-comandant dădea semne de delăsare. Dar—am înțeles și asta: vina nu-i aparținea în exclusivitate. Fiindcă, la trecutele alegeri, o parte din detașament rămăsese, oarecum, fidelă unui alt presupus candidat, detașamentul, omogenitatea lui, se fisurase. În aceste condiții, micul conducător simțea răceala acestei atmosfere prin **lipsă de unanimitate și de hotărîre.**

Așa că la aceste alegeri problema nu se punea în a schimba neapărat pionierul-comandant, ci în a găsi cea mai bună soluție, a face cea mai bună alegere.

Ionică Runcu: Se instalase în detașament un fel de indisciplină. Eu cred că asta s-a văzut și la alegeri cînd s-au făcut prea multe propuneri și cam pripite. De pildă, dintre cele 10 fete, s-au făcut 3 propuneri. Nemulțumite de vechiul comandant (băiat), fetele o cam dădeau spre «tabăra» lor. La început, propunerea care-l indica pe **Dumitru Doru** a fost neașteptată. Pe parcurs însă, în focul dezbaterilor, cred eu că motivele strict personale ale pionierilor s-au mai retras — să zic așa — și au ieșit la suprafață interesele comune: ale detașamentului. Ne-am gîndit serios și l-am ales pe Doru.

«DORU DUMITRU, NOUL COMANDANT»

Red: Bine, bine, dar de ce tocmai pe Doru, cînd aveați atîtea variante, la început?

Fănel Ştefănescu. Ne-am dat seama că detașamentul, în acest moment, are nevoie de un conducător care să-l mobilizeze, să-l unească. Adică, un bun exemplu de disciplină, colegialitate. Pentru că din lipsa unor asemenea calități avusesem de suferit.

Liviu Stranculencu: Eu sînt venit de la altă școală. În acest timp scurt am reușit oarecum să-mi cunosc colegii. Cred că detasamentul a luat o hotărîre bună. Doru e un băiat mai potolit, nu mi s-a părut că ține cu unii sau alții. Numai el ar putea să unească detașamentul. De altfel, cred c-a și făcut-o într-un fel, prin numeroasele propuneri lansate în adunarea de alegeri. Împreună cu el am discutat Chemarea Forumului Național al Pionierilor. Ne-am angajat să răspundem chemării în toate direcțiile. Fără îndoială că dorim să devenim detașament fruntaș. Dar în mod special, ne-am antrenat în activitățile patriotice. De pildă, să contribuim și mai mult la lucrările de construcție a parcului pionierilor din oraș. Eu, personal sper că nici fotbalul n-o să-l uităm, mai ales că echipa noastră, «Albatrosul», e deja vestită în școală și în oraș.

*

Hotărît lucru, alegerile constituie momentul din viața organizației cînd, **toată grupa, tot detașamentul, unitatea** *— devin arhitecți pricepuți și responsabili ai întregii activități pionierești viitoare.*

...Şi o dată încheiate, o dată trasate planurile de perspectivă, în aceste zile, parcă simți cum «ambarcațiunile» flotilei noastre pionierești merg cu toate pînzele sus și motoarele în plin.

ILIE TRAIAN

NU-I DE AJUNS SĂ AI NUMAI NOTE DE 10!

Cele 17 detașamente din școala noastră sînt în adevărată sărbătoare. Putem spune că a fost chiar o întrecere pentru pregătirea celor mai frumoase și mai reușite adunări. La camera pionierilor este mare forfotă. Comandamentele se întîlnesc pentru a discuta diferite probleme, propuneri pentru proiectul de program.

Chemarea Forumului Național al Pionierilor este un bun ghid în desfășurarea viitoarei activități. Pionierii unității noastre vor să dovedească prin fapte că sînt destoinici purtători ai cravatei roșii cu tricolor, că știu să răspundă Chemării.

Mai bine ca oricînd, pionierii au știut să-și aleagă comandanții lor. «Nu-i de ajuns să ai numai note de 10, i-au spus lui Alin Gavriliu, fost comandant de detașament la clasa a VI-a A, ci trebuie să fii și bun conducător. Anul trecut tu nu ai fost întotdeauna în fruntea acțiunilor...»

Pionierii, de data aceasta, au ales-o pe Daniela Nicolae, o fetiță destoinică, «sufletul» multor acțiuni pionierești.

Nu aș vrea să închei cele cîteva momente din adunările noastre fără ca să amintesc și faptul că la detașamentele claselor a VII-a A și B, Dana Marinescu și Marcela Dincu sînt pentru a cincea oară realese, munca lor a fost și este apreciată. Le felicităm din toată inima!

DORINA TELEAGĂ,
pionieră-comandant de unitate,
Școala generală nr. 1,
Rm. Vîlcea

Corneliu este reales

Unitatea Școlii generale nr. 175 din Capitală a fost distinsă pentru bogata sa activitate pionierească cu diploma de onoare a Consiliului Național al Organizației Pionierilor. De aceea, acum, în timpul alegerilor pionierești s-a adus mereu în discuție dorința și hotărîrea de a se menține acest titlu de onoare, de a fi aleşi cei mai buni și pricepuți pionieri.

La detașamentul clasei a V-a, pentru funcția de pionier comandant de detașament a fost propus în primul rînd Corneliu Băran. Și anul trecut el a condus cu succes detașamentul. a fost exemplu la învățătură și în activitatea obștească.

Propuneri mai sînt încă: Popa Radu, Sorin Popescu. Sînt propuși și Toader Mihai, și Gheorghe Florin.

A decis în cele din urmă votul. Majoritatea, avînd în vedere poate tocmai rezultatele obținute anul trecut, l-a votat pe Corneliu Băran.

În atmosfera solemnă a adunării, comandantul reales — Corneliu-prezintă detașamentului proiectul de program alcătuit pe baza propunerilor pionierilor. La fiecare acțiune se precizează numele celui care se va ocupa de îndeplinirea acesteia. Sarcini importante le revin și celorlalți pionieri propuși inițial pentru funcția de comandant. Popa Radu va răspunde de învățarea semnalizării cu fanioane, Sorin Popescu va organiza întîlnirea cu un tovarăș ofițer, Florin Gheorghe se va ocupa de probleme gospodărești, în vederea excursiei pe care o vor organiza la Mărășești.

Și așa, urmează alte nume de pionieri care vor înfăptui bogatul program de activitate al detașamentului.

Activul pionieresc la lucru.

CE GÎNDEȘTE UN «ÎNCERCAT» COMANDANT DE GRUPĂ

INTERVIU CU
LIVIUȚA ION ●
CLASA a IV-a,
ȘCOALA GENERALĂ BALOTEȘTI, ILFOV

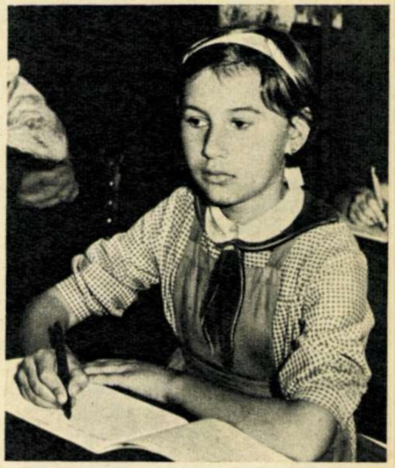

— Liviuța, aș vrea să-mi acorzi un interviu pentru revista «Cutezătorii».

—... Foarte bine.

— Ce ai simțit astăzi cînd, după un an de muncă, ai fost realeasă comandantul grupei a II-a?

— Mi-a părut bine că m-au ales și cred că și lor o să le pară bine c-au făcut-o.

— De ce crezi că tu ai întrunit cele mai multe voturi?

—... Pentru că au considerat că am să fiu și anul acesta la fel de bună la învățătură (media generală, anul trecut — 9,95), că pot să-i conduc și că voi reuși să-i ajut.

— Dar pînă acum ce i-ai învățat tu?

—... Să meargă frumos pe stradă, să vorbească frumos, să nu se mai bată în recreație, să fie disciplinați în clasă, să vină cu lecțiile învățate și să circule numai pe partea stîngă a șoselei.

— Pentru că ai menționat învățătura printre preocupările din grupa voastră, te rog să-mi spui numele unor colegi pe care voi i-ați ajutat și acum au note bune.

— Doar trei au fost: Liți Valer, Ioana Gheorghe și Marian Lupu.

— Care este prima activitate programată în grupa a II-a?

— Vrem să ne întîlnim cu un bătrîn înțelept din sat și de la el să aflăm o mulțime de lucruri despre cum era satul înainte, despre cum erau copiii lui.

Vorbindu-ne despre proiectele colegilor de grupă și de detașament, Liviuța ne-a mărturisit că ar vrea să obțină anul acesta roade din ce în ce mai bogate (și în primul rînd în catalog), să facă din clasa lor cea mai frumoasă clasă din școală, să transforme curtea școlii (alături de toți pionierii unității) într-o adevărată grădină.

Noi nu ne îndoim că va reuși și îi urăm mult succes!

RADU F. ALEXANDRU

EXECUȚIA

EVOCARE DE PETRE LUSCALOV

Ploua mărunt. În curtea închisorii, razele unor reflectoare ce se încrucișau pe cer, asemeni unor fulgere îndepărtate, ciupeau ici și colo, în reflexe galbene și murdare, caldarîmul de piatră, învăluit în întuneric.

În aceste străfulgerări stranii, gheretele paznicilor se înălțau deasupra zidurilor înalte, presărate cu sîrmă ghimpată, ca niște minarete halucinante.

Deodată, în liniștea de piatră a închisorii, un lanț zornăi asurzitor, o poartă de fier scîrțîie prelung din balamale și apoi pe caldarîmul din curte răsună un tropăit scurt, sacadat de bocanci militari.

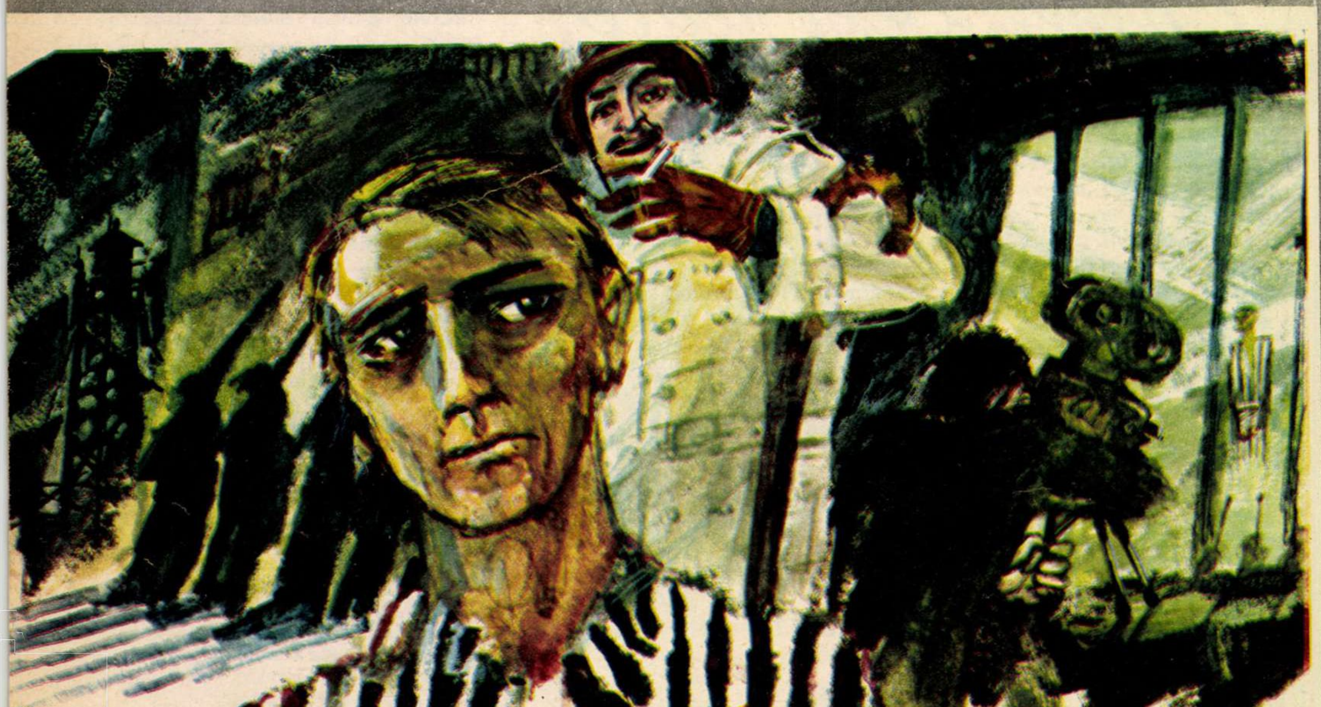

Sosea plutonul de execuție.

Umbrele soldaților care mărșăluiau cu puștile pe umăr se dilatau fantastic pe zidul scorojit al clădirii închisorii.

— Plutooon... stai! răsună o comandă scurtă: La picior, arm'!

O clipă, curtea închisorii păru că se prăbușește într-o liniște adîncă, fără margini.

Umbrele verzui ale ostașilor se proiectau pe un zid ciuruit de gloanțe, care abia se ghicea în lumina bolnavă, ireală, a unui bec electric pe jumătate camuflat.

Cizmele ofițerului care comanda plutonul de execuție străluceau în lumina tulbure, negre ca de smoală.

În clipa aceea, un bărbat înalt, îmbrăcat într-un pardesiu cenușiu, cu o umbrelă pe braț și o pălărie cu boruri tari în cap, își făcu apariția de undeva, din clădirea închisorii și se apropie cu pași repezi de ofițer. Era șeful siguranței locale.

— Domnule căpitan Dima, spuse bărbatul pe un ton grăbit. Sîntem nevoiți să-l așteptăm pe domnul general. A avut fantezia să organizeze această execuție. Știți, desigur, ce aveți de făcut...

— Evident, domnule Cristescu, răspunse impasibil ofițerul. Este vorba despre condamnatul din celula 23. La ordinele dumneavoastră, domnule Cristescu.

Părăsindu-l pe ofițer, omul cu umbrela pe braț străbătu curtea închisorii și, pătrunzînd într-o mică clădire învăluită în întuneric, se angajă pe un culoar prost luminat. Zărindu-l, santinelele înșirate pe culoar încremeniră în poziție de drepți.

Ajuns în dreptul ușii unei celule, șeful siguranței făcu semn unui paznic, ce-l urmase cu aerul supus și atent al unui cîine de vînătoare, să deschidă ușa. Paznicul se execută.

Cristescu pătrunse în celulă.

Pe un pat de fier, cu o saltea ruptă și murdară, umplută cu paie, stătea nemișcat un tînăr, într-o uniformă zdrențuită de pușcăriaș, cu mîinile prinse în două bandaje mari și prăfuite.

Era condamnatul la moarte din celula 23.

Șeful siguranței îl fixă cîteva clipe în tăcere și apoi, întorcîndu-se spre paznic, comandă:

— Un scaun, te rog...

Paznicul dispăru ca o umbră.

— Cred, dragă tinere, spuse Cristescu, rezemîndu-și umbrela de zidul celulei, că știi în onoarea cui s-a organizat parada militară de afară. Ți s-a comunicat desigur că vei fi executat, conform sentinței curții marțiale, astăzi la ora 4 dimineața...

Tînărul condamnat îl privea în tăcere. Un zîmbet ușor flutură pe buzele șefului siguranței.

— Vreau să cred că sentința curții marțiale nu a fost o surpriză pentru dumneata. Nu arunci un tren cu muniții în aer. Nu mături o gară de pe suprafața pămîntului. Oricum, doi ofițeri și șaisprezece soldați germani... o realizare frumușică, nu-i așa?

Tînărul condamnat îl privea în tăcere.

Șeful siguranței își aruncă o clipă privirea pe mîinile bandajate ale condamnatului.

— Ai rezistat la interogatorii. Ai tăcut. Nu este vina nimănui că băieții ți-au strivit degetele. Nu putem, dragă tinere, să ne lăsăm cu toții azvîrliți în aer. Pentru noi e o chestiune de legitimă apărare. Mă asculți ce-ți spun, nu?

Tînărul condamnat la moarte îl privea în tăcere.

— De altfel, continuă Cristescu, să nu crezi cumva că am venit aici ca să-ți storc în ultima clipă numele complicilor tăi care te-au ajutat să arunci trenul în aer. Nu, tinere, nu. Nu sînt chiar atît de naiv.

Paznicul apăru în celulă, cu un scaun în mîini.

Cristescu îl luă, îl trase sub el, și continuă:

— Sînt aici din motive pur umanitare. Cîți ani ai? Optsprezece? Nouăsprezece?

Tînărul condamnat la moarte îl privea în tăcere.

Afară, în curtea închisorii, răsună zornăitul unor lanțuri grele. Șeful siguranței își privi ceasul-brățară.

— E patru fără un sfert. Parada militară din dimineața aceasta începe cu trei comuniști mai în vîrstă și... aceștia, desigur... Măcar ei sînt membri de partid. Dar voi ce naiba sînteți? O organizație de masă?

Afară, în curtea închisorii, zornăitul lanțurilor încetă. Se făcu liniște. Apoi răsună o comandă. Închizătoarele puștilor clănțăniră uscat, metalic.

— Fooc!

Puștile bubuiră asurzitor, drugii de fier din fereastra celulei zumzăiră ușor — și din nou liniște.

— Cum spuneam, reluă meticulos șeful siguranței, scoțînd un porttigaret din buzunarul de la piept al pardesiului și deschizîndu-l, mă aflu aici din pricina domnului general Mîndroiu. Un cretin căruia i-a venit ideea să facă pe filantropul. O țigară «Golf», tinere?

Tînărul utecist, condamnat la moarte, continua să-l privească în tăcere.

— Cum dorești, spuse Cristescu, scoțînd o brichetă din buzunarul pardesiului și aprinzîndu-și țigara. Deci, domnul general dorește să îți crute viața. E prea tînăr, zice. Poate, și vrea să-ți comute pedeapsa cu închisoare pe viață. Pretinde însă ca în ultima clipă să arăți că te căiești și regreți fapta ta. Mă asculți, tinere?

— N-am cum să-i explic imbecilului că un tînăr care-și lasă strivite mîinile, deget cu deget, nu va dori niciodată să fie cruțat. Dar îl putem face să creadă asta. Ți se oferă o șansă, ce naiba! Iei sau nu iei o țigară?

Tînărul utecist înclină ușor din cap. Cristescu scoase o țigară din porttigaret și vîrîndu-i-o condamnatului între buze, o aprinse repede cu bricheta.

— Cineva a spus că moartea și soarele nu pot fi privite fix. La Rochefoucauld se pare, continuă mai repezit șeful siguranței. În fața puștilor plutonului de execuție te poate apuca o sfîrșeală, o amețeală... Te clatini... cazi în genunchi... Rămîi demn... vertical... Generalul Mîndroiu, prevenit de mine, va crede că îi ceri iertare. Te întrebi poate de ce vreau să te ajut? Știai că fostul tău învățător, Apostolescu, e văr cu mine? M-a rugat... Înțelegi?

Fumul de țigară învăluia treptat, treptat fața tînărului utecist condamnat la moarte.

Cristescu îl spulberă cu un gest nervos ca și cum ar fi alungat o muscă. Pe culoar răsună un tropăit sacadat

(continuare în pag. 11)